

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.25

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.25

PIK CVI

П'ЯТНИЦЯ, 5 ЛИСТОПАДА 1999

ЧИСЛО 45

VOL. CVI

FRIDAY, NOVEMBER 5, 1999

No. 45

УКРАЇНА РОБИТЬ ВИБІР: ПОПЕРЕДНІ ПІДСУМКИ ГОЛОСУВАННЯ

31 жовтня по всій Україні пройшли вибори Президента України. В них взяли участь (за даними на 1 листопада) 24 млн. 221 тис. 781 громадян. До виборчих списків було включено 37 мільйонів 203 тисячі 817 виборців. На виборчій дільниці прийшли 69.82 відсотка тих, хто мав право голосу. Вибори відбулися також і на виборчих дільницях за кордоном.

КИЇВ, 1 листопада. – Вперше в Україні попередні результати виборів Центральної виборчої комісії оприлюднила в такий короткий термін – за дванадцять годин після закінчення голосування. Центр паралельного підрахунку голосів оприлюднив інформацію, яка надійшла 1 листопада на 08 год. 40 хв. Голоси розподілились таким чином:

Кучма – 39.41 відс.; Симоненко – 19.09 відс.; Мороз – 14.54 відс.; Марчук – 9.21 відс.; Вітренко – 9.13 відс.; Костенко – 3 відс.; Удовенко – 1.46 відс.; Онопенко – 0.47 відс.; Ржавський – 0.37 відс.; Кармазін – 0.35 відс.; Кононов – 0.3 відс.; Габер – 0.12; Базилук – 0.12 відс..

Проти всіх кандидатів у Президенти проголосувало 2.01 відс. виборців.

Друга тура виборів відбудеться 14 листопада

КИЇВ, 1 листопада. – Жоден з кандидатів, які претендували на пост Президента України, не набрав 50 відсотків голосів виборців, повідомив на вечірній прес-конференції голова ЦВК Михайло Рябець. Це означає, додав він, що у другому турі виборів, відповідно до встановлених результатів голосування, візьмуть участь нині діючий Президент Леонід Кучма та лідер комуністів України Петро Симоненко. Леонід Кучма набрав майже 37 відсотків голосів виборців, Петро Симоненко – більше як 22 відсотки. На третьому місці – Олександр Мороз, який випередив Наталію Вітренко та Євгена Марчука. Друга тура виборів, як оголосила ЦВК, відбудеться 14 листопада.

З дотриманням норм

На переважній більшості дільниць вибори Президента України пройшли чесно, відкрито, з дотриманням норм закону. Про це заявив на прес-конференції 1 листопада голова правління Комітету виборців України І. Попов.

У день виборів Президента України грубих порушень громадського порядку, пов'язаних з голосуванням, не зафіксовано, повідомили кореспондентові ДІНАУ у Центрі громадських зв'язків Міністерства Внутрішніх Справ України. До міліції надходили заяви про поодинокі випадки агітації у день виборів, про окремі факти дрібного хуліганства на виборчих дільницях. До охорони правопорядку у день виборів Президента України було залучено майже 61 тисячу працівників органів внутрішніх справ.

Далі про перебіг виборів – на стор. 2, 6

Україна вміє передавати владу мирним способом

Наш спеціальний кореспондент з Києва

Першого листопада 81 рік тому, українці західних земель пробудились і довідались що вони опинились у своїй державі, що "перебрали владу." Це тривало коротко, але на завжди у них залишилась пам'ять про "Листопадовий Чин".

Першого листопада нинішнього року світ пробудився і довідався – кого у світі це цікавило – що в Україні відбулись чергові загальні вибори – п'яті з черги всеукраїнські, і це за коротенький проміжок часу існування самостійної України – вісім років.

Рутинно-нормально, "як Бог приказав," громадяни України пішли у чергову битву, – але не в окопи і на барикади, а у виборчій дільниці, з паперовими бюлетенями за зброю. І бій тривав всього 12 годин.

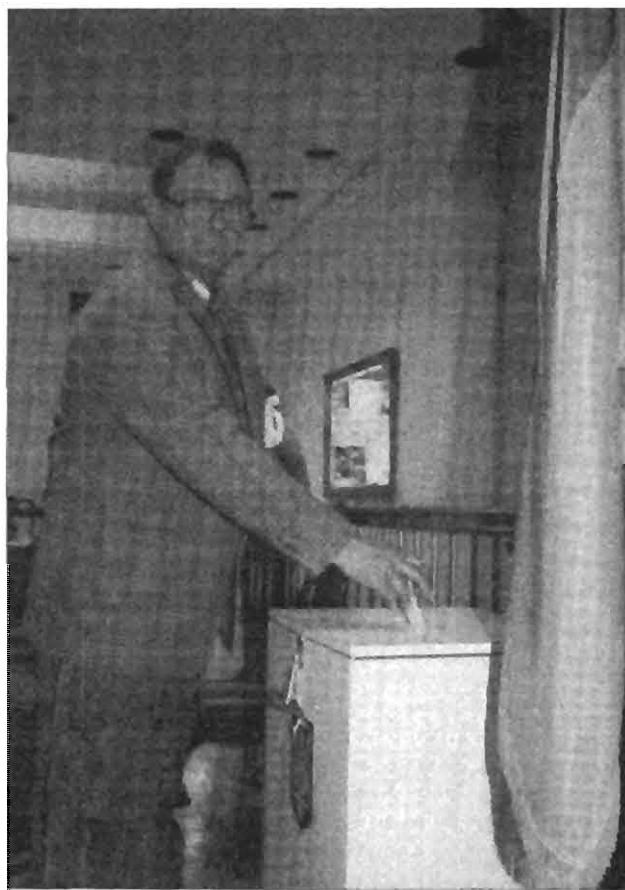
Так, це, як виявилось, був тільки пів-фінал; через два тижні прийдеся вирішити, хто буде чемпіоном, чи в даному випадку президентом України на наступних п'ять років. Але репутація України, як єдиної з країн що

(Закінчення на стор. 2)

Українці в Америці і Канаді вибирали Президента

За повідомленнями спеціальних кореспондентів "Свободи"

Євген Марчук переконливо переміг на виборчій дільниці Нью-Йорку

Свій голос за майбутнього Президента України
віддає Володимир Іванов.

НЬЮ-ЙОРК. 31 жовтня. – Навіть той факт, що Марчук об'єднався з помірковано лівим Морозом і лівим Ткаченком, не зупинив громадян України, які мешкають в США і належать до Нью-Йоркської округи, у їх бажанні змінити президента, і змінити його в правий, а не лівий бік. На цій дільниці взяли участь у виборах 529 громадян – це надзвичайно мало, якщо врахувати, що лише офіційно зареєстровано при генеральному консульстві в Нью-Йорку понад 13 тисяч осіб. Тож з тих, хто взяв участь у виборах, 283 віддали свої надії Марчукові, 120 Кучмі, 54 проголосували за Удовенка, 21

(Закінчення на стор. 6)

Акція ЗУАДК-у „Дідусь і Бабуся”

Знову наближається зима. На Україні вона буде особливо тяжка. Спрямуймо ж наші думки і почування до знедолених і старших людей – бабусь і дідусів, які вже відійшли від активного життя – через вік, недуги, самоту.

Подумаймо про тих, до яких не завжди доходить убога пенсія, яких 15 дол. на місяць. Адже зимою, коли немає відповідного опалення, потрібний теплий одяг і взуття, потрібна хоча раз на добу гаряча страва. Та, мабуть, найбільше потрібне добре, ласкаве слово підбадьорення.

Тому й закликаємо Вас саме тепер, коли в Україні впав уже перший сніг,

повідомити про Вашу особисту добру волю і прийняти під свою опіку дідуся чи бабусю з України, призначаючи для них по 15 дол. місячно. Не у всіх рівні можливості: хтось може лише одну особу взяти, хтось і дві. Точні інформації про того дідуся чи ту бабусю, кого виберете собі, подамо Вам, лише зверніться до ЗУАДК-у в цій пильній справі, не відкладаючи. Зможете написати їм, отримати їх адресу, а то й фотографію та інформацію, хто вони за своїм фахом чи заняттям. Вони очікують Вашого доброго слова і допомоги!

Н. П.

■ ГЕНОЦИД У ЧЕЧНІ.
ЧИ ПОЧУЄ СВІТ?

Стор. 3

■ ЯК БІЛЯ МОСКВИ
З'ЯВИЛАСЯ
УКРАЇНСЬКА ЦЕРКВА

Стор. 5

■ ПРАХ ІВАНА МАЗЕПИ
ПОВЕРНУВСЯ В УКРАЇНУ

Стор. 10

■ СИРОТИ ПРИ
ЖИВИХ БАТЬКАХ

Стор. 15

Україна вміє...

(Закінчення зі стор. 1)

викололись з імперського яйця під назвою ССРСР, яка уміє передавати владу мирним способом – збережена.

Все ще тендітні три гілки влади в Україні знову трохи посилюються: вибори відбулись під наглядом Центральної Виборчої Комісії створеної законодавчою гілкою, а судова гілка ще до виборів дозволила додатковим кандидатам боротись за президентське крісло – наперекір бажань Виборчої Комісії і виконавчої влади, які воліли б, щоб було менше кандидатів і звання чемпіона – вирішилось в одному турі виборів, замість двох.

У відміну від драми, яка щотижня зростала на протязі передвиборчої кампанії, самі вибори відбувались дуже спокійно. Близько 70 відсотків осіб з правом голосу пішли до виборчих дільниць – за таке зацікавлення виборців Сполучені Штати, наприклад, можуть тільки позаздрити Україні.

Головний тон останніх тижнів передвиборчої кампанії був такий: 12 претендентів на першу посаду країни (до останнього тижня їх було 14) старими і новими методами намагались переконати електорат, що Президент Леоніда Кучму треба замінити. А 31 жовтня 18 мільйонів виборців сказали: "Я за Кучму".

Євген Марчук в інтерв'ю з Радіо Бі-Бі-Сі що в Україні можна слухати на місцевих станціях, мало що не назвав Мороза зрадником, але у пито-мо собі спокійному тоні намагався надати всьому цьому те що в американському політичному жаргоні називається "spin": все нормально, Канівська Четвірка не видавала політичної декларації у серпні, це було тільки створення ब्लочу який намагався пробитись через інформаційну блокаду яку створив діючий президент і кандидат Кучма.

Згодом у своїх виступах і Марчук і Мороз і Олійник всіляко намагались переконати електорат, що К-4 свого досягла, а в той час команда кандидата Кучми пробувала приховувати свою радість і пожвавила діяльність на здобуття більшості прихильників президента у Верховній Раді.

За чотири дні до виборів вона роздала засобам масової інформації декларацію з підписами 112 депутатів Верховної Ради, в якій серед іншого сказано таке:

"Ми сперечаємось, дискутуємо, іноді конфліктуємо, але ми єдині, ми -- разом. Ми не стріляємо, наші діти не гинуть у братовбивчих війнах, політичні опоненти не знищуються у в'язницях та на засланнях. Ми вчимося демократії, ми наполегливо входимо до цивілізованого світового співтовариства. Наш поступ ознаменований здобутками. Хоча трапляються й помилки, але не помиляється тільки той, хто нічого не робить. Досягнення і прорахунки – все як у житті кожної людини, кожної сім'ї... Ми віддаємо свої голоси за діючого Президента України Леоніда Даниловича Кучму...."

Хоч у Марчука не було дефінітивної бази коли він висунув свою кандидатуру, його стратегією було збирати по кілька цегол усюди і збудувати з них солідний фундамент для вибору. Він наголошував на тому, що велика більшість українців бідна, бо горстка олігархів "прихватувала" собі все і тільки генерал КДБ знає як з цим впоратись. Рес-

пектабельна, цікава і всеукраїнська газета "День" задовго до виборів переконувала читачів, що Кучму треба замінити, а це може здійснити тільки Марчук. Влітку газети в Ужгороді, Чернівцях, на Волині, у Львові, у Запоріжжі, у Миколаєві, Луганську, Полтаві активно підтримували кандидатуру Марчука. Дуже активною у цій групі була улюблена в діаспорі газета "Вечірній Київ".

У Львові, після того як Михайло Косів і Ярослав Кендзьор, народні депутати з дисидентськими характеристиками, почали бити на сполох, щоб не допустити до влади колишнього генерала КДБ, який боровся з "буржуазним націоналізмом," команда кандидата Марчука засипала львів'ян його особистим листом, в якому Марчук доводив: "Робота у КДБ сформувала в мені якості, які важко було б сформувавши в будь-якій іншій сфері діяльності." І ще таке: "Академік А.Д. Сахаров, якого важко запідозрити у симпатіях до КДБ, визнавав, що у радянському суспільстві це була єдина організація, найменш схильна до корупції."

Не вийшло. Вночі після виборів, коли цифри, які почала Центральна Виборча Комісія не виправдовували мети шаленої кампанії, на екранах Студії 1+1, яка разом з другою комерційною телемережею СТБ, всю ніч звітували про наслідки виборів, з'явилися кандидат Марчук і редактор газети "День" Лариса Івшина, з сумними виразами на обличчях. Але треба віддати їм належне: вони і далі намагались надати ситуації політичний "spin," говорили про розбиття інформаційної блокади, про сприяння плюралізму у суспільстві.

Вибори відбулись. Марчук не здобув навіть гоногового третього місця. Кучма волів би виграти у першому турі, але вийшло так, як прогнозували соціологічні опитування і опитування окремих виборців, що виходили з виборчих дільниць, т.зв. "екзит поллс" (і цей термін вже увійшов в український політичний лексикон!).

Кандидат Кучма здобув найбільше голосів, але не абсолютну більшість. Він іде у другий тур проти комуніста Петра Симоненка.

Стратеги Кучми хотіли того, що коли дійде до другого туру, Кучмі треба змагатись проти лівого суперника, але бажано не проти Мороза. Але сценарій може розгорнутися й так: а що коли Симоненко (який насправді воліє критикувати уряд, ніж вести його) відтягне свою кандидатуру на користь Мороза? А що коли Мороз, колишній голова Верховної Ради зі стажем, за якого Верховна Рада прийняла Конституцію, здобуде більшість при допомозі своїх прихильників і тих які просто проти Кучми? Варто пам'ятати, що у 1994 році у другий тур вийшов Леонід Кравчук, який здобув найбільше голосів у першому турі, і Леонід Кучма – володар другого місця у першому турі? У тому "півфіналі" другий став чемпіоном.

Тим часом, в Україні наростає "критична маса" нових політиків. Спеціалісти, які слідкують за розвитком подій у цій молодій країні, передбачають, що вони вийдуть наверх вже через два роки, коли українці обиратимуть новий парламент, а чергові кандидати на президента через п'ять років дадуть виборцям зовсім нових людей – без старого багажу.

Ростислав Хом'як

Українці в Америці і Канаді вибирали Президента

Кучму виберуть, як вибирали за „добрих брежнєвських часів“

ТОРОНТО. – День президентських виборів у Торонто виявився, як на замовлення, чудовим. Після нічного дощу небо швидко розпогодилося, температура повітря піднялася до рідкісних для кінця жовтня 20 ступенів за Цельсієм, віяв легенький вітерець, – здавалося, все сприяло піднесеному настрою. Місто ще спало, а на виборчій дільниці N29, обладнаній в приміщенні Генерального консульства України, вже зібралося чимало громадян України, які прийшли голосувати. Святковий настрій, проте, швидко випарувався: в черзі до скриньки для бюлетенів доводилося стояти під сонцем (на щастя, хоч не дощем чи снігом) від 40 хв. до 1.5 години. Чи не найкрасномовніше про організацію голосування сказали самі виборці.

Світлана Мартинчук (Київ): Велика черга пригадала нам про те, як ми раніше жили в Україні. Треба було тут зробити кілька дільниць, щоб такого не було. Ми простояли майже годину.

Анатолій Олексієнко (Київ): Подивіться, яка тут організація... Сидить двоє людей, які реєструють, і ходить п'ять начальників навколо і дивляться. Я думаю, це просто обструкція голосування. Таке саме робиться в Україні...

За інформацією Генерального консульства України у Торонто, на виборчій дільниці N29, яка охоплює провінцію Онтаріо, крім столичної округи Оттави, провінції Саскачеван, Альберта, Британська Колумбія, Юкон, Північно-Західні Території та Нанут, загалом проголосувало 512 громадян України, або 16 відсотків від загальної кількості громадян, включених до списку виборців. (Чинне законодавство не дозволяє голосувати поштою чи in absentia). За Кучму – 62 голоси, Марчука – 370, Удовенка – 18, Костенка – 15, Вітренко – 11, Мороза – 9, Симоненка – 5, Ржавського – 1, ні за кого – 8, решта бюлетенів було визнано недійсними. Другий тур президентських виборів – 14 листопада. Кореспондент „Свободи“ зробив бліц-опитування кількох десятків осіб, які вже проголосували.

Світлана Павлик (Чернівці): „Я голосувала за Марчука, бо вважаю, що він для України є найкращим з усіх кандидатів. Я, напевно, як і всі українці, дуже хочу, щоб становище в Україні змінилося на краще. Хочу майбутнього для своєї дитини, для всіх дітей“.

(Закінчення на стор. 6)

Чикаго робить вибір

В Чикаго у вихідні дні завмирає життя, адже більшість людей, які тут працюють, мешкають у приміських зонах, де багато зелених і менше авт, де більше розваг для дітей і ближче дістатися до озера Мишиген, улюбленого місця відпочинку чикагців.

Однак в минулий недільний день біля Генерального консульства України в Чикаго було надзвичайно людно. З усіх околиць з'їжджалися сюди люди, щоб взяти участь у виборах президента України. Вздовж вулиці вишикувалась довжелезна черга, і щоб отримати бюлетень багатьом виборцям довелося чекати більше години. Довготерпінню людей сприяла чудова сонячна погода, яка стояла в той день. На думку багатьох, виборчу дільницю треба було створити не в консульстві, а в культурному осередку, де є простори приміщення і людям не довелося б довго стояти в черзі. Там можна було б відпочити, послухати музику, подивитись телевизор чи кінофільм. Пропозиція слушна, однак існуюче законодавство дозволяє створювати виборчі дільниці тільки на території України – саме такою територією і є українські посольства та консульства за кордоном. Ще одна думка, яка виникла при аналізі щойно проведених виборів. Відомо, що до складу Чикагського консульського округу входить десять стейтів, в яких мешкає велика кількість українців. Однак виборці, що проживають там, по суті позбавлені можливості виконати свій громадянський обов'язок.

Та давайте повернемося до того, як в неділю проходили вибори в Чикаго на виборчій дільниці № 55. За прибра-ним столом – члени комісії, яку очолює консул Володимир Горбаренко. На годинник 8 година ранку – початок виборів. До столу підходить перший виборець-жінка. Переконавшись в тому, що вона дійсно є громадянкою

України, Володимир Петрович вручає їй виборчий бюлетень. З кожною наступною хвилиною заходять нові й нові люди, одягнуті по-святковому, у піднесеному настрої. Серед них, моя землячка, українська поетеса Ольга Ткаченко-Попович. Вона багато років викладала історію України в Лісотехнічному інституті, а зараз разом із своїми дітьми мешкає в Чикаго. Виконавши громадянський обов'язок, поетеса прочитала вірш, присвячений виборам.

*Дай, Боже, Україні
Добра і волі.*

*Дай, Боже, Україні
Доброту і долі.*

*Дай, Боже, Україні
Рідній процвітати,*

*Дай, Боже, Україні
Горенька не знати.*

І знову приємна зустріч, з теж із колишньою львів'яною Роксоляною Дахнівською. Обмінявшись новинами, вона зацікавилася, чи буду я писати для „Свободи“. Одержавши позитивну відповідь, Р. Дахнівська попросила:

– Може, це видасться нескромним, однак просила б згадати мене в репортажі, хочеться, щоб мої доньки, які читають цей часопис, дізналися, що їх мама теж брала участь у виборах.

Десь опівдні до консульства під'їхав автобус, який привіз 47 виборців з Дітройту. Знайомлюсь з прибулими. Володимир Шестюк добре знайомий в Дітройті, адже впродовж кількох років керував церковним хором, а нині є головним директором міської симфонічної оркестри. Разом з ним приїхали дружина та двоє дорослих дітей. Серед інших, що прибули із столиці американського автомобілебудування, були такі, що знаходяться

(Закінчення на стор. 6)

АМЕРИКА І СВІТ

Ще одина трагічна лутунська катастрофа

НЬЮ ЙОРК. – З суботи, на неділю, 30–31 жовтня, незадовго перед 2:00 год. ночі єгипетський пасажирський реактивний літак, прямуючи з Нью-Йорку до Каїру з 217 особами, несподівано впав у води Атлантичного океану на південь від массачусетського острова Нантакет, 33 хвилини після вилету з Міжнародного летовища ім. Кеннеді в Нью-Йорку. Єгипетський лет 990, широкої будови двомоторний Боїнг 767-300 з 199 пасажирами і 18 членами залоги, вилетів з летовища ім. Кеннеді в год. 1:19 після півночі, а вже в год. 1:52 зображення згаданого літака шезло з екранів контрольної вежі летовища Кеннеді. Рятувальні акції американської прибережної охорони почалися негайно, але з часом перейшли в слідство для з'ясування

причини цієї трагедії. Досі немає жодних інформацій, щоб відповісти на поставлені питання – чи був це акт тероризму, технічна причина чи просто людська помилка?

У Вірменії вбили прем'єр-міністра та інших державних мужів

ЄРЕВАН, Вірменія. – Тут минулого тижня, в середу, 27 жовтня, під час виступу в парламенті республіки від куль терористів загинули прем'єр-міністр Вазген Саркісян, голова парламенту Карен Демірчян, обидва віцепікери Юрій Бахшян і Рубен Міроян, міністер Леонард Петросян, депутати Генрік Абрамян, Арменак Арменакаян, Мікаел Котанян. Про це повідомили правоохоронні органи республіки. Вазген Саркісян знаходився на трибуні, коли до залі вдерлися троє моло-

диків і відкрили вогонь з автоматів. Терористи, котрі, крім того, захопили заручників у парламенті Вірменії і вбили при цьому вісім осіб, здалися. Всіх заручників звільнено. Злочинців забрали з будинку парламенту для з'ясування всіх обставин скоєного ними терористичного акту. Президент США Білл Клінтон висловив обурення в зв'язку із загибеллю від рук терористів прем'єр-міністра Вірменії В. Саркісяна, одного з членів його уряду і керівників парламенту республіки.

У Москві відбудуться Дні української книги

МОСКВА. – В Культурному центрі України на Арбаті триває підготовка до Днів української книги з нагоди 10-річчя відновлення діяльності бібліотеки української літератури в Москві. Свято триватиме з 17 по 20 грудня. В його рамках відбудеться книжковий ярмарок, виставка "Україна книжкова". В експозиції будуть представлені

книжки з автографами та дарчими надписами з фондів української бібліотеки та відділу літератур мовами народів СНД і Балтії Центральної московської бібліотеки імені Некрасова. На свято запрошено директора Інституту літератури НАН України Миколу Жулинського і тріо "Золоті ключі" у складі Валентини Ковальської, Марії Миколайчук та Ніни Матвієнко.

Гарвард вважає Росію джерелом туберкульозу

НЬЮ-ЙОРК. – Смертоносна бактерія туберкульозу, стійка до ліків, швидко розповсюджується по нашій планеті. Джерело поширення зарази знаходиться в Росії. Такого висновку дійшли співробітники медичного факультету Гарвардського університету. Вони підготували доповідь "Глобальні наслідки лікарсько-стійкої туберкульозу", випуск якої присвячено до початку роботи в Нью-Йорку міжнародної конференції з питань туберкульозу.

Чечня в російському зашморгу

Мапа Чечні – Ічкерії

Хроніка визвольної боротьби

1785 – 1791 роки: народне повстання в Чечні під проводом Ушурма проти наміру Росії приєднати країну до імперії закінчилось поразкою повстанців.

1814 рік: новий наступ російського війська на Чечню, заснування російської фортеці Грозний. Опір загарбникам в Чечні і Дагестані очолив Шаміль. Війна тривала до 1859 року, коли Шаміль потрапив в полон.

1877 рік: повстання Алібека Алдамова придушено Росією.

1921-1924 роки: повстання борців за незалежність Чечні під проводом Узуна Гаджі жорстоко придушене совєтським військом.

1925 рік: 10 тисяч вояків під командуванням Ісроніма Уборевича кинуто на приборкання Чечні. Заступник голови московської ЧК Йосип Уншлихт доповідав: „Військо було змушене вжити важку артилерію і бомбардувати бандитські гнізда”.

1932 рік: придушено повстання в чеченському повіті Ножай Юрт.

1934 – 1935 роки: 29 особлива дивізія НКВД кинуто на придушення народного повстання в Дагестані.

1940 рік: в горах Чечні діють шість повстанських загонів.

Жовтень 1941 року: повстання в Чечні під проводом Північнокавказького штабу.

Лютий 1944 року: масове виселення чеченців та інгушів до Сибіру.

1994 – 1996 роки: кривава війна Росії проти Чечні, яка проголосила незалежність, закінчилась виведенням російських військ з республіки.

Останні події в Чечні і у світі

5 вересня – військо Росії вторглося до Чечні.

20 жовтня – бої біля Первомайського і Серноводського. Борис Єльцин заявив: „Ми відновимо в Чечні конституційний порядок і знищимо гнізда тероризму”.

22 жовтня – росіяни перейшли ріку Терек і наблизились до Грозного. Від початку бойових дій вбито 196 російських солдатів, поранено 500. В Грозному росіяни розбомбили пологовий будинок, в якому загинуло 27 породіль і немовлят. Польща оголосила збір пожертв на користь потерпілих від російської агресії.

26 жовтня – в селі Сержан Юрт від російських бомб вбито 18 дорослих і 9 дітей. 160 тисяч біженців шукають порятунку в сусідній Інгусетії. Росія перекрила шлях втікачам. Борис Єльцин сказав про бомбардування чеченських поселень: „Корисна робота”.

РИГА, 27 жовтня – Група чеченських парламентаріїв на чолі зі заступником голови Сейламом Бешаєвим, яка здійснює поїздку балтійськими країнами, прибула до Латвії. Як сказали самі представники Чечні, країни Західної Європи віз їм не дають, тому вони їдуть туди, куди їх пускають. Мету візити чеченські парламентарії пояснили бажанням прорвати інформаційну блокаду і донести до всього світу свою позицію щодо війни в Чечні. Представники Чечні сподівалися на зустріч з президентом і прем'єр-міністром Латвії. Однак єдині, з ким зустрілися представники Чечні, були кілька членів фракції „Вітчизна, свобода і рух за національну незалежність”. Багато членів латвійського парламенту висловили думку, що для Сейму Латвії небажано приймати будь-які заяви про становище в Чечні. Будь-яка підтримка, що надається державними службовими особа-

ми, повинна мати статус приватної.

28 жовтня – у Грозному вибухнуло 12 російських ракет з розривними головками. Число жертв в Чечні від початку нової війни досягло 3256 осіб, близько 5 тисяч поранено, знищено 60 сіл. Б. Єльцин на врученні нагород військовикам, які відзначилися в цих боях, сказав: „Народ Чечні житиме в мирі і спокої”.

29 жовтня президент Чечні Аслан Масхадов звернувся до Папи Римського Івана Павла II та усього християнського світу з проханням захистити чеченський народ від знищення внаслідок агресивних дій Росії.

СТРАСБУРГ, 1 листопада – Подібно до того, що порядок денний засідання Постійного комітету Парламентської Асамблеї Ради Європи, запланованого на 4 листопада, буде змінено. На засіданні, поряд з іншим, буде розглянуто як невідкладне питання про конфлікт у Чечні. Керівники Ради Європи та ПАРЕ оприлюднили останнім часом кілька заяв, у яких підтримали наміри Росії покінчити з тероризмом, але в той же час закликали російського президента та уряд вживати „адекватні засоби”, які б не несли загрози мирному населенню.

На адміністративному кордоні Інгусетії з Чечнею на автомагістралі „Кавказ” відкрився коридор для жи-

телів Чечні. Коридор діє як в напрямку з Чечні в Інгусетію, так і назад.

МОСКВА, 1 листопада – Авіація й артилерія федеральних військ завдають ефективних ударів по позиціях „бандитських формувань” у Чечні. За два дні, 30 і 31 жовтня, знищено більш як 200 бойовиків.

МОСКВА, 1 листопада – Різні екстремістські організації, у тому числі з арабських держав, продовжують надавати допомогу чеченцям. Як повідомила прес-служба Міністерства оборони РФ, „керівництво екстремістського руху Талібан в Афганістані прийняло рішення передати чеченським бойовикам 4 млн. доларів і 24 переносних зенітно-ракетних комплекси „Стінгер”.

ТБІЛІСІ. Президент Грузії Едуард Шеварднадзе заявив, що „владі Грузії не допускали і не допустять проникнення в країну бойовиків з Чечні”.

МОСКВА, 2 листопада – З 2 по 7 листопада на території Інгусетії і Дагестану буде працювати спеціальна оціночна місія ООН. Її завданням є оцінка збитків, завданих цим регіонам Росії в результаті бойових дій, і організація міжнародної допомоги.

Загальна кількість людей, які залишили Чечню, становить більш як 195 тисяч осіб.

За матеріалами інформаційних агентств.

„Що змусило гірський нарід...”

Ще в 1832 році великий російський поет Михайл Лермонтов в поемі „Ізмаїл-бей” розкрив загарбницьку суть російсько-чеченської війни. Рядки поеми нагадала українським читачам газета „Вечірній Київ”, з якої їх переклав для „Свободи” Левко Хмельковський.

З риданням матері несли
Дітей до мовчазних батьків,
А ті, вже сидючи в сідлі,
Пістолі знову заряджали
Майно палили на селі,
Яке у вигнання не брали...
Що змусило гірський нарід
Покинути батьків могили
І добровільно йти у світ –
Чужий, далекий і немилий?
Гнів Магомета?
Божий осуд?
Та де!
Прийшли в село чуток потоки,
Що ворог з Півночі іде,
Немилосердний і жорстокий.

Ні смерти страх, ні злий прокльон
Людей не зрушив з селищ милих –
Страшив ганебний їх полон.
Який несли ворожа сила.
„Залишим росіянам ми
Гірські вершини невеселі.
Нехай женуть їх до тюрми,
Заковують в кайдани скелі”.
Аул, де хлопчиком зростає,
Мечеті, мирних жител стріхи
Російський чобіт розтоптав
Московській владі на потіху.
Як хижаки в спокійний рай
Прийшли з багнетом нечестиві
І кров'ю жертв залили край,
Де височать вершини сиві.

СВОБОДА

Пам'ятаймо.
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVO BO DA —

Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J. 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054
and additional mailing offices.

Передплата на рік \$50.00, на півроку - \$30.00. Для членів УНСоюзу
\$40.00 річно, на півроку - \$25.00. За кожну зміну адреси - \$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати
поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі
виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор — Раїса Галешко
Редактори: Ольга Кузьмович, Ігор Пилипчук, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто; Верстка — Павло Стокотельний;
Реклама — Марія Осціславська;
Адміністратор — Володимир Гончарик.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про дещо призабутий Листопад

Як завжди, коли випадає мені щось шукати у моїй повені паперів, пам'яток і давніх календарів, натрапляю на якусь несподіванку. Вчора, при такому шуканні, стала перед очима одна дата, а радше одне свято, яке чомусь щораз більше припадає пороком забуття у нашій спільноті, а про яке в мене зібралось стільки матеріалів, живих споминів батьків, що були учасниками його, та їхніх друзів — УСС-ів.

Колись Перше Листопада було і тут, на місці нашого поселення в США, загальним національним святом, з обов'язковою Богослужбою, з Панахидою, з т.зв. „академією“, з організованою молоддю в одностроях, з прапорами, та обов'язково із старенькими, але завжди виструнченими на це свято ветеранами Першої світової війни, зокрема Українськими Січовими Стрільцями. Це ж було їхнє свято, це був завжди для них живий спомин Листопадового Зриву, в якому вони були головними акторами та могли рік-річно про це пригадувати. Але донедавна пригадувати не було треба — ми, виховані на легенді І-го Листопада, ніколи того свята не забували та ще й старалися виховати пошану до нього у молодшого покоління. І так було довгими роками, так було „колись“ у Львові, так було у переселених таборах, і тут, на вільній землі Вашингтона.

Що змінилося в історії України, чи у нашій настанові до патріотичних річниць, що це загальноукраїнське свято зійшло на задній план?

Чи це культ особи, чи стали ближчими інші національні свята, чи, просто та звичайно, віддаль часу, а з нею людське забуття?

Але, здається, що національних зривів ніяк не можна ані „відписати“ з історії, ані забути, незалежно від того, скільки років проминуло від пропа'ятної події. Чому ранішими роками усі ми так урочисто відзначали Листопади, а тепер з кожним роком менше звертаємо увагу на цю дату?

Правда, у нас чомусь збирається постійно більше святкувань і таких пропам'ятних дат, яких ніяк

не можна проминути, а днів у календарі залишається, на жаль, завжди така сама кількість.

Немає також вже кому згадувати з автопсії І-го Листопада і тих подій, що ними так завжди гордився Львів та все його українське населення. Ця річниця також не дуже ясно стоїть у свідомості того покоління українців, що виховане на „жовтневій революції“ та інших подібних „річницях“, і щойно декілька років усвідомлює собі ці прогалини знання з історії України, що залишилися після довгих років совєтської окупації.

І так все це оправдує факт, який мені довелося ясно поставити собі перед очі, що Листопад „іде в забуття“, дарма, що не хотів у це вірити мій так шанований та любий приятель Роман Купчинський, пишучи, про Листопад, що „пройдуть літа, пройдуть віки, а він стоятиме над нами, як тінь Господньої руки“. І знову, згадуючи ті слова, насувається питання: чому не стоїть він вже над нами „як тінь Господньої руки“?

Переглядаю пильно останні випуски наших часописів, шукаю календар подій в одному і другому виданні, та не знаходжу ні одного повідомлення про Листопадове свято.

Беру в руки річники 1998 року і пильно переглядаю усі листопадові числа: ні одного повідомлення про святкування Листопада ані перед, ані після І-го, і так впродовж цілого місяця.

Але, однак, не є все так погано. Вчора, в навічере'я Листопадового зриву, дзвоню до своїх близьких у Львові та з радістю чую: „А ми завтра ідемо на цвинтар — завтра Першого Листопада...“ Як добре, що принаймні в колись цієї історичної дати не всі про неї забувають.

О-КА

ПОПРАВКА

У „Свободі“ ч. 44 з 29 жовтня, на сторінці 16 у „Веселці“ трапилась необачність — пропущено ім'я Діми, автора віршика „Котик“.

Ред.

Україна знову перед вибором

Сьогодні у „Свободі“ опубліковано попередні підсумки першого туру виборів Президента України. Офіційні матеріали стануть відомі не пізніше як за 5 днів, але розрив у голосах, відданих за діючого Президента проти його суперників, настільки значний, що навіть кілька відсотків коливань у той чи інший бік не змінять доконаного факту: в другий тур виборів виходять Леонід Кучма і Петро Симоненко.

Україна заново стоїть перед вибором дальшого шляху: триматися й надалі курсу на створення демократичного суспільства і впровадження засад „вільного ринку“ чи слідом за білоруським провідником Олександром Лукашенком повертатися до „нерушимого союзу“ під „світлою зорею московського Кремля“. Про те, яким буде вибір українського народу, ми дізнаємось після другого туру виборів, але підсумки першого дають підстави до оптимізму: перевага Леоніда Кучми над його комуністичним супротивником досить значна. Більше третини виборців, голосуючи за Леоніда Кучму, виявили свою підтримку нинішньому курсові України. Вибір не був легким. Приємно було б голосувати за Президента, який домігся рішучих змін в економіці, виконав усі попередні обіцянки щодо полегшення життя людей. Такого в Україні не сталося: криза посилюється, зубожіння населення сягає межі витривалості, але люди усе ж не хочуть міняти провідника держави. Чому? Чи позначається постсовєтська інерція стадного підкорення наказові, чи люди бояться дальшого погіршення їхнього життя? Вочевидь, обидві причини позначилися на підсумках виборів. Але вибір усе ж зроблено: краще бути з не завжди радикальним Кучмою, ніж з надмірно радикальними щодо повернення до „диктатури пролетаріату“ Симоненком та Вітренком.

У день виборів пошта принесла до „Свободи“ листа від нашої читачки Олександри Лотоцької з українського міста Бучача, яка пише: „Наша Україна переживає дуже тяжкий час відродження, як матеріального, так і духовного. Стоять заводи, дуже тяжке становище в державі. Господь допоміг нам здобути незалежність і підвестися з колін, але „кодло“ комуністів намагається повернути історію назад. Вони опанували парламент, продовжують розкрадання державних коштів, вбивають патріотів України. Вони знову хочуть втягнути Україну в ярмо, але наш народ цього вже не допустить. Нас вбивали, морозили в Сибіру, але не зламали. Мамин 23-річний брат, який боровся з комуністичним режимом, оточений ворогами, підірвав себе гранатою. Карателі запалили нашу хату й 54-річна бабуся ледве з неї вибралася і померла через два дні. Мій батько загинув на фронті. Але мій внучок цього року пішов до першої класи і ми віримо, що його життя буде щасливим“. Саме така віра дозволяє прогнозувати у наступному турі виборів перемогу Леоніда Кучми, який принаймні досі був українським державником, успішно проводив політику міжнародного утвердження України, приватизації її господарства і, вочевидь, досягнув би кращих успіхів, коли б не протидія „лівого“ парламенту. Проте кожен прогноз має ту ваду, що базується на нинішньому стані справ, а супротивник теж шукає шляху до перемоги. За Петра Симоненка проголосувало більше п'ятої частини виборців, переважно в Криму, на Донбасі, в Харкові і Запоріжжі. Тепер він поширюватиме свій вплив в інших областях, намагаючись перебрати електорат соціалістів і аграрників. Серед них більшість становить партійно-слухняне чинівництво. Зубожіле населення легко заманити обіцянками відновлення минулого, коли усе ж регулярними були бодай невеликі пенсії і платня. Варто пам'ятати попередні президентські вибори, коли мало хто сумнівався у перевазі національно свідомого комуніста Кравчука над промосковським комуністом Кучмою. Другий тур виборів перекинув терези на користь останнього. Але Кучма після перемоги спромігся на зміну попередньої платформи. Від Симоненка важко чекати такої зміни. Отже, головні події ще попереду. Сьогодні за Кучму проголосували 15 областей України. Скільки проголосує наступного разу?

"СВОБОДА" ДОПОМОЖЕ ВАМ НАДРУКУВАТИ ВАШУ КНИЖКУ

Якщо Ви плануєте надрукувати книжку — чи то наукову працю, чи особисті спомини або літературну творчість, — редакція "Свободи" допоможе Вам у цьому.

Ми відредагуємо, художньо оформимо і видамо Ваш твір за короткий час і доступну ціну.

Наклад може бути від багатотисячного до зовсім невеликого (наприклад, спогади для родини)

Уривки з Вашого твору, які матимуть загальночитачку зацікавленість, "Свобода" друкуватиме на своїх сторінках.

Зателефонуйте до редакції "Свободи"
(973) 292-9800, додатковий 3048

Всі роботи виконуються за рахунок замовника.
Видавництво "Свободи" не продає Ваших книжок.

ГІСТЬ РЕДАКЦІЇ

Українські християни між вірою і політикою

Архієпископ Дніпропетровський і Запорізький Адріян

Ім'я Архієпископа Адріана легко відсвіжити у пам'яті наших читачів – досить згадати ганебну акцію російської влади у підмосковному місті Ногінську у вересні 1997 року, про що у свій час докладно повідомляла „Свобода“. Тоді кілька десятків міліціонерів та озброєних ОМОНівців, підбурювані п'яним натовпом шовіністичної черні, не просто образили релігійні почуття людей, котрі молилися у Богоявленському храмі, але жорстоко побили їх, в тому числі жінок і дітей, буквально викидаючи „хохлів“ з церкви. Архієпископа Адріана вивели з храму в наручники. Так zareагувала „дуже православна“ Москва на цей „злочин“ – що очолений Владикою-українцем собор у Ногінську перейшов до Української Православної Церкви Київського Патріархату.

Архієпископ Адріян – гість „Свободи“. З перших уст довідуємося про найсуттєвіші деталі його ніби звичайної і все ж рідкісної біографії. Звичайної в тому розумінні, що йдеться про одного з тих мільйонів українців, котрі в часи імперії опинилися в Росії і змушені були віддавати їй свої таланти і сили. На жаль, більшість українських умів і сердець у Росії пропали для України, тільки якась частинка зберегла свій дух, національну свідомість і, відчувачи свій борг перед рідною землею, ступили ширший крок їй назустріч, – як це зробив Архієпископ Адріян.

Народився він у Дніпропетровську, там закінчив музично-педагогічну школу, опісля – Київський педагогіч-

ний інститут імені Драгоманова, далі була духовна семінарія в Ленінграді, духовна академія у Москві, яку закінчив успішно магістерською дисертацією на тему „Тисячолітній період хорової музики в Українській Православній Церкві“. Московський Патріарх Пимен призначає енергійного українця до Ногінська – для відновлення напівзруйнованого Богоявленського собору. Молодий священник запалює людей релігійним і громадським ентузіазмом: не лише відбудовує собор, але й споруджує великий осередок християнського благодійництва, відкриває у районі ще 24 парафії – у тих селах, де зі святих храмів со-

(Закінчення на стор. 13)

Від Громадського комітету вшанування жертв Великого голоду в Україні

Українські громадські організації Нью-Йорку і околиць, під патронатом Українського Конгресового Комітету Америки і Українсько-Американської Координаційної Ради, створили Громадський комітет для цього горічного – останнього у XX сторіччі – вшанування пам'яті жертв Великого голоду в Україні і запланували жалібне відзначення 66-ої річниці московсько-імперського геноциду проти українського народу на суботу, 20 листопада. У рамках відзначення відбудеться масовий Жалібний Похід і Соборна Панахида в катедрі св. Патрика у Нью-Йорку. Комітет запрошує до участі у вшануванні пам'яті 7 мільйонів жертв голодомору усіх членів місцевих українських громад, усіх українців з прилеглих до Нью-Йорку місць нашого поселення.

Порядок того дня передбачає збір учасників Жалібного Походу в субо-

ту, 20 листопада, о 10-й год. ранку перед українським католицьким собором св. Юра (7-ма вулиця, між 2-ою і 3-ою авеню) і перед українською православною церквою Всіх Святих (11-та вулиця, між 2-ою і 3-ою авеню). Похід вирушатиме до катедрі св. Патрика рівно об 11-й год. ранку.

Соборна Панахида у катедральному соборі св. Патрика (51-ша вулиця, 5-та авеню) розпочнеться о 1-й год. по полудні. Її відслужать Архієпископ Української Православної Церкви у США Антоній і Єпископ стемфордської єпархії Української Католицької Церкви Василь Лостен, у сослуженні священників обох віровизнань.

У Панахиді також візьме участь український хор „Думка“ з Нью-Йорку під диригентурою Василя Гречинського.

За дорученням Комітету –
Ігор Дябога

Віталій Карпенко,
політичний оглядач „Свободи“

Президентські перегони в Україні: про що говорять попередні висновки

Отже, як і передбачалось, голосуванням 31 жовтня Президента не обрано, жоден з 13 претендентів не заручився п'ятдесятьма відсотками (плюс один) голосів виборців, які взяли участь у голосуванні. Тому 14 листопада відбудеться другий тур голосування, в якому візьмуть участь претенденти, що посіли два перших місця. Попередньо на ранок 1 листопада голоси розподілилися так: Леонід Кучма – 36.36 відс., Петро Симоненко – 22.32 відс., Олександр Мороз – 11.29 відс., Наталія Вітренко – 11.05 відс., Євген Марчук – 8.06 відс., Юрій Костенко – 2.20 відс., Геннадій Удовенко – 1.22 відс., Василь Онопенко – 0.48 відс., Олександр Ржавський – 0.37, Юрій Кармазін – 0.35, Віталій Кононов – 0.29 відс., Базилук – 0.14, Микола Габер – 0.12 відс..

Що характерного у результатах першого туру?

По-перше, як і очікувалось, узяв свої голоси комуніст Симоненко. По-друге, всупереч кількості протестного електорату, який, на думку багатьох, перевищував 80 відсотків, 36 відсотків голосів зібрав Леонід Кучма. З другого боку, справдилися передбачення багатьох, що зіграють свою негативну роль так звані „нові виборчі технології“, які: а) передбачали брудні методи передвиборної боротьби (компрогат, нагнітання пристрастей і страху в суспільстві, залякування електорату червоною загрозою, випуск фальшивих опозиційних газет із протилежним їхній лінії змістом, тощо); б) ізоляції від масових засобів інформації найсерйозніших опонентів заздалегідь визначеного „кандидата №1“; в) цілеспрямована робота органів виконавчої влади на користь одного кандидата, що забороняється законом; г) своєрідний підкуп електорату 5-гривневими надбавками до пенсій, підвищенням платні міліції та військовим офіцерам; д) „організоване“ голосування у військових училищах та частинах під контролею офіцерів.

По-третє, активність завжди політизованого і національно свідомішого електорату західних областей цього разу була меншою, ніж активність виборців східних регіонів. Це пояснюється роздрібленістю національно-демократичних сил і відсутністю єдиного кандидата від правих сил, роллю якого змушений був взяти на себе позапартійний Євген Марчук, що викликало у багатьох почуття розчарованості.

По-четверте, багатьох шокував розпад „канівської четвірки“, на яку національно свідомий електорат покладав великі надії, як на єдину силу, здатну здолати нинішній режим і відстоювати українські інтереси.

По-п'яте, Кучмі допомогли ті кандидати, які декларували свою національно-демократичну позицію і, знаючи про свою „непрохідність“, не спромоглися зняти свої кандидатури на користь більш прохідних, близьких за духом кандидатів. Маються на оці передусім Юрій Костенко, Геннадій Удовенко, Василь Онопенко, Юрій Кармазін, Віталій Кононов. З одного боку, вони набрали мізерну кількість голосів; з другого – посягли зневіру в

монолітність національно-демократичного руху і можливість його об'єднання зверху. І тут головним є не арифметичний, а моральний принцип: голоси, які вони набрали в сумі, не змінили б суттєво пропорції нинішніх результатів, але надія і впевненість, які з'явилися б у багатьох, коли б вони своєчасно зійшли з дистанції, могли б, на моє глибоке переконання, дати зовсім іншу картину розподілу голосів.

По-шосте, попри запевнення Центрвиборчком та вірогідності преси, повідомлялося про масові порушення під час голосування: у бюлетенях штампи „вибув“ помилково ставились навпроти прізвищ Мороза та Марчука, допускалося голосування поза кабінами, вимикалося світло під час підрахунку голосів і в цей час кидалися фальшиві бюлетені (Донбас), у Криму у день виборів велася агітація за окремого кандидата і поширювалися агітаційні матеріали.

Євген Марчук у прямому телеетері назвав факти, коли міліція в цілій низці дільниць на Донбасі вигнала геть спостерігачів від опозиції, і там підраховували голоси за зачиненими дверима. Володимир Олійник звинуватив Центрвиборчком у передчасному нав'язуванні загальові думки про те, що переможцем першого туру є Кучма, що узаконює можливі порушення на користь цього кандидата. Зокрема, паном Рябцем, твердить п. Олійник, було оголошено, що в Черкасах на 5 годину 1 листопада передував Кучма з 22 відс. голосів, Олійнику ж по телефону повідомили з Черкас, що перше місце поділили інші кандидати. І ще факт, наведений п. Олійником: на одну з дільниць 57-го округу (Донецька область), де всього 470 виборців, було завезено 2500 бюлетенів.

На трьох загальнонаціональних телеканалах телестудії, контрольованих урядом, демонстрували оперативність і „демократію“ всю ніч після голосування, готуючи громадську думку про неминучість виходу у фінал пари Кучма – Симоненко, подаючи опитування: хто за кого голосував. І ніхто навіть не засумнівався про некоректність такого опитування – адже цим порушувалась таємниця голосування, до того ж, при нинішній владі є небезпечним „засвітитися“ на відео – „Т-1 подавало записи вуличних опитувань, хто голосував проти нині діючого.

Переказувати весь перелік порушень немає потреби – їх дуже багато, принаймні, цілком досить для оскарження результатів голосування в судовому порядку. Таке оскарження необхідне не стільки для того, щоб визнати вибори недійсними, скільки для того, щоб довести це до суспільної свідомості – народ має знати своїх „героїв“.

По-сьоме, здивували результати голосування в деяких регіонах. Скажімо, традиційно „націоналістичні“ Львівська, Івано-Франківська, Тернопільська області проголосували за Л.Кучму (64-69 відс.), а прокучмівська Вінницька віддала перевагу Морозові (34.47 відс.), а не Кучмі (17.04 відс.). От і суши голову – що діється з

(Закінчення на стор. 6)

Спостерігачі від ПАРЕ та ОБСЕ не поспішають з висновками

КИЇВ, 2 листопада. (Марина Тарнавська – ДІНАУ). „Результатом цих виборів, незалежно від того, хто здобуде на них перемогу, має стати просування реформ в Україні, її інтеграція в міжнародні та європейські структури”, заявила сьогодні на прес-конференції у Києві представниця делегації спостерігачів від Парламентської Асамблеї Ради Європи, член британського парламенту Дженні Джонс.

За даними спостерігачів від ПАРЕ, які відвідали виборчі дільниці у Києві, Одесі, Дніпропетровську, Полтаві та Симферополі, голосування та підрахунки голосів відбувалися, в основному, без суттєвих порушень. Чого, на жаль, не можна сказати про перед-

виборчу кампанію, заявила Дженні Джонс.

Голова місії ОБСЕ із спостереження за виборами в Україні Саймон Осборн заявив, що, хоча представники місії і не отримали інформації про серйозні порушення безпосередньо під час голосування 31 жовтня, перший тур президентських виборів в Україні не можна вважати таким, який повністю відповідає вимогам ОБСЕ. Загалом до місії ОБСЕ, починаючи з середини вересня, надійшло 145 скарг. Місія у складі майже трьох сотень спостерігачів продовжить свою працю до кінця виборчого процесу в Україні і лише після другого туру повідомить про остаточні висновки, сказав Саймон Осборн.

Спостерігачі від УККА виявили дрібні порушення

КИЇВ, 2 листопада. /ДІНАУ/. Міжнародні спостерігачі від Українського Конгресового Комітету Америки в ході виборів Президента України 31 жовтня виявили тільки дрібні порушення. Про це вони заявили на прес-конференції, присвяченій підсумкам роботи міжнародних спостерігачів у регіонах України на виборах Прези-

дента. Дух закону на виборах Президента порушений не був, але були поодинокі випадки порушення його букви. Найчастіше під час голосування спостерігалися такі порушення, як голосування без засвідчення своєї особи (без наявності паспорта, або іншого документу) та несвочасне відкриття деяких виборчих дільниць.

Відгуки про вибори в зарубіжній пресі

1 листопада. Центральні іспанські газети подають попередні дані голосування на українських виборчих дільницях, відзначаючи помітну перевагу діючого Президента України Леоніда Кучми. Газети називають і його майбутнього суперника у другому турі – лідера Комуністичної партії України Петра Симоненка. Іспанські журналісти також звертають увагу на підвищення політичної активності українського електорату у порівнянні з президентськими виборами 1994 року. Дуже важливим, на думку іспанських мас-медіа, є й відсутність на даний момент суттєвих зауважень з боку міжнародних спостерігачів. Репортаж та кілька інтерв'ю про президентські вибори в Україні надрукувала 1 листопада впливова букарештська газета “Адеверул”. Румунський кореспондент назвав обставинку, у якій проходили вибори, спокійною, чому, на її думку, сприяла чимала кількість спо-

стерігачів від міжнародних, громадських організацій та політичних партій на виборчих дільницях. В інтерв'ю газеті “Адеверул” консул Румунії в Чернівцях Ліє Іван сказав, що румунська меншина в Чернівецькій області надала перевагу нинішньому Президенту України.

„Кучма чи комуніст?” – під таким заголовком польська газета „Nowy dziennik” опублікувала аналізу першого кола президентських виборів в Україні. Газета пише, що вихід в друге коло Петра Симоненка не є несподіванкою, тому що електорат комуністів дуже дисциплінований і голосували комуністи не за Симоненка, а за партію. Проте Симоненкові на вдалося здобути голоси інших електоратів”. Газета передбачає можливість в разі перемоги Леоніда Кучми обмеження ним ролі парламенту і впровадження президентського правління на наступні п'ять років.

Проголосували українці в Росії

У Москві 50 відсотків громадян України проголосували за Л. Кучму

МОСКВА, 1 листопада. – В ході першого туру виборів Президента України найбільшу кількість голосів на виборчій дільниці в Москві, організованій українським дипломатичним

представництвом, набрав Леонід Кучма. На території РФ, крім Москви, виборчі дільниці працювали в Санкт-Петербурзі, Тюмені, Ноябрьську, Сургуті й Тобольську. Всього ж, як зазначив дипломат, за межами республіки при її дипломатичних місіях організовано 70 виборчих дільниць.

Вибори в українській провінції

Громадський кореспондент „Свободи” Олександр Вівчарик (з міста Сміли – телефоном):

Моя виборча дільниця розташувалася в міському Будинку культури. За давнім звичаєм зранку тут грала музика, виступали співаки, працював буфет. Люди приходили святково одягнені і це було приємно зауважити – відчувалась повага до самого акту виборів в Україні. Проте в цілому (а я побував і на інших дільницях) люди були заклопотані, бо в промисловій

Смілі панує безробіття і жити важко. Звісно, Леонід Кучма дістав найбільше голосів (були службові попередження про те, що треба скрізь і в усьому підтримувати діючого Президента), але Євген Марчук у наших виборців був популярнішим, ніж в середньому в Україні.

Прикметно, що найбільшу підтримку мали ті кандидати, які особисто відвідали Смілу – у нас побували Марчук, Вітренко, Симоненко, довірені особи Удовенка.

Євген Марчук...

(Продовження зі стор. 1)

за Мороза, 18 симпатизують Костенкові, 8 повірили в обіцянки Вітренко. Інші кандидати набрали або не варту уваги кількість голосів, або за них взагалі ніхто не проголосував. Суперник Кучми у другому турі виборів лідер комуністів Петро Симоненко зовсім не користується симпатіями за кордоном, лише один виборець в Нью-Йорку віддав свій голос на його користь. Чотири виборці не проголосували за жодного з кандидатів. 15 бюлетенів було визнано недійсними. Два з них з вини самих виборців, а інші через помилки допущені під час роботи з виборцями членами комісії.

За кілька хвилин до початку виборів, виборча скринька була офіційно оплобована в присутності спостерігачів, а саме – Ігоря Дябоги від УККА, та Романа Луна від кандидата в президенти Євгена Марчука. О 8 ранку перший бюлетень опустив до скриньки Генеральний консул України в Нью-Йорку Юрій Богаєвський. Далі свій вибір почали робити дипломатичні працівники, незабаром з'явилися перші виборці. Чоловік з американським та українським прапорцями привернув увагу присутніх, коли вони дізналися, що він є громадянином США. Колишній мешканець УРСР прийшов з американськими документами сповнений бажання взяти участь у виборах. Звичайно, до виборів його не мали права допустити.

В середині дня бажаним проголосувати доводилося чекати пів години, аби потрапити до приміщення консульства. Навіть з Масачусетсу організовано, автобусом прибула група виборців. Одним з перших до виборчої дільниці прийшов Володимир Іванов, якій приїхав до США з Трускавця. “Я в США вже чотири роки, але думаю повертатися в Україну, вболіваю за долю Батьківщини, цікавлюсь політичним життям, тому прийшов на вибори, – розповідає Володимир. – Свій голос віддав Євгенові Марчукові, оскільки, хоча і не в повній мірі, але він відповідає моїм поглядам на політику та економіку”.

Михайло та Оріся Брайда на вибори прийшли разом. Прочитавши в “Свободі”, що до виборів допускаються всі громадяни, незалежно від

статусу перебування за кордоном, вирішили виконати свій громадянський обов'язок. Адже незабаром, після довгих мандрів, повертаються в свою Україну, в рідне місто Трускавець.

“Моє життя – там, – говорить Михайло, – туди, на Батьківщину тягне ностальгія, тому в яку країну повертатися, не байдуже”. “Ми проголосували за Кучму, – додає Оріся Брайда, – оскільки не було більше за кого. Ми цікавимось політикою, радімося з дітьми, які мешкають в Україні, як і більшість наших родичів збиралися голосувати за Марчука, та його об'єднання з Морозом і Ткаченком змінило наші пляни в останній момент”.

Під час виборів велике навантаження впало на плечі членів комісії, керував якою консул Богдан Яременко. Окрім 12 годин напруженої праці, майже п'яти годин підрахунку голосів, комісія вирішувала ще одне складне завдання. Оскільки до виборчої дільниці надійшло 13,700 бюлетенів, не використані рештки яких мають бути погашені, працівники консульства мали вирізати підписний клаптик на кожному з 13 тисяч не використаних. Такі вимоги закону України про вибори. Але зі своєю роботою комісія впоралася гідно. Обидва спостерігачі відзначили, що вибори пройшли нормально, з дотриманням законів України та вимог етики.

В Чикаго у виборах взяло участь 431 громадян, з яких 350 проголосували за Євгена Марчука, 39 за Кучму та 14 прихилилися до Удовенка. Тож перший тур минув, а за два тижні – другий. Байдуже, що один голос нічого не вирішує, крапля до краплі складає річку. А як говорив один китайський філософ: “Влада – це човен, народ – річка, яка його несе, але може і перекинути”.

Автор цих рядків, як громадянин України, хотів би додати на закінчення особисте звертання: голосуйте, земляки, робіть свій вибір, адже Україна на межі, коли може знову втратити те, до чого прагнуло стільки поколінь, те, за ради чого гинули мільйони українців, може втратити власну державу.

Зореслав Байдюк.

Кучму виберуть...

(Закінчення зі стор. 2)

Оксана (Львів): Я голосувала за Кучму. Сьогодні вранці я подзвонила до своєї мами і в розмові з нею я зрозуміла, що найкращим кандидатом для України буде Кучма, бо Україна все таки живе в мирі і можна сказати в злагоді, хоча матеріальне становище (людей) не дуже добре.

Василь (Яворів, Львівщина): Я голосував за Марчука, тому що я що-

йно приїхав з дому і бачив що там робив Кучма, бачив його передвиборчу кампанію. Я вирішив, хто б там не був, але я буду голосувати тільки проти Кучми. Я працював на державній службі вдома і бачив, яким способом і якими методами велася його агітація.

Толік (Яворів, Львівщина): Я голосував за Удовенка. Це моя позиція, і я підтримую чорноволівський Народний Рух України. Питання вибору – це питання особистої думки і совісті.

Юрій Шевчук

Чикаго...

(Закінчення зі стор. 2)

у Сполучених Штатах на нелегальному становищі. Вони звичайно бояться заявляти про себе і їх можна зрозуміти.

У відповідності до закону України про громадянство, люди, які змогли підтвердити належність до громадянства України, одержали право взяти участь у виборах.

Всі очікували приїзду патріарха Філарета, який зараз перебуває в

Америці і на честь якого кілька днів тому в цій же дипломатичній установі було влаштоване прийняття.

О 8 годині за місцевим часом закрилися двері виборчої дільниці і комісія приступила до підрахунку голосів. Ось що вони показали: в голосуванні взяв участь 431 виборець, найбільшу кількість голосів, а саме 350, отримав Марчук, Кучма – 39 голосів, Мороз та Удовенко – по 14 голосів, Костенко – 4 голоси, Симоненко та Вітренко – по 2 голоси.

Анатолій Гороховський

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Англомовні вчителі з США в Україні

У 1992 році УНСоюз у співпраці з Всеукраїнським Товариством „Просвіта” розпочав в Україні програму навчання англійської мови. У перший рік УНС спонзорував 80 учителів, які навчали понад 8 тисяч студентів у 84 містах України.

Студенти у Вінниці в програмі УНСоюзу „Англійський учитель для України”.
Зліва: стоїть учитель Богдан Злотницький, біля нього сидить Степан Голутяк-Галик, зліва стоїть учителька Пола Гавел.

Вінницька газета „Віта” розповіла про цю добродійну працю вчителів США в рамках програми УНС. Нижче передруковуємо її у скороченні:

Ось уже шостий рік поспіль проводяться у Вінниці курси англійської розмовної мови, які ведуть викладачі з США. Ініціатором проведення цих занять є Український Народний Союз та Всеукраїнське товариство „Просвіта” ім. Т. Г. Шевченка. Ці організації започаткували шість років тому програму „Англійський учитель для України”, для реалізації якої в США відбираються кращі, найдосвідченіші фахівці – мовники. Подібні курси проводяться в багатьох містах України, в яких активно функціонують відділення ВУТ „Просвіта”.

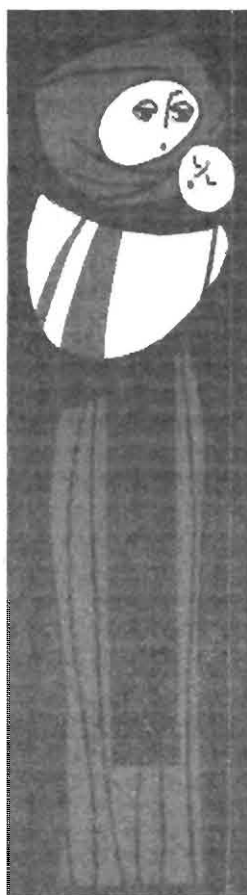
Місцем проведення занять у Вінниці – державний технічний університет, в якому, до речі, працює осередок „Просвіти”. За місяць активних занять (по 4 години на день) слухачі не тільки вдосконалюють своє вміння вільно говорити англійською, спілкуватись з носіями мови, але й мають можливість по-знайомитись з американцями, почути від них багато цікавого про життя в Америці. Цього року обласне об'єднання ВУТ „Просвіта” (голова – член спілки письменників України Михайло Потупейко) приймало трьох американців – Богдана Злотницького, Степана Голутяка (Галіка) та Полу Гавел. Вони всі вели заняття в групах початкового, середнього та вищого рівнів відповідно. На днях наші гості від'їхали до Америки. Хоч і сумно розставатись, але приємно було усвідомити, що багато наших співвітчизників – слухачів курсів тепер мають щирих друзів у США. Маємо надію на зустріч з ними наступного року в нашому чудовому місті.

Олег Колесницький,
доцент ВДТУ

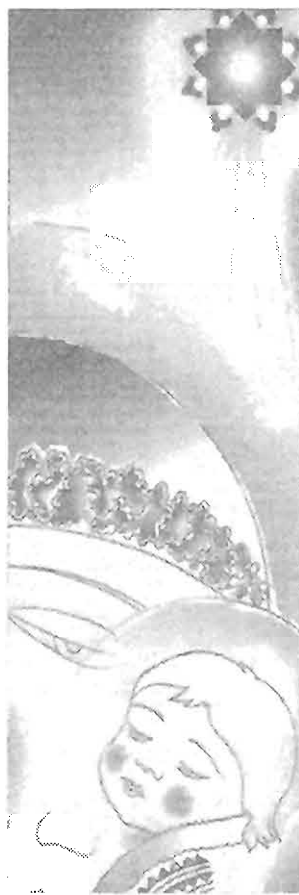

Марія Гарасовська-Дачишин (1987)

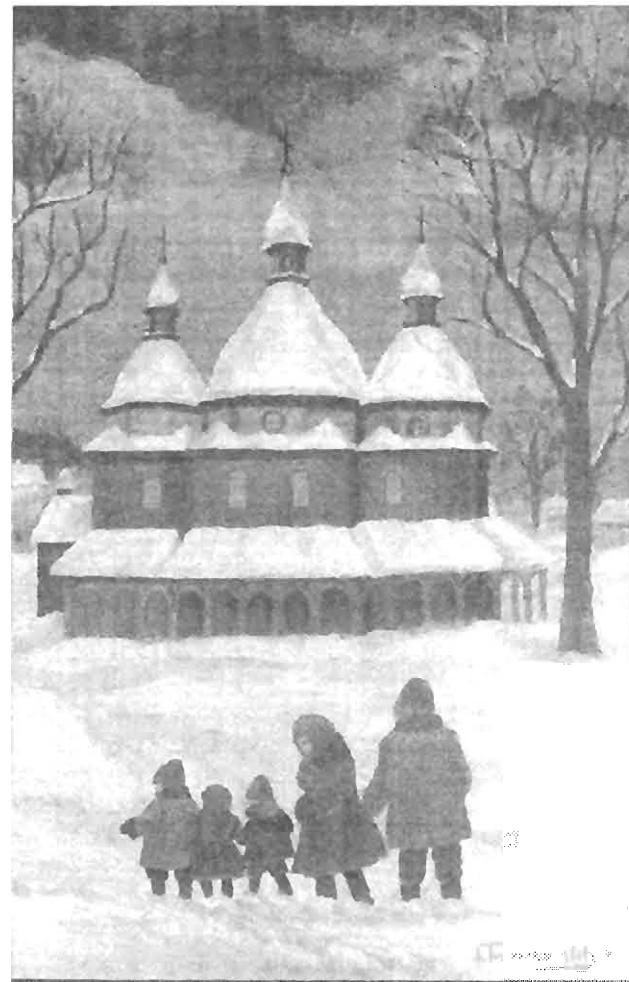
Кращі різдвяні картки

Лідія Палій (1985)

Роман Маркович (1995)

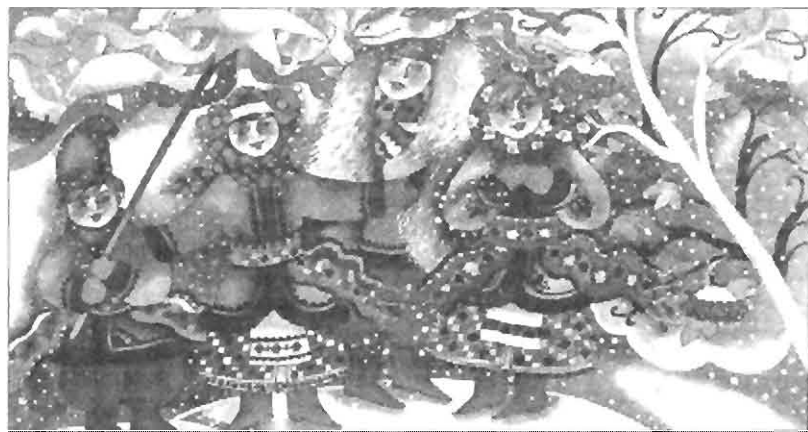

Ірина Твердохліб (1983)

До першого Різдва нового тисячоліття УНСоюз видає серію з 14 різдвяних карток, ціна – 15 дол. Дохід з продажу карток призначений на допомогу освітнім і культурним молодечим програмам на Союзівці. Автори карток – Богдан Божемський-Тінек, Н.Дж.; Марія Гарасовська-Дачишин, Маунтейн Проспект, Іл; Таня Гасцька, Лейквуд, Кол.; Олександр Канюка, Ст. Пол, Мнн.; Зеновія Кулинич, Джексон Гайтс, Н. Й.; Віталій Литвин, Торонто, Онт.; Люба Максимчук, Київ, Україна; Роман Маркович, Стемфорд, Конн.; Лідія Палій,

Торонто, Онтаріо; Орест Полішук, Еллікот-Сіті, Мд.; Ярослав Стадник, Мейплвуд, Н. Дж.; Олена Стасюк, Львів, Україна; Ірина Твердохліб, Рочестер, Н. Й.; Юрій Віктюк, Львів, Україна. Картки розсилатимуться усім передплатникам „Свободи” і „Українського Тижневика” ще перед Днем Подяки. Маємо надію, що громада підтримає цю ініціативу і уможливить посилення наших програм для дітей і молоді на Союзівці.

Оксана Тритяк,
координатор особливих проєктів
УНСоюзу

Люба Максимчук (1999)

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

ГРОМАДСЬКІ ПОДІЇ

Пласт у США: „Давніми слідами у нове сторіччя”

Під таким кличем 23 і 24 жовтня проходив „ювілейний“, XXIV з черги, з'їзд Українського Пласту в США. Як і більшість попередніх він відбувався на Союзівці. Цей клич з'їзду був і моттом пісні, що її створили пл. сен. Зеня Брожина і Оксана Кордуба, а виконали юнацтво і старше пластунство із Філядельфії, Нью-Йорку і Пассейку, що численно приїхало для проведення святочної програми.

Програму вечора, підготовлену пл. сен. З. Брожиною і О. Кордубою, зі справжнім пластовим ентузіазмом втілили юнаки і члени старшого пластунства, що в цей спосіб стали активними учасниками ювілейного з'їзду, який звичайно збирає в більшості пластових сеніорів, що у поважних нарадах дискутують та схвалюють програму праці на чергові два роки.

Про це говорив голова Крайової Пластової Старшини пл. сен. Борис Павлюк на відкритті XXIV з'їзду, вітаючи численних учасників, а відтак, після короткої дискусії над звітами, усі розійшлися до окремих комісій, щоб детально обговорити пророблене та накреслити працю на майбутнє.

Висліди праць комісії зібрано у короткі резолюції, які в неділю були прийняті усіма учасниками з'їзду. Згідно із „золотим ювілеєм“ Пласту в США, діяльність у майбутніх двох роках буде проходити ще під знаком 50-річчя, в якій не лише окремі пластові станиці планують відзначати, чи деякі вже відзначили золотий ювілей, але цілість пластунів прийняла проєкт спільного „джеремборі“, що має відбутися літом 2000 року і для якого вже працює пильно комісія під проводом пл. сен. Галини Кутко і пл. сен. Юрія Савицького. Це „джеремборі“, чи пак зустріч, має підкреслити участь у пластуванні усіх чотирьох вікових груп – сеніорів, старших пластунів, юнацтва і новацтва, і ще раз поставити на першому місці важливість почуття, що пластуни, незалежно від віку, творять одну велику родину. Це можна було відчувати особливо сильно на останньому крайовому з'їзді, в якому поруч сеніорів, члени старшого пластунства найбільше активно брали участь у всіх рішеннях та плянах праці, а присутніми на з'їзді були також, як головні виконавці вечірньої програми, члени юнацтва. Не бракувало вперше також майбутніх пластунів, яких матері, бажаючи брати участь у нарадах, привезли зі собою.

Так пластуни, немов одна велика родина, провели на нарадах і розвагах два дні на гостинній Союзівці, де вони

Аркадія Перекліта, наймолодша учасниця з'їзду, дочка активних старших пластунів Ксені Козак-Перекліти та Андрія Перекліти.

за винятком п'ятьох перших крайових з'їздів, традиційно зустрічаються щодва роки. За традицією, а ще зокрема з приводу 50-літньої виховної праці, вітали Пласт в США письмово усі відомі громадські організації – УАКР, УККА, УНС, УБС, СУА, СУКА, Товариство УПА, НТШ, Золотий Хрест, Український Музей, редакція „Українського Тижденька“, Т-во „Бродилев“, Т-во Укр. Інженерів. Окремо треба підкреслити, що привітання прислали Крайові Пластові Старшини Канади, Австралії і Великої Британії, КУПО-ГПРада. Милою несподіванкою для пластунів була участь Митрополита УКЦ Степана Сулика, який перебув на з'їзді суботу і неділю, провів Богослуження, щоб бути разом з пластунами, та ще і передав письмовий привіт. Прислав також привіт Єпископ УКЦ Василь Лостен. Все це свідчить, як цінять Пласт в нашій громаді.

Але найбільш зворушливим став, безумовно, привіт довголітнього приятеля Пласту, власника посілости в Гантері, що довгими роками віддавав її частину для таборування „Школи Булавних“, Теофіля Кулика, який долучив до привіту ще й даток в сумі 500 дол., не маючи можливості через вік та незадовільне здоров'я брати особисту участь. Це вказує тільки, що пластунів люблять та їх цінять за їхню виховну працю з молоддю.

На XXIV з'їзді також доказом цього була широка та активна участь у програмі вечора старшого пластун-

Старше пластунство виконує пісню присвячену 50-річчю Пласту в США „Перші американські пластуни“, слова і музику до якої склало тріо „ІКА“.

ства та зворушливий церемоніал запалення святочної ватри, коли юнацтво вмаршувало на залу з прапорами, а відтак, запаливши свічки із усіми колишніми головами КПСтаршини та іншими почесними гостями, виконали програму, переплетену оглядами п'яти десятиріч Пласту.

Цю коротку історію читали ст. пл. Юрій Кузьмич з Вашингтону, Христя Яцків з Чикаго, Адріян Березовський з Нью-Йорку і Оріся Зобнів із Бінгемтону. Присутні подивилися щойно закінчений фільм „Незмінне обличчя Пласту“, який створив В. Артимішин.

У зовсім іншій формі міркування на пройдений шлях Пласту в США передала у зворушливому слові пл. сен. Ольга Кузьмович, кінчаючи її ствердженням, що „коли теперішній юнак твого сина синок – ми сповнили свій

обов'язок“. Не менш будуюче було слово Митрополита С. Сулика на Богослужбі у неділю, а відтак резолюції з'їзду дали доказ, що пластуни успішно виконували свої завдання впродовж 50 років і це завдячують живучості пластової ідеї.

Про те, яким шляхом ідуть пластуни в Україні, говорив в неділю Начальний Пластун Любомир Романків. Він, як також пл. сен. Людмила Дармограй, голова Головної Пластової Булави і пл. сен. Орест Гаврилюк, голова Головної Пластової Ради, були почесними гостями того з'їзду.

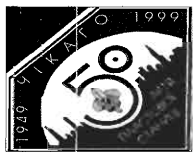
Постанови комісії XXIV З'їзду, переобрання голови проводу пл. сен. Бориса Павлюка і обрання його співробітників майже в цілості з молодшого покоління, дали доказ, що Пласт в США має повне право іти давніми слідами у нове сторіччя.

Свічки цих молодих пластунів запалили вогонь у серцях усіх учасників ювілейного пластового з'їзду.

Виховна праця у майбутньому стоїть в осередку уваги старшого пластунства.

П'ятдесят років Пласту. Як відзначимо?

Живемо в атмосфері „Золотих ювілеїв“. Починаючи від минулого року, майже всі українські установи й організації, які після Другої світової війни й поневірності в таборах переміщених осіб в Німеччині й інших країнах Європи були організовані в Америці, почали відзначати 50-річчя своєї діяльності. Серед них є й Пласт, організація української молоді.

Щоб гідно відсвяткувати таку славу річницю п'яти десятиліть безперервної праці, в Америці постав Крайовий пластовий ювілейний комітет, який опрацював програму святкувань, що продовжуватимуться до 2001 року. Крім того організовано ювілейні комітети при кожній пластовій станиці у США, які в своєму вужчому пластовому колі, затримавшись біля милового стовпа, на якому напис „50“, запланують місцеві урочистості.

В чикагській пластовій станиці існує такий комітет уже від літа 1998 року, а наше юнацтво на ЮМПЗ-98 пишалось своєю ювілейною відзнакою. Отож Чикаго, може, було першою станицею, яка почала готуватись до ювілеїв.

Діловий комітет складається з багатьох осіб, яких не будемо називати поіменно, бо і так більшість читачів

„Свободи“, певно, їх не знає, але важливим є, що вони запланували, як, коли і де чикагська пластова станиця святкуватиме своє 50-річчя.

Урочисте відкриття Ювілейного року відбулося в суботу, 18 вересня, з участю новацтва, юнацтва, старшого пластуна, сеніорату й батьків. При тій нагоді пл. сен. о. Павло Гайда поблагословив відновлений Пластовий дім, спортову площу та просторе подвір'я, а батьки підготували смачну перекуску для всіх учасників цієї історичної для нас події. Святочний наказ, за підписом станичного пл. сен. Андрія Дурбака, відчитала писар Христина Харкевич-Дзюк. Пригадавши коротко історію станиці, наказ подав програму дальших святкувань.

В суботу, 27 листопада 1999 року, відбудеться Ювілейний бенкет і забава в готелі „Вестін О'Гера“, на який запрошуються всіх старших пластунок/ів і сеніорат, колишніх членів станиці, які живуть тепер в різних стейтах США, як також громадянство – всіх приятелів нашої організації. Віримо, що всі пластуни, які колись жили в Чикаго й були членами нашої станиці, докладуть зусиль, щоб прибути на цю ювілейну зустріч. Постійно читаємо повідомлення в газетах про зустрі-

чі земляків з різних околиць чи міст України (львів'яни, станиславівці, бережанці, збаражці і т.д.), про повні споминів і зворушливих переживань з'їзди. Часто з'їжджаються колишні мешканці таборів переміщених осіб, які були організовані в різних зонах (американській, французькій, англійській) Повоєнної Німеччини, бо їх єднала одна доля скитальців і спільні пережиття, пов'язані з невідомим майбутнім. То якою приємною й незабутньою буде зустріч друзів-пластунів і пластунок, що разом відбували сходни, табори, прогулянки, вишколи.

На суботу, 12 лютого 2000 року, заплановано вечір юнацької самодіяльності, а 18 березня відбудеться День пластового новацтва. Ціла чикагська пластова родина зустріне на святочній трапезі 9 квітня 2000 року, на яку запрошено Начального Пластуна Любомира Романкова.

Заходами Ювілейного комітету появиться Пропам'ятна книга, яка включатиме коротку історію станиці, спомини колишніх членів Станичної старшини, виховників, колишніх юнаків чи юначок.

Півстоліття – це два покоління людей... Скільки пережито... Зміни, успіхи і невдачі, дружні зустрічі і прощання... Все це, збережене в нашій пам'яті, зможемо відкрити з нагоди нашого ювілею.

С. Пігун

Табір пластунів у Полтаві

У таборі „Лісові пригоди“

Пластовий новацький табір „Лісові Пригоди“ відбувся у Полтаві від 3 до 14 серпня. В ньому брало участь 70 дітей і 10 осіб команди. Організатором табору в Полтаві був Микола Кульчинський, голова „Просвіти“ і член міської Ради. Пластуни з Полтави мали нагоду взяти участь в таборах в Славуті та в Ужгороді, побувати на святі Пласту у Львові.

Товариство Української Мови в Чикаго фінансово допомагає „Просвіті“ в Полтаві організовувати такі табори для виховання молоді. Ми шукаємо спонзорів для оплати одностроїв цих пластунів. Наша адреса: **Ukrainian Language Society, 425 Ridge Ave., Clarendon Hills, IL 60514.** Тел.: (630) 252-2823.

Д-р Богдан Боднарчук

Невтомні „Лісові Мавки“

Цьогорічна Курінна Рада відбулася 10-12 вересня в Лейтоні, Н. Дж. Курін „Лісових Мавок“ заснував в 1947 році в Ерлангені, у північній Баварії, гурт дівчат-студенток. Основоположницею „Лісових Мавок“ була Леся Храплива. До куреня належали – Леся Кисілевська, Віра Бабій, Стефа Зайферт, Люба Шавала, Наталка Москалів, Оля Пиндюк, Слава Слиж, Досья Ференцевич, Ірка Урбан, Дарка Городиська і Ака Клим. Вибравши за свою патронку видатну українську письменницю Лесю Українку, старші пластуни зі запалом взялися до виховної і громадської праці. Через життєві обставини, „Мавки“, як і сотні інших українців, мусіли шукати свою долю за океаном, в далекій Америці, Канаді та інших країнах світу.

За ініціативою пластунок в Торонто, „Лісові Мавки“ відновили курін в 1961 році. Після цього гуртки „Мавок“ засновано в Нью-Йорку, Нью-Джерзі, у Філадельфії та Чикаго. Курін взявся продовжувати працю своїх засновниць. Пластуни запроєктували

курінну відзнаку (цвіт папороті), прапор і вивчили курінну пісню, яку створила Леся Храплива-Щур.

Як цвіт папороті в драмі „Лісова пісня“ символізує стремління до високих ідеалів, так малий гурток старших пластунок в Ерлангені втримався до сьогодні. В 1997 році курін „Лісові Мавки“ справляв на Союзівці 50-ліття свого існування, на яке приїхали деякі засновниці куреня та інші сеніорки, які того року відновили свій сеніорський курін „Лісові Мавки“. Крім виховної праці в Пласті, курін плекає традиції українського народу, які включають народні вірування та стародавній фолклор. На літніх таборах курін проводить свята Івана Купала та Обжинки, під час зими – Андріївський вечір та різні мистецькі виставки, товариські зустрічі і забави.

Курін збагатився новими членками – старшими пластунками, які продовжують працю, розпочату понад 50 років тому. Разом з відновленим сеніорським гуртком „Мавки“ прагнуть, щоб Пласт й далі розвивався, пам'ятаючи гасло чарівної Мавки – Лесі Українки: „Маю в серці те, що не вмирає!“

Ст. пл. Галя Кузичин-Голубець

Подарунок Ірини Твердохліб

Відома художниця Ірина Банах-Твердохліб, яка постійно живе у Рочестері, подарувала частину своїх творів в Україну та має бажання передати ще багато інших із свого мистецького доробку, але зустрічається з фінансовими труднощами, пов'язаними з пересилкою. Про багатогранну творчість та цікаве життя художниці появилась у вересні стаття в київській газеті „Урядовий кур'єр“ пера Ірини Блюміної, кандидата мистецтвознавства і заслуженого діяча мистецтв України. Авторка статті подає життєпис І. Банах-Твердохліб. високо оцінює її багату мистецьку творчість, в якій, крім живопису, є також зразки декоративно-прикладного мистецтва, емаль, кераміка і лінорити. Крім того, І. Твердохліб є авторкою цікавих статей на мистецькі теми. І. Блюміна закінчує свою статтю надією, що далі твори мисткині знайдуть своє почесне місце в Україні, зокрема в київському Музеї культурної спадщини.

О. К.

Що? Де? Коли? Календарець подій

6 листопада, 5:00 веч.- Доповідь консула Генерального Консульства України у Нью-Йорку Богдана Яременко „Дещо з архівів ЦРУ про Україну“ в домі НТШ, при 63 Четвертій авеню, між 9 і 10 вулицями в Нью-Йорку.

6 листопада, 6:00 веч.- Бенкет і забава з нагоди 50-ліття Пластової Станиці в Пассейку. Ramada Inn., Route 10 West, East Hanover, NJ. Тел.: (973) 365-1054.

7 листопада, 9:30 ранку. – Патріярша Служба Божа і бенкет у зв'язку з приїздом Патріярха Київського і всієї України Філарета (див. об'яву).

7 листопада, 1:30 попол. – Бесіда на тему „Між Києвом і Константинополем: Українське Православ'я на порозі нового тисячоліття“ (доповідач д-р Сергій Плохий) в залі свято-Андріївської катедрі, 1510 New Hampshire Ave., Silver Spring, MD 20905.

7 листопада – Панахида у Церкві Пам'ятнику в пам'ять померлих під час штучного голоду 1932-1933 років і академія в Українському Культурному Центрі присвячена цій події. Савт Бавид Брук.

13 листопада – Ювілейний бенкет з нагоди 50-річчя Осередку СУМА в Українському Освітньо-Культурному Центрі, 700 Сідер Ровд, Дженкінтаун, Па. Тел.: (215) 632-8560, (215) 722-7212.

13 листопада, 5:00 веч. – Доповідь „Вступ України до НАТО: питання військового, дипломатичного, чи політичного?“ виголосить Ярослав Білінський, професор політології в домі НТШ, при 63 Четвертій авеню між 9 і 10 вулицями в Нью-Йорку.

13-14 листопада – Фестиваль „Урожай: українська пісня сьогодні“ в Українському Інституті Америки, 2 East 79th Street, New York, NY. Інформації тел.: (212) 475-6474; e-mail: yara@prodigy.net

14 листопада, 3:00 попол. – 86-ий відділ Союзу Українок Америки запрошує на музичне матіне в залі Українського Народного Дому, 140 Prospect St., Irvington, NJ.

15 листопада, від 6:00 до 8:00 веч. – Зустріч з істориком Робертом Конквестом з нагоди видання його нової книги „A RAVAGED CENTURY“, Український Інститут Америки, 2 East 79th Street, New York, NY.

20 листопада, 10:00 ранку – Жалібний похід в пам'ять жертв голодомору в Україні. Збір перед українським католицьким собором св. Юра, 7-ма вулиця, між 2-ою і 3-ою авеню, Нью-Йорк.

20 листопада, 1:00 дня – Панахида у пам'ять Великого Голодомору в Україні 1932-33 рр. у Катедрі Святого Патрика на 5-й Авеню та 51-й вулиці у Нью-Йорку. Тел.: (212) 228-6840.

20 листопада, 6:00 веч. – Ювілейний бенкет із забавою з нагоди 50-ліття Осередку СУМ у залі Українського Народного Дому, 140 Друга Авеню, Нью Йорк. Тел.: (212) 473-3467.

20 листопада, 8:00 веч. – Світова прем'єра твору Вірка Баля „Трени/голосіння“ у виконанні Оксани Кровицької, Наталії Хоми, Сурен Багратуні в Українському Інституті Америки, 2 East 79th St., New York City.

20 листопада – Бенкет з нагоди 50-річчя Українсько-Американського спортивного товариства „Леви“ в Культурному осередку Чикаго.

УКРАЇНА І СВІТ

Повернення Івана Мазепи до Батурина

23 жовтня 1999 року відбулась передача з Румунії в Україну праху великого гетьмана Івана Мазепи.

БАТУРИН. – Гетьман українського козацтва, народний депутат України Іван Білас (на світлинці ліворуч) тримає урну зі землею з могили гетьмана Івана Мазепи, стоячи під його портретом у батуринському музеї-заповіднику “Гетьманська столиця”. У стародавній столиці українського козацтва Батурині, Чернігівської області 23 жовтня відбулась передача музею праху самого знаменитого гетьмана України. Плянується, що за наступний рік у Батурині буде збудована каплиця, де буде зберігатись урна.

Урна була привезена Анатолієм Питьком з Галацу, Румунія, де майже три сторіччя знаходилась могила Мазепи. За цей час останки гетьмана кілька разів викидалися з могили та були спалені, тому земля на могилі Мазепи також вважається його прахом.

Метою життя Івана Мазепи (1644-1709) було

воз'єднання усіх регіонів України в одну незалежну державу. Після поразки у битві під Полтавою (8 липня 1709 р.) Мазепа і король Швеції Карло XII, що були союзниками у війні проти Росії, зупинилися у м. Бендерах, Молдавія, де Мазепа помер.

Полковник Українського чорноморського козацтва Анатолій Питько (світлина вгорі), у супроводі батуринських козаків, у стародавній столиці українського козацтва Батурині несе урну зі землею з могили гетьмана Івана Мазепи.

Фото Сергія Васильєва і Михайла Маркі в (УНІАН)

ІСТОРІЯ І ПАМ'ЯТЬ

„Смерть наша вам не проститься...”

У трагічну річницю розстрілу 359 героїв під Базаром

21 листопада 1921 року сталася винятково трагічна подія, яка перейшла в історію новітньої української Визвольної боротьби як одна з найгірших військових поразок, але водночас як особливий доказ героїзму. Того дня розстріляно на полі під Базаром на Волині 359 козаків, що їх оточили й узяли в полон більшовики у висліді невдалого так званого Другого Зимового Походу. Більшовики поставили перед ними дилему: перейти на службу до Червоної Армії, або згинуть. Козаки вибрали смерть.

З відходом Української Армії на територію Польщі, в Україні повстанці не припиняли своїх дій. Вони часом займали цілі повіти, в яких нищили советську адміністрацію й військові частини. Советська влада, звільнившись від фронтів, мала в своєму розпорядженні досить військових сил для боротьби з повстанцями. Але, коли взяти до уваги, що керування діями повстанських відділів було надзвичайно ускладненим, бо вони розпочиналися стихійно в різних місцях, і советські війська по одиниці легко розбивали повстанців.

В 1921 році советська влада розпочала реквізицію зерна, худоби і птиці в Україні, відбираючи останній шматок хліба від українського селянина. В Україні вперше з'явився голод. Населення всіма силами боролось з насильством советської влади та прислало делегації до Уряду УНР з проханням допомоги повстанцям окремих старшин, а то й цілих відділів.

Врешті, Уряд УНР на чолі з Головним Отаманом Симон Петлюрою, постановив вислати в Україну значнішу бойову групу, що популярно стала зватись Українською Повстанською Армією. Вона мала послужити головним ядром і базою для повстанців, а штаб її повинен був координувати дії повстанців. Інтерновані старшини і козаки горіли бажанням піти на допомогу, тому зголосилось до цієї групи кілька тисяч вояків. З огляду на технічні і політичні обставини, відібрали з них дві тисячі.

Командування над Українською Повстанською Армією доручено генералові Юркові Тютюнникові. Маючи завдання якнайглибше пройти на територію України і з'єднатися з повстанцями, генерал Тютюнник скеровує свій відділ на Київ. На зустріч йому кинулась кінна советська дивізія Котовського. Наближаючись до Києва, відділ Є. Тютюнника

зустрічає дивізію Котовського, яка починає систематично атакувати його вдень і вночі. Не доходячи 40 кілометрів до Києва, група Тютюнника вже була цілковито оточена та примушена пробиватися на захід до польського кордону. Вона не змогла виконати свого завдання, хоч персональний склад її виявив величезний героїзм і витривалість. При відвороті біля села Міньки червоні війська рішуче атакують напівозброєних героїв. Відбувся останній бій. Ворожа кіннота увірвалася в лави повстанців, а за нею червона піхота добивала обезсиленних, напівзамерзлих вояків.

В селі Малі Міньки вояків із повстанської групи Юрія Тютюнника по гарячому завзятому бою полонили червоноармійці і замкнули в місцевій церкві. Через деякий час до церкви зайшли більшовицькі комісари на чолі з командиром Червоної кінноти Котовським і, обминаючи старшин та звертаючись до козаків, стали їх намовляти, щоб вступили до советського війська, обіцяючи при тому прощення і помилування за виступ і боротьбу проти советської влади: сам Котовський обіцяв взяти охочих, як хоробрих, завзятих бійців, до своєї кінноти. Полонені козаки були дуже схвильовані такими спонуканнями ворога і пригноблено мовчали. Раптом з гурту виступив вперед козак Щербак: „Від себе і своїх товаришів, яких я знаю, заявляю, що ніхто з нас до вашого війська служити не піде, бо всі ми бились за Україну і присягались битись до загибелі. Ми знаємо, що нас чекає, але знайте і ви, що смерть наша вам не проститься, і за наші муки помститься весь народ. А коли про вашу ганебну роботу дізнаються козаки, то вони нищитимуть все, що має якийсь зв'язок з вами, каторжани. Бийте! Ми на смерть готові!!!”

Більшовицька слідча комісія на чолі з “товарищем” Гамарніком і Котовським засудила на розстріл 359 старшин і козаків. Присуд виконано 21 листопада 1921 року в містечку Базар на Волині. Так закінчився цей похід, який увійшов до історії наших Визвольних Змагань під назвою „Листопадовий Рейд”, а опісля як „Другий Зимовий похід”.

Серед лицарів Другого Зимового походу 1921 року та 359 героїв, що їх розстріляли під Базаром на Волині, особливо ушавилося ім'я звичайного собі українського рядового козака Степана Щербака. Серед багатьох героїв, він відзначився високими вояцькими чеснотами у боротьбі за державність України, ім'я Щербака світиться надзвичайною славою, він заслужив собі особливе право на пошану.

Вічна Слава героям – мученикам Базару!

Ярослав Колодій

З ОСТАННЬОЇ ПОШТИ

Допомога доставлена за призначенням

22 жовтня „Свобода” повідомила про прибуття до Харкова медичних матеріалів зі США на 18 млн. доларів – найбільшого вантажу гуманітарної допомоги Україні за останні роки.

Щойно з України надійшла газета, що видається у Лозовій на Харківщині, у якій, зокрема говориться: „Минулого тижня американські ліки доставлено в Лозову. Вони надійшли також в усі райони області.

Вантаж розподіляли самі американці. До літака прибув голова обласної адміністрації О. Дьомін, головні лікарі районів. З Лозової на летовище приїхав заступник головного лікаря району В. Ковба. Їм виділили 4 контейнери просто з багажного відділу літака.

Вантаж супроводжували два охоронці і представник США. Гуманітарна допомога передана в міську і районну лікарні.

Л.Х.

Не тільки пам'ять, а й серце

2 листопада у Львівській Богословській Академії відбулась презентація книги Наталії Леонтович-Башук „На межовій землі”.

Це щоденник жінки-матері, патріотки, який охоплює період від зими 1945 до осені 1946 років. Саме на цей час припадають трагічні події, пов'язані із насильницьким переселенням близько 500 тис. українців на територію України і близько 800 тис. поляків на територію Польщі.

Волею долі автор цього щоденника опинилася в епіцентрі народної трагедії. Цій драматичній сторінці української історії присвячена книга – спомин Наталії Леонтович-Башук (Нати Ленко). Наталія Леонтович-Башук (1918–1995) була визначною діячкою українського національно-визвольного руху в Канаді.

День пам'яті Голодомору

НЬЮ-ЙОРК. (УККА) – У суботу, 20 листопада, о 1 год. дня у катедрі Святого Патрика, що знаходиться на 5-ій Авеню та 51-ій вулиці у Нью-Йорку, буде відправлено Панахиду у пам'ять Великого Голодомору в Укра-

їні 1932–33 рр. Панахиду відправлятимуть Архiepіскоп Антоній від Православної Церкви та Єпископ Василь – від Української Католицької Церкви. У Панахиді також братимуть участь Антон Бутейко, посол України до Сполучених Штатів Америки, та хор „Думка” із Нью-Йорку. Внаслідок примусової колективізації, яку проводив радянський уряд в 1932–33 роках в Україні, померло від 7 до 10 мільйонів людей. Ця трагедія – геноцид української нації – є одним із найбільш жорстоких проявів знищення людини людиною, а також одним із крайніх випадків використання їжі як зброї. Ми звертаємося до української громади Нью-Йорку та околиць не планувати інших імпрез на цей день і приєднатися до цього жалобного заходу – Дня пам'яті жертв однієї із найбільших трагедій українського народу.

Віра Андрушків працюватиме для Фундації Україна-США

Віра Андрушків

Фундація Україна-США з приємністю повідомляє, що Віра Андрушків, викладач Вейнського стейтового університету та директор Української літньої школи при Гарвардському університеті, прийняла працю директора Українсько-американської програми „Партнерство громад” у Вашингтоні.

В. Андрушків має широкий досвід здійснення програм, пов'язаних з Україною. Від 1991 року вона координувала здійснення Програми українських обмінів в школі бізнесу при Вейнському стейтовому університеті. В рамках цієї програми 176 українських студентів бізнесових наук з Львівського інституту Менеджменту прибули до США на короткотермінове стажування.

В. Андрушків мала значну підтримку цього заходу з боку дітройтських підприємств та від місцевої українсько-американської громади. Ця підтримка також була важливою для інших проєктів, в яких вона працювала, включно з Програмою університетських партнерств Інформаційного агентства США, Програмою російських та євразійських нагород Асоціації міжнародних педагогів (NAFSA REAP), та в створенні кількох нових програм, наприклад, обмінів викладачів, банкової програми та перекладів на українську мову економічних під-

ручників. У 1996 році вона одержала грамоту від тодішнього посла України до США д-ра Юрія Щербака, за її вклад у розвитку зв'язків між Україною та Америкою. Школа бізнесової адміністрації та Німецько-слов'янський факультет Вейнського стейтового університету отримали грант на опрацювання нових курсів східноєвропейських студій від Департаменту освіти США.

Віру Андрушків також попросили бути доповідачем для так званої Освітньої програми Державної Безпеки (National Security Education Program), яку фінансує Департамент оборони США.

Її зацікавленість багатьма темами та великий досвід ідеально відповідають вимогам позиції директора програми „Партнерство громад” (ППГ), де творення зв'язків між українськими та американськими громадами є головною метою. Досвід, який вона набула в творенні навчальних програм для студентів Східної Європи, буде особливо вагомий для успішного координування праці чотирьох регіональних навчальних центрів ППГ.

„Перші два тижні у Вашингтоні були для мене дуже цікавими”, – сказала вона, – „тому що треба було відразу провести конференцію для усіх вісімнадцятих американських громад-партнерів ППГ. Мене дуже зворушили відданість та ентузіазм учасників конференції. Вони виявляли правдиве співчуття і розуміння людей в Україні. Не перебільшу коли скажу, що ці американці дійсно полюбили Україну. Я рада і вважаю, що це велика честь бути частиною такого динамічного складу”.

Якщо ви бажаєте одержати докладнішу інформацію про Фундацію Україна-США або хочете зробити свій вклад в нашу працю, пишіть на адресу – U.S. – Ukraine Foundation, 733 15th Street, NW, Suite 1026, Washington, DC. 20005. Tel.: (202) 347-4264, Fax: (202) 347-4267, E-mail: usuf@usukraine.org, website: www.usukraine.org

Олена Добчинська

Листопад – місяць пожертв для інвалідів війни

Від часу Першої світової війни листопад традиційно присвячений інвалідам нашої визвольної боротьби. Кожного листопада проводиться збір коштів на поміч потребуючим ветеранам. Управа Суспільної служби комбатантів в США звертається до читачів „Свободи” із проханням підтримати цю благородну акцію. Всі зібрані кошти ми передаємо потребуючим ветеранам в Україні. Наша адреса: 700 Cedar Rd., RM-122a, Jenkin-town, PA, 19046. Тел. (215) 663-9519.

Вже понад сорок років колишній

воєк 1-ої УД УНА Стефан Кучварський з міста Міннеаполіс збирає фонди на „листопадову збірку” ССК в США для потребуючих ветеранів УПА і 1-ої УД УНА в Україні. Впродовж року, на своїх хворих ногах, він відвідав 52 хати та переслав до ССК 633 долари. Наша поміч для побратимів по зброї – це наш святий обов'язок, бо український уряд їм жодної помочі не дає.

За управу ССК в США
Ярослав Качай,
діловод

Від Києва до Одеси

Я приїхав до Києва 23 серпня ц. р., звідки виїхав до Одеси на IV Конгрес українців. Київ, як і ціла Україна, святкували восьму річницю Державної Незалежності. Я мав змогу увечері побувати на площі Незалежності в столиці і, треба ствердити, тут не видно було, що Україна переживає економічну кризу, ба навіть і політичну. Величезна площа була заповнена народом, головно молоддю, гарно одягненою, веселою, всюди лунали патріотичні пісні.

Мені здається, що, незважаючи на всі заходи українофобів, які силою обставин захопили провід держави, поворот до минулого, до союзів чи імперій, нелегко буде здійснити симо-ненкам чи ткачєнкам. Саме усвідомлення того, що Україна – незалежна держава, позитивно впливає на зріст українського патріотизму. Іншими словами – час працює для України та її державності.

В понеділок, 25 серпня, я довідався в Академії Наук, що для учасників IV Конгресу українців замовлено окремий вагон із Києва до Одеси і квитки закуплено. Отже, їдемо. У вагоні разом зі мною їде з Єрусалиму проф. Віктор Радущкий та журналіст Володимир Шелест з Києва. В короткому часі розмова зійшла на Ізраїль та його суспільні проблеми, де збираються жиди із різних країн, а в парі з тим із різними звичаями, бо, не зважаючи на те, що жиди міцно притримувалися своїх традицій, довкілля все ж таки мало на них деякий вплив. Зокрема, цікавим є мовне питання.

З установленням держави Ізраїль перед її проводом виникло мовне питання, якою мовою говорити. Всі жиди, що там появлялися, говорили своїми жаргонами, серед яких найбільш уживаним був їдіш. Багато з них, а зокрема ті, що приїжджали з Союзу, знали тільки російську мову і не могли з іншими порозумітися. Остаточно жидівські політики заставили своїх вчених відновити неживу їдну мову іврит, яка фактично була вже майже мертвою мовою, як, наприклад, латинська мова. Іншими словами, мертвою мову іврит відроджено і сьогодні, по 50-ти роках існування Ізраїля як держави, іврит пристосовано до новітніх потреб і вона стала офіційною державною мовою і вживається в парламенті-кнесеті, у школах та в уряді, та в усіх урядових установах.

Мало того, беручи до уваги технічний розвиток у світі взагалі, до старогор іврити, який у письмовій формі уживав тільки приголосні, додано ще й голосні, створено і додано нові слова, які задовольняють потреби найно-

віших політичних, технологічних та філософських наук. Жодного англійського чи французького слова живцем не введено в іврит, навіть таких ак авто, комп'ютер чи радіація. В той же сам час українці, які раніше під тиском, а інші з доброї волі, щоб приподобатися окупаційній владі, наближали українську мову до російської, сьогодні почали „наближати” її до англійської і тому з'явилися такі мовні „ягідки” як „брифінг”, „ділер”, „кілер” та багато інших, усуваючи свої власні. На превеликий жаль, це роблять деякі літератори, а головно журналісти, які повинні дбати про чистоту рідної мови. Українці в діаспорі, стрічаючись із новими термінами, зокрема в технології, намагалися знайти українські відповідники до них. Так з'явилися такі неологізми як „підземка”, а не „метро”, „прозорки”, а не „слайди”. Тут годиться підкреслити, що проф. Радущкий говорив гарною українською мовою, без жодних домішок чужих слів і на це я звернув увагу майже на самому початку нашої розмови. Коли ж пізніше прийшов журналіст В. Шелест, він дослівно повторив мої слова про гарну мову нашого співрозмовника.

– Скажіть, будь ласка, де ви народилися? – запитав я

– В Києві, в самому серці України, – відповів він. – І тут я ходив до школи.

На IV Конгресі МАУ проф. Радущкий мав виголосити доповідь „Навколо 52 і 53 псалмів з циклу „Псалми Давидові” Тараса Шевченка: спроба тлумачення”. Він з подивом говорив про інтерпретацію цих псалмів Шевченком, у чому виявилася геніальність поета. Час скоро минав при цікавій розмові, з якої ми довідалися дещо про ізраїльські проблеми, де населення є дуже різношерстне, і під жодним оглядом, ані під расовим, ані під мовним, ані під релігійним його не можна звести до одного знаменника. Та мимо того Ізраїль як держава існує і його державні мужі вірять у перетворення цієї різношерстної маси в одну жидівсько-ізраїльську націю.

З того нам наука: хоча український народ ідейно ще не сконсолідований, при доброму і патріотичному державному правлінню він перетвориться в національний моноліт, бо різниці в ньому не такі вже великі, а тим більше не такі антагоністичні, як у жидів.

Ранком ми були вже в Одесі, де на нас чекав автобус і завіз до санаторії „Магнолія” майже над самим берегом Чорного моря, зовсім недалеко від Одеського університету ім. І. Мечнікова, де й відбувся Конгрес МАУ.

Василь Верига

Україна потребує діалогу культур

Конференція у Львові

З нагоди десятиліття партнерства між Україною і Баварією 16–18 вересня у Львові відбулася міжнародна конференція „Діалог культур: Україна-Баварія (освіта, культура, економіка)”. Її організаторами були Український Вільний Університет в Мюнхені, Академія Педагогічних Наук України (АПНУ), Інститут Педагогіки і Психології Професійної Освіти АПНУ та Львівський науково-практичний центр. Доповіді будуть опубліковані в окремому збірнику. Конференції передував виступ на львівському телебаченні ректора УВУ проф. Л. Рудницького, який представив нову концепцію УВУ та підкреслив потребу длекати українсько-баварські зв'язки. У цій же телепрограмі проф. Ярослав Камінецький, проф. Рихард Бруннер і проф. Олег Романів висловили свої побажання щодо дальшого розвитку німецько-українських зв'язків.

Першу сесію конференції склало два десятки виступів. На особливу увагу заслуговувала доповідь про майбутнє і перспективи Українського Вільного Університету, яку виголосив

ректор УВУ проф. Л. Рудницький. З делегації УВУ на пленарній сесії виступали: проф. д-р Іво Полулях, д-р Блянка Єржабкова, проф. д-р Дмитро Зленко, мгр. Ірина Качанюк-Спєх, та проф. Райнгард Гайдєнройтер, проф. університету Айхштєдту і почесний професор УВУ, та проф. Рихард Бруннер, член баварської Академії Наук і почесний доктор УВУ.

У другій частині конференції відбувся „круглий стіл”, яким провадили заступник директора Інституту Педагогіки і Психології Професійної Освіти АПНУ, кандидат педагогічних наук Петро Сікорський, проф. д-р І. Полулях, директор Інституту Німецько-українських відносин і академік Михайло Костицький, професор УВУ і суддя Конституційного суду. На цьому форумі виступили два докторанти УВУ: Олеся Майор і Йосиф Рожка.

Ця конференція – черговий захід УВУ на шляху скріплення з німецькою наукою співпраці і утвердження присутності УВУ в академічному світі України.

Пресове бюро УВУ

ЦЕРКВА 2000

Товариству „Св. Софія” – 25

Учасники конференції (зліва): о. проф. М. Димид, проф. М. Лабунька, д-р Р. Навроцька, проф. Л. Рудницький і проф. Р. Піч.

Чверть століття минуло від часу, коли св. п. Патріярх Йосиф Сліпий заснував в Сполучених Штатах Америки Релігійне Товариство Українців-Католиків „Св. Софія”. З цієї нагоди Управа Товариства організувала 2 жовтня, у Філядельфії, наукову конференцію, присвячену пам'яті свого засновника. Нинішній рік позначений також 15-літтям відходу Патріярха у вічність.

Конференцію відкрила діючий голова „Св. Софії” д-р Романа Навроцька розповіддю про недавно завершене спорудження меморіально-музейного комплексу Патріярха Сліпого, збудованого в його родинному селі Заздріст на Тернопільщині, згідно з бажанням Патріярха, висловленого ним ще в 1974 році.

Підсумувавши коротко успіхи і завдання Товариства за минулих 25 років, д-р Р. Навроцька передала провід конференції ректорові Українського Вільного Університету в Мюнхені, академікові Леонідові Рудницькому.

Після короткого вступного слова Л. Рудницький запросив до мікрофону о. д-ра Михайла Димида, ректора Богословської Академії у Львові. У своєму виступі о. проф. М. Димид проаналізував еклезіологічну візію Патріярха Йосифа, навітуючи сво-

люцію його поглядів між Ватиканським Собором I і Ватиканським Собором II.

Відтак промовляв німецький вчений проф. Ролянд Піч, який чудово володіє українською мовою і під цю пору є продеканом філософічного факультету УВУ. Професор Р. Піч прочитав доповідь „Схід і Захід у богословському мисленні Патріярха Йосифа”. Він вказав на ту велику пошану, якою втішаються богословські студії Патріярха серед західноєвропейських теологів, і коротко проаналізував його важливіші праці.

Після цього Л. Рудницький зробив доповідь „Патріярх Йосиф Сліпий і література”, в якій не тільки виявив зацікавлення Патріярха українською і світовою літературою, але й вказав на художні засоби та літературні якості писань самого Патріярха.

Останнє слово на конференції мав професор Мирослав Лабунька, який поділився з аудиторією своїми спогадами про Патріярха Сліпого.

Після доповідей відбулась жвава дискусія, предметом якої була не тільки тема конференції, а й сьогодинішній стан Української Греко-Католицької Церкви та змагання за визнання її патріяршого устрою.

О. П.

Століття церкви св. Михаїла в Йонкерсі

Напередодні 2000 року Божого церква св. Архистратига Михаїла в Йонкерсі, Н. Й., відзначає своє 100-ліття. Святкування відбудуться 21 листопада. Єпископ Стемфордської дієцезії Василь Лостен о 10 -й ранку відправить понтифікальну Святу Літургію. Після полудня влаштовується святочний бенкет з мистецькою програмою в Домі Спільки Української Молоді при 201 Палісейд Авеню. Друкується пропам'ятна книга про століття церкви, парафії і громади.

Предтечею церкви в Йонкерсі було Братство Св. Михаїла, організоване в 1895 року. Поборовши початкові труднощі, у квітні 1898 року греко-католицька церква Св. Михаїла в Йонкерсі одержала право на існування як незалежна. Першим парохом став о. Павло Тимкевич. Невдовзі було куплено відповідну площу і побудовано скромний храм.

Після Другої світової війни до Йонкерсу прибули з Європи сотні скитальців, у висліді чого парафія набагато збільшилася. Була побудована власна восьмикласна школа. При церкві розвинули діяльність громадські та виховні молодечі організації. В 1952 році постала також суботня Школа українознавства, яка існує й досі. В 1974 році церква відзначила своє 75-ліття. Існуючий її будинок вже був тісним, і громада вирішила будувати нову церкву. Наприкінці 1981 року в Йонкерсі була посвячена модерного стилю восьмигранна будівля церкви з трьома банями.

Докладніше про святкування століття церкви та святоче прийняття 21 листопада можна дізнатися, подзвонивши до В. Козіцького. Тел.: (914) 969-4200.

Ольга Руденська

Патріярх Філарет – гість Чикаго

На запрошення чикагської православної церкви святої Софії до Америки прибув Патріярх Київський і всієї Руси-України Філарет. В неділю, 24 жовтня, високий гість відвідав церкву, яка в той день мала винятково святковий вигляд. На фронтоні будинку – великий плякат: „Вітаємо Патріярха Київського і всієї Руси-України святійшого Філарета!” На сходах, що ведуть до церкви, – червоний килим, а з обох його боків – яскраві осінні квіти.

Святійший Філарет прибув у супроводі ігумена Димитрія та голови парафіяльної ради церкви Василя Косогора. Першою до високого гостя підійшла учениця 7-ої класи української школи Меланія Войтихів і вручила йому букет квітів, а при вході до церкви Катерина Сидельник піднесла Патріярхові коровай і привітала його з прибуттям до Америки. Настоятель церкви отець Вячеслав, звертаючись від імені парафії до Владики Української Православної Церкви, сказав:

– З чистим серцем і великим ентузіазмом маємо честь і нагоду вдруге вітати вас в нашій церкві. Просимо ваших усердних молитов, щоб вони спрямували нас на путь праведний, на скріплення віри на користь рідної Церкви та на славу і честь нашої Батьківщини-України та вірних дітей її.

Привітати Патріярха прибули єпископи з Канади та із штату Індіана, священники місцевих церков. Почалася Служба Божа, яку провів Патріярх Філарет, опісля він підійшов до присутніх і подарував їм іконки святої Софії, привезені з Києва. А потім урочисто найменував церкву катедрою Української Православної Церкви Київського Патріярхату і оголосив, що стає її предстоятелем. Це повідомлення присутні зустріли з великою радістю. Обід в церковній залі почався з трапези, після чого до святійшого Патріярха, гостей та парф'ян з вітальним словом звернувся голова парафіяльної ради катедрального собору святої Софії і голова Всеукраїнського комітету за Київський Патріярхат Василь Косогор. Він висловив сердечну подяку Патріярхові Філаретові за те, що прийняв запрошення і приїхав з добрими вістками. Найголовніша з них – це перетворення нашої церкви у катедральний собор святої Софії. Представники православних

церков тепло вітали Патріярха.

У вівторок, 26 жовтня, Генеральне консульство України в Чикаго влаштувало прийняття на честь Патріярха Філарета, на яке були запрошені керівники українських громадських організацій міста, президенти банків, підприємці, діячі культури. Високого гостя привітав Генеральний консул Борис Базилевський:

– Ви робите дуже важливу і корисну справу – відіграєте чималу роль у будівництві незалежної, соборної, демократичної української держави, нашої батьківщини.

У слові-відповіді Патріярх сказав:

– Українська діаспора в Америці зробила і тепер робить багато корисного для своєї історичної батьківщини. Православна і Греко-Католицька Церкви в Україні та в діаспорі стоять на державницьких, патріотичних позиціях і приємно сказати, що взаємини між ними міцніють з кожним роком.

Наступного дня Патріярха запросила на обід родина Тищенко. Зустріч відбулася в готелі, під час якої Філарет вручив Іванові Тищенкові орден святого Володимира. Цей же орден отримали Роза Синила – голова сестрицтва при церкві святої Софії, Павло Коновал – член парафіяльної ради церкви святої Софії, член Всеукраїнського комітету за Київський Патріярхат, Валентин Кохно – член комітету української діаспори за Київський Патріярхат, та Петро Демус – лікар. Окрім того, Грамотою Київського Патріярхату відзначено групу активістів церкви.

Під час відвідин Чикаго Патріярх також виступив у культурному осередку перед громадою. Велика зала не змогла вмістити всіх бажаючих взяти участь у цій зустрічі. І це цілком зрозуміло: всім було цікаво довідатися про спрямування УПЦ КП, про здобуті успіхи на цій ниві, про дальші пляни участі Православної Церкви в українському державо-творенні. На ці та багато інших питань присутні отримали докладні відповіді. Розмова з Патріярхом Філаретом була цікавою і відвертою.

28 жовтня Патріярх відбуд з Чикаго, щоб продовжити свою подорож по Америці.

Анатолій Гороховський,
Чикаго

А подвижника УГКЦ не згадали

У „Зверненні Синоду єпископів Української Греко-Католицької Церкви до духовенства та вірних” („Свобода”, 24 вересня) згадується про становище донедавна поневоленої Української Греко-Католицької Церкви напередодні 2000-ліття Різдва Христового, але жодного разу не згадано нашого Патріярха Йосифа Сліпого, який відносно недавно був звільнений із 18-літньої каторги. Останній Синод Єпископів УГКЦ

закінчився 8 вересня у Львові, дуже близько до 15-ої річниці відходу у вічність Патріярха Йосифа. Це була прекрасна нагода для належного вшанування Патріярха Йосифа Сліпого. Щоб це вшанування гідно виявити, не треба його замовчувати, а треба носити у серцях ширшу пошану до героя нашої Церкви.

Любомир Калинич,
Ірвінгтон, Н. Дж.

Президентські ...

(Закінчення зі стор. 5)

українським народом?! Підсумовуючи аналізу попередніх результатів голосування, можна сказати – в дивній країні живемо. По телебаченню в прямому етері запитали журналіста з Днії, як він розцінює перебіг українських президентських виборів. Людина з нормального суспільства ніяк не могла в тяму взяти: як це так – еконо-

міка розвалюється, а голосують за того, хто її до такого стану довів? Та хоч хто б що говорив, а в Україні після першого туру голосування склалася зовсім нова, на жаль, ускладнена соціально-політична ситуація, яка не тільки не принесе спокою і заспокоєння, а навпаки – до краю напружить і без того складну атмосферу всередині українського суспільства.

Віталій Карпенко

УСЛІД ВАЖЛИВІЙ ДАТІ

1 листопада, 1918 рік, Галичина...

В ранніх годинах 1 листопада 1918 року сотня Січових Стрільців під командою сотника Д. Вітовського розброїла австрійський військовий гарнізон, оточила важливі адміністративні будівлі і перебрала владу у Львові, а згодом в цілій Галичині. Чин перебрання українцями державної влади у Львові 1 листопада 1918 року записаний в історії змагань України за державність як одна із славних подій, і був доказом незнищимості української ідеї. Галичина, західна частина Великої України, довго перебувала в неволі: з 1340 року – під Польщею, а від 1772 року – під Австрією. Окупаційні режими тримали народ в темряві, використовували його дешево робочу силу для власного збагачення, вважали українців за етнічну масу, нездатну мати свою державу, і так нас представляли на міжнародному фору-

мі. І тому переворот 1 листопада був для австрійців і поляків великою несподіванкою.

Під пануванням Австрії понад 90 відсотків українців жило на селі. Земля належала польським і австрійським власникам. До 1848 року селяни не мали жодних прав і мусіли відробляти панщину. Вся адміністрація була опанована поляками, які шкодили, де тільки могли, українцям. Безземельні, безправні, вони змушені були емігрувати за океан в пошуках хліба.

Перша світова війна виснажила наш люд украї. І тому кращі сини України вибрали правильний шлях: проголосили незалежність 22 січня 1918 року в Києві і 1 листопада у Львові. Оба чини воскресили національну свідомість, історичну пам'ять. Народ, вибравши шлях боротьби, вже з нього не зійшов. Із недолених селян постала свідома

свого призначення нація. Понад 100 тисяч галичан боролися на фронтах Першої світової війни. Під час Другої десятки тисяч стали в рядах УПА, понад 20 тисяч пішло до Галицької дивізії, і всі ті військові формації мали одну ціль: добитися визволення з-під ворожого панування. Галичина з кінцем XIX століття вважалася П'ємонт української державницької ідеї і внесла вагомий вклад в її втілення. Боротьба на фронтах не була успішна, а неприхильність західних дипломатів до України в трагічний спосіб вирішила долю України. Її знову окупував ворог. Всі засоби були скеровані на знищення українського народу. Ворожа пропаганда, щоб розбити єдність народу, ділила нас на східняків і західняків, католиків і православних, але народ вже знав свою святу національну правду. Падали борці на шляху боротьби, на їх місце приходили нові, ще завзятіші, бо їм присвчував чин героїв 1 листопада і 22 січня 1918 року.

Євген Бачинський

ЗУАДК уточнює кодові числа

У вміщеному в „Свободі” 17 вересня ц. р. (ч. 38) „Заклику ЗУАДК-у до працівників Федерального Уряду”, де повідомлялося, що ЗУАДК включено до загальноамериканської Збіркової системи Combined Federal Campaign, було подано тільки одне кодове число збіркового списку ЗУАДК-у: **2943**. Тим часом бюро, яке видає ці списки, затвердило ще одне кодове число збіркового списку: 1052.

У зв'язку з цим, просимо усіх працівників Федерального Уряду та військовиків, які плянують пожертвувати на Combined Federal Campaign, використовувати обидва кодові числа збіркових списків: **2943 і 1052**.

Екзекутива ЗУАДК-у

Українські християни...

(Закінчення зі стор. 5)

вети зробили гаражі і комори. При соборі архимандрит засновує світсько-богословську гімназію, яка стала надзвичайно популярною серед юнацтва міста. І дістає залужене визнання: ногінці обирають о. Адріяна депутатом міської і Московської обласної Рад. А тоді...

– А тоді, – продовжує наш високий гість, – наспіли історичні події світового значення. Впала імперія, постала незалежна Україна, з усією гостротою постало питання про незалежнення від Москви Української Православної Церкви – Церкви незрівняно давнішої, ніж Московська, Церкви-Матері. Ви знаєте про виняткову, ініціативну роль в цьому державницько-церковному процесі Митрополита Філарета і знаєте, якого він шельмування зазнав від Москви після першого Помісного собору Української Православної Церкви наприкінці 1991 року, як його змушували відмовитися від ідеї єдності незалежної української держави і Української Церкви. Митрополит Філарет протягом десятків років був дуже значним авторитетом в усьому східньому православ'ї, таким він залишається й сьогодні. Він нікого не переманює на свій бік, не тягне силою – це духовна особистість, від якої буквально струмує проміння віри і мудрости, й кого воно торкнеться, той відчуває бажання жити і діяти разом з ним. Він був Патріяршим Екзархом в Україні, а після смерті Патріярха Пимена – одним з найсильніших кандидатів на цей найвищий пост. Тільки Москва не дозволила, щоб українець очолив РПЦ. Ще у 1990 році Митрополит Філарет склав статут Української Православної Церкви, бо внутрішньо Владика давно вже був готовий до служіння незалежній Україні і незалежній Українській Церкві. Новим статутом потім скористався призначений Алексієм І Митрополит Сабодан, лицемірно сховавши свою вірність „канонічній” Москві за цією назвою – Українська Православна Церква.

– За яких же обставин Вам у Росії вдалося перейти зі своєю парафією до Київського Патріархату?

– Поперше, я весь час жив Україною, своєю духовною столицею вважав Київ. Подруге, до Митрополита Крутицького і Коломенського Ювеналія, який раніше до мене дуже добре ставився, дійшло моє обурення з приводу атмосфери доносів, котра панувала і далі панує в РПЦ. Церковна влада заповзялася запроторити мене у протилежний від України бік, у приволзьке місто Ульяновськ. Спершись на щойно прийнятий Державною Думою Росії закон про свободу совісті, у 1993 році моя ногінська парафія виїхала зі складу Московського Патріархату. Відтак їду до Києва, на розмову з Митрополитом Володимиром Романюком, який по смерті Патріярха Мстислава посідав пост Патріяршого місцеземельника. І запитую його: „Як бути Українській Православній Церкві в Росії?”. Митрополит Володимир попросив мене приїхати до Запоріжжя на зібрання архиєреїв. Воно відбулося відразу після інтронізації Патріярха Володимира. Отже, входжу в залю і чую, як оголошують: „Єпископ Дніпропетровський і Запорізький Адріяні!”. Коли я збагнув, що йдеться про

мене, то дуже знітився. „Ваше святосте, – кажу, – я не проти, але ж на моїх руках – Ногінськ, люди, яким я потрібний, які мені вірять!”. Невдовзі Київський Патріархат приймає рішення про мою хіротонію – я став Єпископом Дніпропетровським і Запорізьким, а водночас – Московсько-Богородським.

– Як реагували ваші ногінські парафіяни на безпрецедентний перехід собору до Київського Патріархату?

– Не було найменших заперечень чи непорозумінь! І не тільки тому, що принаймні десять відсотків мешканців Ногінська складають українці. Люди пам'ятають, що Київська Патріархія – древня, первісна, і що християнська Росія – одна з дочок православного Києва.

– А що ж на це московське духовенство?

– Митрополит Ювеналій хотів відібрати від нас усю нерухомість, збудовану нашими ж власними руками. Від 1992 до 1997 року справу розглядав і переглядав Арбітражний суд, однак об'єктивні судді виносили більшість рішень в нашу користь. А вже у 1997 році, коли Дума під тиском Московського Патріархату прийняла новий закон про свободу совісті, ми відчули, що надходить біда. У вересні, через чотири дні після антиукраїнської одеської зустрічі Алексія І з Патріярхом Константинопольським Вартоломієм, московська міліція, заохочувана п'яним натовпом, напала на нас з гумовими кийками...

– А що сталося з тими заснованими Вами 26 парафіями у Ногінському районі? Чи вони також належали до Київського Патріархату?

– Ні, до Московського, бо ними керували інакші, ніж я, священники.

– Чи була ще хоч одна, крім вашої, парафія в Росії, яка також перейшла до Київського Патріархату?

– Більше не було. Коли я керував Московсько-Богородською єпархією КП, то розіслав до українців Росії тисячу листів зі закликом об'єднуватися церковно і національно, діяти разом заради України. Тяжко мені вимовляти це, але українці в Росії так само, як і в Україні, тягнуть хто в лів, а хто по дрова...

– Владико, поділіться з нами своїм поглядом на проблему „канонічності-неканонічності”.

– Мій погляд дуже ясний. Московська Церква, дочка, сміє казати, що Київська Церква, мати, неканонічна? Канонічність не залежить від примх Москви чи Константинополя. Вона походить від святих таїнств. Як не може ніхто позбавити жодного члена Церкви таїнства хрищення, так і від священника, від єпископа ніхто не може відібрати таїнство священства. Незалежні національні Церкви ставали „канонічними” в результаті довгої і рішучої боротьби, як от сербська, грузинська, болгарська, нині – македонська. То неже ми вважатимемо, що тепер вони йдуть просто в рай, бо стали „канонічними”? А ті хрищені болгары, чи серби, що жили в часи „неканонічності” – вони що, через це потрапили до пекла? Це – політика і ще раз політика! Прикро, що Патріярх Константинопольський сам перебуває у турецькому полоні, та й нас у ньому тримає...

– Владико, тут наші православні українці дещо розгублені. УПЦ в США перейшла під омофор Вартоломія. Виходить, раніше ми були „неканонічні”? Ні, кажуть нам наші священники, ми і тоді були канонічні, і є канонічними тепер.

Проте в цьому випадку важко зрозуміти, чому УПЦ Київського Патріархату не є „канонічною”?

– Повторюю, це все – політична, а не богословська проблема. Москва у 1686 році знищила незалежну Українську Церкву, в результаті свавілля дочка стала „матір'ю”. В цьому й полягає найголовніше завдання усіх українців світу – усвідомити, що ми є внуками не Тамерлана, а святого князя Володимира і що апостол Андрій на Дніпрових горах говорив до киян київською, а не московською мовою.

– Коли б Ви у Москві, у своїй церкві, помолитися за український народ, за українське військо, за українського Президента, чи знову мали б проблеми з московською владою?

– Я педагог, і знаю, що зайве підкреслювання моєї належності до Києва може лише відштовхнути віруючих від мене. У Літургії нема уточнення – там мова просто про молитву „за народ і все військо”.

– Значить, Українська Церква в Росії – це умовна річ?

– Умовна, бо вона безправна, бо українці в Росії не мають національно-релігійних прав і свобод. Тому я б сказав би і так – канонічність Київського Патріархату перебуває в руках Президента України...

– Для американців це дивно звучить, тут проходить чітка межа між державою і Церквою. Та й чому Президент мав би об'єднувати усіх громадян в одну Церкву? Адже в Україні є різні конфесії і релігії, зокрема мусульмани, юдеї...

– Тому, що в Україні потрібно рятувати українство, воно там найбільш загрожено. Ви питаєте, чи молюся я в московському храмі за Україну і її Президента... Тут не знаєш, чи наступну ніч переживеш, а я буду, бач, за Кучму молитися. Та що вже про українців в Росії говорити, коли Патріярх Філарет не може вільно служити Службу Божу на Донеччині, у своїй державі, на своїй рідній українській землі. Московські попи, при потуранні українських урядовців, ледве не вбили його в Маріуполі. Ні, не Росію українізуймо, а Україні допомагаймо всіма силами душі і серця, бо її як колись, так і тепер, роздирають між Москвою, Римом і Варшавою. А то всі мають права в Україні, тільки не українці. В Україні торжествує російський Митрополит Сабодан, а тим часом Патріярх України Філарета б'ють і принижують.

– Владико, як УПЦ Київського Патріархату відповідає на гострі проблеми нашого світу, зокрема соціально-політичні?

– Наша Церква – державницька. Вона активно підтримує українську державу як запоруку спасіння української нації. Тому наша нація повинна мати своє серце, яким є незалежна Українська Церква. Коли ж тіло є, а серце перебуває за межами держави, то як можна розв'язувати складні проблеми нашого часу?

– Останнє запитання. Як Вам вдалося в російському середовищі зберегти таку гарну українську мову?

– Це моя рідна, материнська мова. Нею я розмовляю з Богом...

Розмову працівників „Свободи” з Архієпископом Дніпропетровським і Запорізьким Адріяном записав Петро Часто.

ЗВІДУСІЛЬ

Вчитель – небезпечна професія

Впродовж останнього шкільного року в Нью-Йорку сталося 1049 зареєстрованих актів агресії проти вчителів. Тенденція зросту становить 15 відсотків. З того 87 відсотків нападів здійснили учні, решту – батьки і сторонні особи. „Багатьох вчителів побили до непритомності, зламали їм носи, завдали інших травм”, – сказав голова Федерації вчителів Джим Бауман.

Звільнені від податку

Мешканці штату Нью-Джерзі, річний дохід яких не перевищує 10 тисяч доларів, не платитимуть податків штату. Досі ця межа становила 7500 доларів. Новий закон є ретроспективним і діє від 1 січня 1999 року. У наступному році мають бути звільнені від податків штату родини і подружжя з доходом меншим 15 тисяч, а у 2001 році – меншим 20 тисяч доларів. Новий закон штату підтримали як демократи, так і республіканці. У Конгресі США почалося обговорення проєкту підвищення мінімального рівня заробітку до 6.15 долара за годину.

Довгожитель родини котятчих

Рудо-білий кіт на прізвисько Спайк виборов собі право потрапити до „Книги рекордів Гінесса”. Вихованець аромотерапевта з Дорсета з честю досяг 29-річного рубежу і став безперечним довгожителем серед котячої родини. За людськими мірками Спайкові зараз 203 роки. На думку господині, одним з рецептів довголіття є екстракт алое, що культивується багатьма домогосподарками і широко застосовується в косметичці. Результат очевидний – незважаючи на свій похилий вік, 6-кілограмовий кіт не скаржиться на відсутність апетиту або старечий ревматизм. Найстаріший представник домашніх кішок у Великій Британії помер в 1957 році у віці 34 років.

Землетрус в Новій Зеландії

Землетрус силою 6.3 бала за шкалою Ріхтера стався минулого тижня в Новій Зеландії. За повідомленнями, що надійшли звідти, підземні поштовхи відчувались на значній території в центрі острова Північний протягом хвилини. За словами сейсмологів, епіцентр землетрусу знаходився в 5 км. на захід від містечка Таупо на глибині 164 км. Нова Зеландія входить до так званого сейсмічного кільця Тихого океану, і щорічно в країні трапляється понад сто землетрусів.

Де найбільше хабарників?

Міжнародна організація боротьби з корупцією „Transparency International” опублікувала матеріали дослідження рівня корупції в 99 країнах світу. Найбільше хабарів беруть в Камеруні, Нігерії, Індонезії, Азербайджані, Узбекистані, Гондурасі, Танзанії, Югославії, Парагваї, Кенії, Уганді, Пакистані, Киргизстані, Казахстані і Грузії. Найменше – в Данії, Фінляндії, Новій Зеландії, Швеції, Канаді. Оцінки зростають від нуля. США зайняли 18 місце, Росія – 83-те, Україна – 77-ме.

Пожежа знищила домівку Альми Штик (зліва)

У дні недавнього урагану прийшла біда в родину Альми і Оскара Штиків з міста Франклін Парку штату Нью-Джерзі: серед білого дня повністю згорів будинок, в якому вони наймали житло. Родина мала дуже мало часу на порятунок, ледве встигли вискочити з вогню разом з трійком дітей, а все майно, нелегкий доробок трудового життя, загинуло. Оскар і Альма належать до Української євангельської церкви в місті Юніоні, тому вже найближчої неділі церковна громада молилася за них і дякувала Богу за врятування їхнього життя.

Молоде подружжя виросло на очах цієї громади. Оскар народився в сім'ї українських виходців до Аргентини, Альма походить з родини християнських місіонерів, які в Аргентині проповідували Євангелію. В Сполучених Штатах Америки, де оселилося нове подружжя, Оскар знайшов працю на будовах, Альма прибирає в будинках. Жили скромно, але щасливо. Один за одним з'явилися трійко дітей – Марко, Марія Анна і Єлизавета.

Як водиться у молодих сім'ях, купували усе необхідне для життя, радячись, вибираючи і радіючи кожній обнові, бо достаток сім'ї був середнім. І раптом полум'я усе знищило враз.

Церковна рада виділила потерпілих

Привезли подарунки пастор Павло Ходневич і його дружина Ніна

СВІЙ ДО СВОГО

Коли в людей біда – рятують друзі

Альма Штик задоволена подарунками друзів

сім'ї допомогу – дві тисячі доларів, які Штики вирішили відкласти на влаштування нового житла. 6200 доларів зібрали поміж собою віруючі.

Оскільки невисокий середній зарібок родини утруднює їй винайм житла, триває клопотання про державну допомогу, передбачену федеральними програмами. А жінки з української церкви вирішили провести збір подарунків на користь Альми Штик і її сім'ї.

Я недавно живу в Америці і не бував на такого роду зібраннях, тому уявляв собі, що люди привозитимуть якісь непотрібні їм речі й складатимуть у якомусь кутку. Насправді ж я потрапив на свято любові й уваги. Подароване за американським звичаєм було запаковане у спеціальний папір, прикрашене барвистими стрічками, а

складалося усе у великій церковній залі, серед якої був заставлений ласошами стіл. До столу нічого не купувалося, бо кожна з учасниць вечора постаралася власноручно приготувати свою найкращу, „фірмову” страву.

По молитві і словах подяки усі перейшли до частування. Подарунки височіли показною горою. Але головне було не стільки у матеріальній цінності подарованого, хоча родині, яка потрапила в скрутні обставини, навіть вінник – радість, а в тій увазі й любові, з якою усі поставилися до Альми і її біди.

Звісно, були й сльози, але їх викликала передовсім радість від того, що у важку хвилину життя завжди поруч з тобою є вірні друзі.

Левко Хмельковський

Пакети складають гість з Аргентини – пастор Пабло Джунес і Євгенія Зиска

Дев'яностолітня і молода

До нас надійшов примірник щотижневої газети „Рогатинська земля” за 19 вересня. Одна сторінка в ньому присвячена Рогатинській гімназії, що саме відзначає своє 90-річчя. У ній читаємо відгуки про гімназію теперішніх учениць та випускників – з великим ентузіазмом та любов'ю до своєї „альма матер” пишуть вони про успіхи учнів, про число нагород і про те, як багато цьогогорічних випускників вступають до вищих навчальних закладів. Пояснюють також, які переваги має гімназія перед загальноосвітніми школами 1-2 ступенів.

Учні відвідують свою „альма-матер”, навіть коли вже не один рік навчаються в університетах, з приємністю згадують гарні переживання і рівень навчання, молодечі організації, які працюють в рогатинській гімна-

зії, зокрема „Пласт”, що там найкраще розвинувся.

„У гімназії дають змогу кожній дитині себе всебічно проявити”, – пишуть учні цієї гімназії, що носить ім'я Володимира Великого, а її першим директором був ніхто інший, як Михайло Галушинський. Поновлена гімназія працює з успіхом вже вісім років, а її випускники є справжніми громадянами незалежної України, її палкими патріотами.

Дирекція гімназії укладає договори про співпрацю з вищими навчальними закладами, і це допомагає випускникам гімназії у їхній науковій праці.

90-річчя гімназії відзначатимуть особливо величаво, згадуючи минуле та будуючи майбутнє, і про це напевно будемо ще інформувати наших читачів, серед яких, може, знайдуться давні учні з Рогатина, які також беруть світлу пам'ять про „свою” гімназію – „бабусю”, а проте завжди молоду.

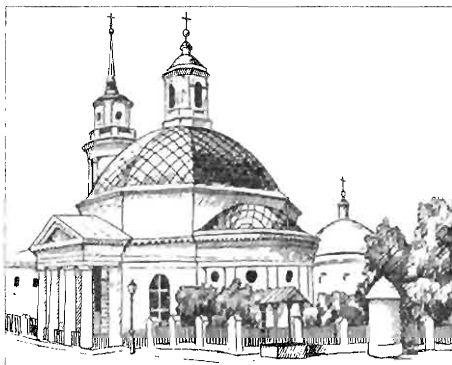
Які пам'ятки історії відбудовуються в Україні?

Час від часу „Свобода” вміщує розповіді про відбудову історичних споруд в Україні, які були зруйновані, пошкоджені або залишені напризволяще за часів комуністичного режиму. Варто знати, що уряд України затвердив програму такого відновлення національних скарбів, у якій визначені конкретні об'єкти. Які саме?

У Києві до програми включено комплекс Михайлівського Золотоверхого монастиря, Успенський собор Києво-Печерської Лаври, Богоявленський собор і дзвіницю Братського монастиря, церкви – Троїцьку і Вознесенську на території Музею народної архітектури й побуту, Різдва Христова, Надбрамну у Кирилівському монастирі, дзвіницю Китаївської пустині, гуцульську гражду в тому ж музеї, а також будівлю Київського магістрату.

Собор (1693 р.) і дзвіниця Братського монастиря (1759 р.).

Церква Різдва Христового у Києві (арх. А. Меленський, 1814 р.).

В Криму відбудовуються Володимирський собор у Севастополі, собор Олександра Невського у Сімферополі і мечеть Селіма у Феодосії. Відновлюються численні пам'ятки козацької доби, зокрема на острові Хортиці, в селі Республіканці на Херсонщині, фортеця в Кодакі, фортеця св. Єлизавети в Кіровограді, замки в Чигирині, Корці, Бережанах, татарська вежа в Острозі, наскельна фортеця Тустань на Львівщині, ринкові площі в Ка-

м'янці-Подільському, Жовкві і Глухові, ратуша в Заліщиках, каплиця на могилі гетьмана Дорошенка в Росії.

Мають бути відновлені палаци і парки Розумовського в Батурині, Харитоненків у Володимирівці, Потоцьких в Тульчині, Браницьких у Білій Церкві, палац в Шарівці на Харківщині, садиби Симиренків у Млієві, Чубинського і фон Мекк на Київщині, водолікарня у Миргороді. Крім соборів і церков столиці будуть відбудовані старовинні храми в Луцьку, Космачі, Переяславі-Хмельницькому, Яготині, Одесі, Полтаві, Кременчуку, Кам'янці-Подільському, а також синагога у Львові і костюл в селі Мужіїві на Закарпатті.

Загалом в Україні під охороною держави перебувають понад 150 тисяч пам'яток історії і культури. Знищено близько 10 тисяч таких пам'яток, на 700 з них збереглася документація (описи, гравюри, малюнки, світліни, креслення).

Л. Х.

Дзвіниця Китаївської пустині (1768).

ЗВІДУСІЛЬ

Польсько-український кордон ще не зачинено

Польща не впроваджуватиме віз для громадян України до останньої можливості перед вступом країни до Європейської спільноти. В урядових колах Польщі вважають, що найкраще було б взагалі не впроваджувати віз для України, але це суперечить статутів європейської організації. Одночасно будуть впроваджені візи і для поляків, які виїждять в Україну. Проблема є кордон з Білоруссю, де ще немає демократії, але її ізоляція може зашкодити народам.

Мільйон доларів за голову Шаміля Басаєва

Росія визначила нагороду – мільйон доларів – за вбивство командувача чеченських бойовиків Шаміля Басаєва. Її дістане будь-хто, навіть цивільний мешканець Чечні, який вб'є провідника чеченських націоналістів. Басаєв командував військом Чечні, яке виграло війну з Росією у 1994 – 1996 роках. Прикметно, що Росія закликає до вбивства свого громадянина, який ще не стояв перед судом. Ракетний обстріл Грозного вже приніс близько 4 тисяч жертв серед мирного населення. Борис Єльцин заявив, що „хоробрі російські солдати несуть Чечні мир і спокій”.

Життєвий рівень в країнах Європи

Комісія з підготовки країн до вступу в Європейську спільноту визначила рівень життя в країнах – кандидатах за рядом показників. Подаємо два з них в таблиці:

країна	число авт	число телефонів
		(на 1000 осіб)
Мальта	634	483
Словенія	402	389
Кіпр	375	609
Чехія	358	456
Естонія	312	345
Литва	265	300
Польща	230	228

Австралійський прем'єр підтримує королеву

Минулого тижня прем'єр-міністр Австралії Джон Говард представив свої аргументи проти того, щоб Австралія стала республікою. Він попередив 12,3 австралійських виборців не позбаватися легко системи, котра добре служила країні. Австралійці в референдумі в суботу, 6 листопада, голосуватимуть, чи замінити королеву Єлисавету II австралійським президентом. Австралія є незалежною державою від 1901 року, але, як багато інших країн федерації, визнає англійську королеву головою держави.

США переконують Росію бути стриманою щодо Чечні

На пресовій конференції минулого тижня секретар Державного департаменту Маделін Олбрайт підкреслила, що „США переконують Росію не повторити помилок в Чечні, але натомість відкрити діалог з прицілом на мирне поладження зі законними чеченськими партнерами”.

ВІКОНЦЕ В СХІДНУ УКРАЇНУ

Українські „гавроші” – безрадісні перспективи

Ми познайомилися поблизу одного з трьох відкритих у Дніпропетровському „МакДоналдсів”. Білявий, з розкуйовдженим волоссям, десятирічний Сергій просив грошей у перехожих та відвідувачів ресторану, за його словами, на хліб. Зі мною він говорив не то що неохоче, а відчувалося – з професійної потреби. Мовляв, перекинуся словом з дядечкою і дасть щедріше копійчину.

– А де ж батьки, Сергію?

– На „Озерці” (головний ринок у Дніпропетровському, прим. авт.) гроші шукають. А якщо вже п'яні, то дома сплять. Але вони мене з дому женуть. Я там вже з весни не живу.

– А їсти вони тобі дають?

– Коли не п'яні. А п'яні вони часто. Дайте на хліб. Я з ранку нічого не їв, – голосом професійного прохача, підсумовує нашу коротку бесіду безпритульний хлопчик.

За годину повертаюся тим самим шляхом. Сергій крутиться на тому ж місці. Але вже з апетитом наминає біг-мак. Страву, в нужденній Україні, коли не розкішну, то рідкісну для пересічних громадян. Такий то він хліб у безпритульного Сергія.

Проблема з безпритульними дітьми постала в Україні особливо гостро в останні роки. Вочевидь носить вона в першу чергу соціальний характер. Більшість з тих, хто опинився на вулиці, мають батьків алкоголиків. Дехто їх взагалі не пам'ятає, бо замість родинної хати згадують тільки дитячий будинок. Поповнюють лави українських гаврошів і діти з неповних сімей. Нерідкі випадки, коли жорстокі та деклясовані батьки, самі виганяють дітей на вулицю.

Найулюбленіші місця перебування безпритульних хлопчиків та дівчаток: базари, людні вулиці, великі крамниці. Тут вони прохають в перехожих, або прагнуть стягнути те, що погано лежить. На моїх очах, на вже згаданій Озерці, один здоровань, котрий торгував ковбасами, ледь не до смерті побив малого злодюжку за кільце кров'янки. Слава Богу, ця дикість

обурила не лише мене. Ще з одним мужчиною та літньою жінкою ми відняли у нелюда нещасну дитину.

– На другий раз я йому руки повириваю! – кричало услід закривавленому хлопчику створіння у людській подобі. Як не прикро, але це середньовіччя викликало жаль далеко не у всіх. Напевно, що нестатки роблять людей жорстокішими.

Деякі з безпритульних намагаються заробляти самі. Це миття машин на міських перехрестях, часом вони стають підручними для вуличних торговельників. Допмагають тим переносити крам, доглядають за ним під час відсутності господарів.

Але найбільше безпритульні діти, звісна річ, прохають та крадуть. Деякі миткі дорослі, особливо серед циган, організовують з малолітніх прохачів цілі бригади. За день кожен з таких маленьких жебраків може назбирати до 25 гривень. В нагороду ж від „господаря” він отримає трохи їжі та гроші на „Момент”. „Момент” – високоотоксичний клей, котрий розмазавши у поліетиленовій торбинці, нюхають діти вулиці. Ефект наркотичний. Але така „дурь” дуже руйнівна діє на малолітні організми. За два-три роки „нюхачі” деградують до рівня тварин. Вони не здатні читати й писати (забувають літери), погано розмовляють, не можуть логічно мислити. Як правило, такі не доживають й до повноліття. Але це мало обходить „господарів”.

Найсумніше, що у державі сьогодні не існує якоїсь певної інституції, котра б взяла на себе турботу про дітей вулиці. Рейди міліціонерів з відділів у справах неповнолітніх лише заганяють цю проблему глиб. Безпритульні просто тимчасово міняють свої місця дислокації. А коли їх навіть і вдається розмістити у приютах, то вони там довго не затримуються – продають видані їм речі і знову опиняються на вулицях.

Сьогодні на утримання однієї такої дитини доводиться витрачати 20 грн. на день і держава не в стані утримува-

ти всіх безпритульних. Окрім того, українське законодавство дуже недосконале з точки зору вилучення дітей з неблагополучних родин. Часто дитину можна було б врятувати забравши у батьків злочинців або п'яниць. Та зробити це державним чиновникам, навіть при бажанні, дуже й дуже складно.

А працевлаштування тих, хто таки віддав перевагу дитячому приюту, а не вулиці. А адаптація маленьких безпритульних до нормального життя? Всі ці проблеми потребують комплексного вирішення, а не міліційних рейдів, або навіть відкриття нових тимчасових помешкань.

Майбутнє у безпритульних дітей безрадісне. Найчастіше, знесилені цілим букетом різних хвороб, вони поповнюють лави дорослих безпритульних – „бомжів”. Яке ж у них життя також зрозуміло. Та найстрашніше те, що з ранніх літ, сформовані жорстокими законами вулиці, нерідко такі діти стають на злочинний шлях. У грудні минулого року в Києві троє безпритульних підлітків зарізали людину з метою пограбування. Шістьдесят одна гривня була поділена чесно. По двадцятці на брата та одна преміяльна тому, хто наніс смертельний удар.

Свого часу лєнінський опричник, „залізний Фелікс” Дзержинський зміг вирішити проблему з безпритульними дітьми за півтора року. Робилося це з більшовистським максималізмом та притаманним комуністам ігноруванням прав і свобод людини. Але попри це сотні тисяч дітей були врятовані від вулиці. Вони отримали дах над головою, можливість навчання, а потім і роботу за спеціальністю.

Гірко, що на порозі ХХІ століття, у країні, котра прагне долучитися до демократичної спільноти, є проблема, яку з більшим успіхом вирішувала злочинна комуністична влада червоної імперії.

Фідель Сухоніс,
м. Дніпропетровське

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Осінь приносить українську пісню

Як інформує нас завжди активна голова мистецької групи „Яра”, Вірляна Ткач, 13–14 листопада відбудеться осінній фестиваль української пісні, ініціатором якого є мистецька група „Яра”. Тим разом до співпраці приступила також Школа кобзарського мистецтва і Український Інститут Америки, в приміщеннях якого проходитиме цей фестиваль під назвою „Урожай: українська пісня сьогодні”. В суботу, 13 листопада, у пополудневих годинах відбудеться майстерня української народної пісні „Співаймо пісні предків”, у вечірніх годинах – буде для ширшої публіки презентація української пісні у виконанні Мар’яни Садовської, концерт нових інтерпретацій українських пісень Алексиса Кохан та Юліяна Китастого, а в неділю, 14 листопада, по полудні, буде концерт „Нова музика із давніх джерел” з участю ансамблів „Експериментальне тріо бандуристів” та „Старовіри”.

Концерт „Стародавня пісня, сучасні голоси”, який запланований на субо-

ту, 13 листопада, на 8-му год. вечора, матиме у програмі стародавні наші пісні у виконанні Мар’яни Садовської, відомої актриси і музичного керівника театру „Гардженіце” в Польщі. Алексис Кохан з Вінніпегу та Юліян Китастий – мистецький керівник Школи кобзарського мистецтва в Нью-Йорку, подадуть нову інтерпретацію українських народних пісень.

В неділю, 14 листопада, о год. 5-й по полудні виступлять і нові ансамблі – „Експериментальне тріо бандуристів” в складі Ю. Китастого, Михайла Андрея та Юрія Фединського і етно-електронічний музичний ансамбль „Старовіри”, що складається з Юліяна Китастого, Олександра Китастого і Євгена Гудзя. Цікаве дводенне музичне видовище в УІА при 2 Схід, 79 вул. в Нью-Йорку „Урожай: українська пісня сьогодні” – це вже дев’ята імпреза „Яри” в УІА, а наступна плянується на лютий 2000 року.

О. К

Книжка про героя, який „виступив проти цілої імперії брехні”

У 15-ту річницю загибелі Валерія Марченка

Валерій Марченко

Побувавши в Україні, моя дочка привезла важливу книжку: „Листи до Матері з Неволі”. Книжку цю подарувала Лілеї Ніна Марченко, мати автора, колишнього дисидента, героя-мученика св. п. Валерія Марченка. Видання спонзорувала Фундація Ольжича, а відповідальним за вихід був Павло Дорожинський. У вступі відомий дисидент, лікар-психіатр Семен Ілгузан пише: „Ця книга дуже схвильовує... Це книга про всіх нас. Про тих, що сиділи, про тих, що садили, про тих, що спостерігали, стоячи осторонь. Адже ми всі пов’язані одним ланцюгом. І одною провинною. А суддя нам – один лише Бог”.

У книжці, крім листування Марченка з матір’ю, з рідними і приятелями, включено із Євгеном Сверстюком та Вячеславом Чорноволом, який загинув без сумніву, як жертва політичного атентату на нього, маємо також безвислідні петиції матері, Ніни Марченко, до советських властей з проханням лікувати її тяжко хворого сина. Натомість у в’язниці далі піддавався він різним знущанням. У книжці знайдемо також високоталановиті публіцистичні та літературні нариси Ва-

лерія Марченка, ті, що у свій час зробили його славним на всю діаспору, як „Стюардесо, стюардесо!”, есей про героя ГУЛагу Антона Олійника та багато іншого, численні фотографії з його короткого до болю життя.

Валерій Марченко, інтелігент, журналіст, перекладач з чужих мов та літературознавець, працював у часописі „Літературна Україна”. Його викривальні есеї і статті стали причиною його арешту, а відтак і засуду. Есей „За караваном ідейності” критикують письменників Радянської України за плазування перед Москвою та глянціфікацію Советського Союзу. Цей твір закінчується словами: „І як по лютий студений зимі настане буйна, тепла весна, так на зміну „торжествующей свині” в нашу літературу прийде повнокров’я творчості її щирих майстрів. І тоді всьому світові явиться приховане доти по криївках джерело справжньої літератури, на яку лише й заслуговує великий народ України”. Глибоко вдумлива стаття „Київський діалог” ілюструє рабську схильність багатьох українців центральних та східних земель „триматися Москви”, бо самостійна Україна – це, мовляв, безнадійна справа. Безстрашний Валерій вказував на руйніництво для України русифікацію всіх ділянок українського життя.

Молодого Марченка у грудні 1973 року засудили, за „антисовєтську агітацію”, на 6 років таборів суворого режиму та на 2 роки заслання. Перед присудом Марченкові пропонували відректися від своїх писань та співпрацювати з владою, обіцяючи за це легкий присуд, але він відмовився. Хоч Валерій був хворою людиною, це не перешкоджало керівництву сибірського концентраційного табору змушувати його до тяжкої праці та позбавляти потрібних ліків і відповідного харчування.

У таборі та на заслання Марченко

(Закінчення на стор. 17)

ІМЕНА В МИСТЕЦТВІ

Його надихала Україна

До 100-річчя з дня народження художника О. Ф. Саєнка

Художник Олександр Ферапонтович Саєнко, від дня народження якого нещодавно минуло 100 років, належить до блискучої когорти українських мистців, чия самовіддана праця на терені створення монументального мистецтва національного стилю в 1920–1930-их роках була значним явищем не тільки вітчизняної, а й світової культури.

О. Саєнко залишив нам досить значну мистецьку спадщину. Понад півстоліття він створював образотворчий літопис „Дума про Україну”. У його творчому доробку – понад 500 творів: малярство, графіка, монументально-декоративне панно (інкрустація соломою), гобелени, вибійки, кераміка. Твори талановитого художника „Невільники”, „Козак Мамай”, „Дума про хліб”, „Святковий день”, „Реве та стогне Дніпр широкий” увійшли до скарбниці української культури, посіли чільне місце у світовому мистецтві. Ці твори представлені у колекціях музеїв України та за кордоном.

Народився Олександр Саєнко 20 серпня 1899 року в місті Борзна на Чернігівщині. Ще в дитинстві після тяжкої хвороби майбутній художник втратив слух і мову. Та світ, як кажуть, не без добрих людей. Вони допомагали обдарованому хлопцеві, і він почав учитися в Петербурзькому імператорському училищі для глухонімих. В Олександра виявився природний хист до малювання: вирізував мудрі візерунки на палицях, якими пас гусей, виклюював різні узоры з житньої чи гречаної соломи. Маючи велике бажання вчитися, 1916 року він подав заяву та свій творчий доробок до ректорату Петербурзької Академії мистецтв. Але йому відмовили, послаючись на те, що, мовляв, глухонімих не зможе вчитися в Академії.

Прикро і боляче було хлопцеві, але він не відступив. Поїхав до Києва і таки вступив до художньої школи. Та громадянська війна, що почалася в Україні, перервала юнакове навчання. По закінченні війни Олександра Саєнка прийняли до Миргородського керамічно-промислового інституту. Тут на роботи юнака звернув увагу ректор інституту – відомий український живописець, архітектор і графік Василь Григорович Кричевський. На превеликий Олександрів жаль, холод, голод, загальна розруха призвели до закриття інституту. Отож, довелося Олександрові їхати до матері в Борзну. Та його не забули. У 1920 році молодий художник отримав запрошення від В. Г. Кричевського прибути до Києва навчатися в Академії мистецтв. Після закінчення художнього інституту 1928 року йому випала честь взяти участь в оформленні приміщення історичної секції Всеукраїнської Академії наук. Працюючи там разом з В. Г. Кричевським, О. Саєнко вивчав архівні матеріали.

Із багатьох ескізів вони вибрали два, які й стали основою монументальних панно „Козак Мамай” та „Невільники”. Тоді ж уперше в архітектурі ними був застосований мозаїчний набір соломою, як новий вид монументального мистецтва. Солома, як матеріал, усе більше вабила молодого мистця своїм золотистим переливом, можливістю передати геометрично стрілочасті форми, характерні

Олександр Саєнко

для українського народного мистецтва. На початку тридцятих років О. Саєнко влаштовується художником-мультиплікатором на Київській кінофабриці. Трохи згодом переходить на посаду художника-кераміста до Київського науково-дослідного керамічного інституту. У ті роки О. Саєнко створив чимало талановитих робіт, які придбали музеї. Він брав участь у всіх тогочасних виставках – у Талліні, Берліні, в Парижі.

Під час війни О. Саєнко не залишає творчої роботи. Прийшло, як кажуть, свято і на його вулицю. Про нього і його творчість з’явилися публікації Василя Касіяна, Григорія Местечкіна. До художника завітав М. Деревус. І хворий О. Саєнко збадьорився. Він активно починає готуватися до персональної виставки. На запрошення тодішнього керівництва Українського товариства глухих переїжджає до Києва. Йому надають приміщення для творчої роботи, а згодом – і квартиру.

Перша особиста виставка художника О. Саєнка відбулася 1962 року. Це була подія в українському мистецтві! А для самого О. Саєнка – свято. Після цієї виставки він працює ще з більшим піднесенням і надхненням. З’являються нові його роботи: „Реве та стогне Дніпр широкий”, „Семен Палій на коні”, „Семен Палій з люлькою”, „Іван Сірко”, „Золота Україна”, „Дума про хліб”. Вісімнадцять тисяч соломинок було покладено, перш ніж перед глядачами постав останній завершений твір. Досягнувши визнання своїми монументальними роботами, О. Саєнко наприкінці 70-их – початку 80-их років знову береться за виготовлення килимів, керамічних виробів, вибіжок, оформлення меблів. 5 березня 1985 року художник помер.

Упродовж усього життя О. Саєнко збирав декоративно-ужиткове мистецтво. Тут – й ічнянські кахлі, і гутне скло, і вироби з дерева та кераміки, і різні килими, вишиванки, крелевські рушники, і народний одяг, меблі. Всі ці унікальні речі – майже тисячу експонатів – передала до Державного художньо-меморіального музею „Садба Олександра Саєнка” в місті Борзна його дочка – Ніна Саєнко, заслужений діяч мистецтв України. У цьому році ЮНЕСКО внесла його ім’я до списку річниць видатних діячів світу.

Валентин Богаєвський,
м. Київ.

В ДІАСПОРІ

Футбол

„Крилаті” зіграли
внічиюЙонкерс „Крилаті” –
„Саут Старс” – 3:3

В неділю, 24 жовтня, футбольна команда Спортивного клубу „Крилаті” при Осередку СУМ в Йонкерсі розіграла чергові змагання чемпіонату першої дивізії Східної окружної футбольної ліги штату Нью-Йорк на площі „Коок Філд” у Йонкерсі, Н. Й. з ведучою у таблиці ліги командою „Саут Старс”.

Хоча день був чудовим для футбольного видовища, все ж таки гра проходила на болотистому полі, що в деякій мірі обтяжувало саму гру.

На 13-ій хвилині футболісти „Крилатих” мали нагоду відкрити рахунок, але сильний удар Славомира Турка пішов понад воротами супротивника.

Тоді ініціативу у свої руки взяли гості, які на початку першої половини, на 24-ій хвилині, забили м'яча у ворота „Крилатих”. Це не збентежило гравців української команди, які продовжували атакувати ворота „Саут Старс”.

Гра стала напруженою. На 31-ій хвилині першого тайму два гравці „Саут Старс” і один з „Крилатих”

були змушені покинути поле за порушення правил.

На 32-ій хвилині гравці „Саут Старс” забили другий м'яч у ворота „Крилатих”. На це футболісти „Крилатих” відповіли гострими атаками і на 41-ій хвилині першого тайму Павло Степин з кутової подачі Андрія Вербицького точним стрілом по воротах противників зменшив рахунок на один м'яч і вислід став 2:1.

Під час другого тайму на 21-ій хвилині нападаючий „Крилатих” Ігор Миронов з подачі Константина Агджелова зрівняв рахунок на 2:2. На 28-ій хвилині воротар „Саут Старс” за гостру гру був змушений покинути поле з червоною картою.

„Крилаті”, маючи перевагу у гравцях, почали гострий натиск на оборону „Саут Старс” та все ж таки на 33-ій хвилині спортивне щастя знову усміхнулося „Саут Старс”, що дає їм ведення 3:2. Футболісти „Крилатих” відповідають натиском і на 40-ій хвилині другого тайму Андрій Вербицький заставляє воротаря „Саут Старс” знову витягати м'яча з власних воріт і гра закінчується з рахунком 3:3.

Футболісти „Крилатих” грали в складі: Роман Гринків, Богдан Новак, Сергій Кисіль, Стефан Ковальчик, Віталій Шараварник, Марко Константине, Юрій Греб, Василь Берездєцький, Славомир Турко, Микола Вінярський, Павло Степин, Роман Плісак, Ігор Миронов, Андрій Вербицький і Тарас Кадобний. Провідник команди – Марко Гованський, тренер – Сергій Райко.

Стефан Гованський

Двадцять п'ята перемога „Yankees”

Бейсбольна команда „New York Yankees” перемогла команду Атланти в чеміонаті „World Series 99” (за формою „Кращий з семи”) і здобула другий раз підряд і третій раз за останні чотири роки звання чемпіона Major League Baseball.

Це була 25-та перемога команди за 95 років історії ліги. На стадіоні за грою спостерігали 56 тисяч „болільників”.

Перемозі улюбленців Нью-Йорку було присвячено парад, яка відбулася минулої п'ятниці.

В УКРАЇНІ

Кияни поліпшили свою позицію

Чемпіонат Ліги чемпіонів Європи наближається до завершення. В групі А, до якої входить київська команда „Динамо”, сталися зміни на користь киян, які після перемоги нас словенською командою „Марібор” перейшли з останнього на друге місце. Тепер ко-

манда „Лацио” з Риму має перевагу над усіма (11 пунктів). Кияни мають 7 пунктів. Останні гри в цій групі призначені на 2 листопада, коли „Свобода” передається до друку, тому про наслідки гри ми повідомимо в наступному числі.

Михайло Старов
підняв 400
кілограмів

Майстер спорту міжнародного класу з важкої атлетики Михайло Старов (Харків) тримає кулю загальною вагою 400 кг.

На п'ятому етапі Всеукраїнського турніру „Богатир року” в Запоріжжі у неділю, 24 жовтня 1999р. Старов протримав цю вагу 40.1 секунди і перевищив таким чином світовий рекорд, який становив раніше 35 сек.

Фото Олександра Синиці
(УНІАН).Футболісти України
підтримали Кучму

КИЇВ. УНІАН. Професійна футбольна ліга, Федерація футболу України, „всі без винятку” футбольні клуби України підтримали на президентських виборах кандидатуру діючого Президента України Леоніда Кучми, повідомив на прес-конференції почесний президент футбольного клубу „Динамо” (Київ) Григорій Суркіс. За його словами, про „політизацію цього процесу” не йдеться, футболісти висловлюють підтримку Л. Кучмі як громадяни України. „Ми не можемо змушувати футболістів голосувати за Л.Кучму, ми можемо їм пояснювати, що пов'язано з тим чи іншим вибором”, – сказав Г. Суркіс.

Воротар Київського „Динамо” Олександр Шовковський, відповідаючи на запитання журналістів щодо підтримки саме кандидатури Л. Кучми, відзначив, що вважає нинішнього Президента „порядною, послідовною у справах людиною, яка виконує свої обіцянки”.

Олександр Шовковський також сказав, що присутність Леоніда Кучми на футбольних матчах накладає на гравців „більшу відповідальність, надихає їх і змушує грати з більшою віддачею”.

Відомий футболіст Сергій Ребров зазначив, що „не треба зупиняти Президента Леоніда Кучму на півдорозі, треба дати йому час доробити те, що треба було зробити в країні”.

Книжка про героя...

(Закінчення зі стор. 16)

познайомився із багатьма „зеками”, включно із націоналістами – гарячими патріотами із західних теренів України. Будучи їхнім однодумцем, він прихильно став до них, і це надихнуло його написати декілька нарисів, як, наприклад, „Знайомтесь – бандерівцеві” – про націоналіста Дмитра Басараба, що вже 23 роки відбував „канібальський” засуд у концентраційному таборі суворого режиму, але не каюся. Родина Басараба була заслана разом із малими дітьми, – большевики не щадили ні старих, ні малих українців.

З нарисів „Антон Олійник” довідуємося про провідника Служби Безпеки революційної ОУН, який двічі втік з ГУЛагів.

У новелі „Межи жорен пекельних” є зворушливе оповідання про переживання Василя Підгородецького, котрий, хоч вже 27 років карався в концентраційному таборі, залишився вірним ідеї Незалежної України і називав комунізм „ненаситною і кровожерливою потворою”.

Зворушливе також оповідання про українського націоналіста Степана Мамчура, колишнього в'язня польських тюрем, а згодом – советських. У Мордовії він одним з перших познайо-

мився з ісповідником Віри Йосифом Сліпим, пізнішим Патріархом Української Католицької Церкви, і допомагав йому, як тільки міг. Серце мученика Мамчура перестало битися 10 травня 1977 року, на 26-му році подвійного ув'язнення.

Слід згадати і довшу історично-наукову працю Валерія Марченка „Там, у Київських Горах” – про Печерську Лавру, як і багато інших унікальних зворушливих Марченкових творів у цьому 500-сторінковому томі, що його, як довідуюся, можна набути в Надії Світличної (телефон (201) 371-6361).

Після шести років концентраційного табору та двох років заслання Валерій Марченко повернувся до Києва, але не довго був на волі. Його знову заарештовано. Суд був закритий. З родини, як свідка, впустили лише його тітку. Хоч Валерій знав, що повторний засуд означатиме кінець його життя, поведився гідно і відважно. Ось уривки із його діалогу з прокурором:

Прокурор: „З якою метою був виготовлений антирадянський ворожий документ?”. Марченко: „З метою сказати людям правду”. „Марченко, уявіть собі, що було б, якби кожна людина у нашій країні почала б писати, що їй заманеться, та ще й за кордон передавати?” Марченко: „Було б так, як у справжній демократичній країні”. Прокурор: „З якою метою

вказаний документ був переданий за кордон?” Марченко: „Для публікування в пресі і щоб люди читали”. Прокурор: „Ви задоволені з цього, що там його друкують та ще й ворожим радіостанціям передають?” Марченко: „Звичайно. Я ще більше був би радий, якби він був друкований у моїй країні”.

Тим разом Валерія засуджено на 10 років табору особливо суворого режиму та на 5 років заслання. Марченко перебував у горезвісному таборі в Кучіно, там, де й помер хворий, без лікарської опіки, світлої пам'яті учитель-патріот Олекса Тихий. Марченка не дозволяли відвідувати навіть найближчій родині, не допускали ніяких пакунків, ні потрібних ліків. Замучено його 7 жовтня 1984 року, всього на 37-му році його життя.

Під кінець життя Марченко став глибоко віруючою людиною, тому особливо жорстоко звучить відмова російського православного священика піти до вмираючого Валерія і висповідати його. Коли мати Валерія просила священика в Ленінграді, де Марченки тоді перебували, відвідати її сина, священик вилаяв її і сказав, що злочинця сповідати не буде. За словами матері, від цього, пожалься Боже, „духовника” „несло горілочним перегаром”.

На смерть молодого Марченка відгукнувся світ. У книжці поміщено запису Президента США Рональда Регена

та Державного департаменту, де підкреслюється „трагічне становище людських прав в СРСР” та засуджується „нелюдське ставлення” до хворої людини, що спричинило її передчасну смерть.

Так, Валерій Марченко був глибоко віруючою людиною. Про це не забуває Українська Автокефальна Православна Церква і при ній Братство св. Архистратига Михаїла, у відозві якого написано: „Подвижницьке хресне сходження Валерія Марченка є нетлінним прикладом кожному українцеві, тому Київське Братство святого Архистратига Божого Михаїла уклінно просить Вас, дорогі брати та сестри, молитовно вшанувати світлу пам'ять Валерія щороку 14 жовтня (день погребіння у Рідну землю) та 27 листопада – в спільний День пам'яті святих новомучеників землі Української, до сонму котрих по праву має належати і він – довічний Почесний Голова нашого Братства. – Тож нехай ширі молитви наші при заступництві святого Михаїла линути до Спасителя Ісуса Христа, аби подав Він Царство Небесне і вічну пам'ять тому, хто з надією і упованням на Всемилощивого Господа поклав своє молоде життя за правду, за Віру і добро, за Україну. Провід Братства”.

Олег М. Волянський

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Маріика Осціславська 973-292-9800 #3040

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ

запрошує на концерт

СВІТОВУ ПРЕМ'ЄРУ ТВОРУ

ВІРКА БАЛЕЯ

„ТРЕНИ/ГОЛОСІННЯ“

ВИКОНУЮТЬ:

ОКСАНА КРОВИЦЬКА – сопрано

НАТАЛІЯ ХОМА – віолончеля

СУРЕН БАГРАТУНІ – віолончеля

в суботу, 20 листопада 1999 р.
год. 8-ма веч.at Ukrainian Institute of America
2 East 79th St., New York City

Tel.: (212) 288-8660

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
86-ий ВІДДІЛ

запрошує на

МУЗИЧНЕ МАТІНЕ

в неділю, 14 листопада 1999 р.
год. 3-тя по пол.Заля Українського Народного Дому
140 Prospect St., Irvington, NJ

Вступ – 10 дол.

Прибуток на добродійні цілі США

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ
і
FREEDOM HOUSE

мають шану запросити своїх членів і українську громаду на

ЗУСТРІЧ

зі світової слави істориком

РОБЕРТОМ КОНКВЕСТОМ

з нагоди видання його нової книги

„A RAVAGED CENTURY“

Зустріч відбудеться

в понеділок, 15 листопада 1999 р., від год. 6:00 до 8:00 веч.

в Українському Інституті Америки.
2 East 79th Street, New York, NY

Даток 10 дол.

Після зустрічі – перекуся

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

запрошує членів і українське громадянство

на доповідь

ВСТУП УКРАЇНИ ДО НАТО: ПИТАННЯ
ВІЙСЬКОВЕ, ДИПЛОМАТИЧНЕ, ЧИ ПОЛІТИЧНЕ?

яку ВИГОЛОСИТЬ

ЯРОСЛАВ БІЛИНСЬКИЙ,

професор політології і міжнародних відносин в університеті Делавер,

що відбудеться

в суботу, 13 листопада 1999 р., о год. 5-й веч.
в домі НТШ, при 63 Четверта авеню між 9 і 10 вулицями в Нью-Йорку

УПРАВА НТШ

ФУНДАЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ
ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!Ukrainian Free University
Foundation, Inc.
P.O. Box 1028, New York, N.Y. 10276

UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER

Serving Ukrainian singles of all ages
throughout the United States and Canada.For information send a self-addressed
stamped envelope to:Single Ukrainians
P.O. Box 24733, Phila., Pa. 19111
TEL.: (215) 722-6282

ВИПРОДАЖ!

Книгарня „Свободи“ випродає річники

„ВЕСЕЛКИ“

від 1956 до 1977 року включно.

Тверда оправа. Тиснення золотом.

ДОБРИЙ ПОДАРУНОК ДЛЯ ДІТЕЙ І ВНУКІВ
на Різдво

Ціна 15 дол. за річник з пересилкою

Також є поодинокі числа „Веселки“ по 1 дол. з пересилкою.

СЕРЕДОВИЩЕ УКРАЇНСЬКОЇ ГОЛОВНОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ РАДИ (УГВР)

запрошує

українське громадянство на висвітлення фільму

„НЕЗЛАМНИЙ ПРЕЗИДЕНТ“
про КИРИЛА ОСЬМАКА

з нагоди 55-ліття УГВР

та на доповідь

ДУМКИ ПРО ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ

яку ВИГОЛОСИТЬ

РОСТИСЛАВ ХОМЯК

спостерігач на виборах

Висвітлення короткого фільму і доповідь відбудуться
в неділю, 21 листопада 1999 р., о год. 2-й по пол.

в залі НТШ, 63 Четверта авеню в Нью-Йорку

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

запрошує членів й українське громадянство

на доповідь

ДЕЩО З АРХІВІВ ЦРУ
(Центрального Розвідувального Управління)
ПРО УКРАЇНУ

яку ВИГОЛОСИТЬ

БОГДАН ЯРЕМЕНКО

консул Генерального Консульства України у Нью-Йорку,

що відбудеться

в суботу, 6 листопада 1999 р., о год. 5-й веч.

в домі НТШ, при 63 Четверта авеню, між 9 і 10 вулицями в Нью-Йорку

УПРАВА НТШ

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

УВАГА!

Округа Північного Нью-Джерзі Українського Народного Союзу організує збірку уживаної, чистої і в доброму стані одягу і взуття для висилки в Україну.

Місце збірки: приміщення на другому поверсі Головної Канцелярії Українського Народного Союзу.

Адреса: 2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Збірка триватиме до 1 грудня 1999 року.

Тел.: (973) 292-9800 ext.: 3055 – Андрій
або (973) 292-9800 ext. 3040 Марійка

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ, голова Округи

GRAND STREET MEDICAL ASSOCIATES

is pleased to announce

MIKHAIL GUSMAN, M.D.

Internal Medicine

has joined their practice at

6360 Rt. 209
Kerhonkson, New York
(Next to Candlelight Inn Restaurant)

New Patients Welcome

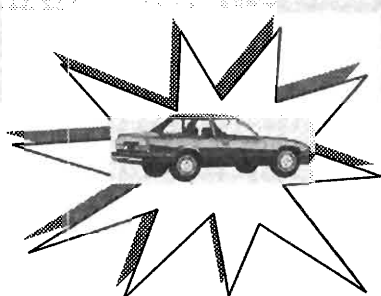
Office Hours: MONDAY-FRIDAY 9 am – 5 pm

(914) 626-7119

**УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“
У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ**

Служить українській громаді від 1952 року

Пора на нове
безпечне авто?

Звертайтеся до нас за
найвигіднішою
ПОЗИЧКОЮ

1-888-POLTAVA
(1-888-765-8282)

MAIN OFFICE:
1729 Cottman Ave.
Philadelphia, PA 19111
Tel.: (215) 725-4430
Fax: (215) 725-0831

24th Street Branch:
2307 Brown St.
Philadelphia, PA 19130
Tel.: (215) 232-3993

Ukrainian Center Branch:
910 Henrietta Ave.
Huntingdon VL, PA 19006
Tel.: (215) 379-0400
Fax: (215) 379-2757

**АДВОКАТ
ЯРОСЛАВ
КУЗЕМЧАК**

СПЕЦІАЛІСТ ВІД КОМПЕНСАЦІЙ
І ВИМОГ В НАСЛІДОК АВАРІЙ

- ✓ на роботі
- ✓ автомобільних
- ✓ в публічних місцях
- ✓ лікарських помилок

Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграти процесу
по відшкодування.

А ТАКОЖ:

- ВОДИННЯ під впливом алкоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID, Clifton, NJ
(973) 773-9800

• РОЗШУКИ •

Розшукую родичів: **НИКОГДУ ІВАНА РО-
МАНОВИЧА** з с. Матусів, Черкаської обл., у
1910 р. виїхав до Нью-Йорку, та **ДМИТРЕН-
КА ОЛІЯНА ОМЕЛЬКОВИЧА**, у 1930 р. був
засланий в Сибір і можливо, втік до Аляски.
Тел.: (617) 495-4854, 38044-4100394 Київ

Розшукую своїх родичів: **ШУ-
КОСЦЬ (SHUKOSE) МИХАЙЛА,
МИКОЛАЯ, АННУ, СОФІЮ.**
Прошу відозватися.
тел.: **1(727) 384-1083**

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат

З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ,
ЯК ТАКОЖ КОМП'ЮТЕРСЬКОГО ПРАВА
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашингтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel. (908) 789-1870; (732) 627-0517

ЮРІЙ СТЕЦЮК
GEORGE L. STECIUK
SALES REPRESENTATIVE
ПРОДАЖ ДОМІВ у Morris,
Essex, Union, Somerset Counties.
Щира, чесна і особиста обслуга.
Free Market Analysis of Your Home.
Referral & Relocation throughout USA

#1 REALTOR IN N.J.
#1 REALTOR IN MORRIS Co.
#1 INDEPENDENT REALTOR U.S.

CHATHAM OFFICE:
64 MAIN STREET
CHATHAM, NJ 07928

OFF: (973) 635-5000
EVES: (973) 539-8917
FAX: (973) 635-5086

**ФІРМА
„INTERCAR“
ТОНІ, АЛДО,
АЛАН**

Високо кваліфіковані фахівці допоможуть
вам недорого придбати уживаний мікроавто-
бус (van) чи мале вантажне авто (pick-up), або
відремонтують ваш автомобіль.

INTERCAR – AUTO SALES

660 Route 22 East, Hillside, NJ 07205
Тел. (908) 687-4540
Факс (908) 686-7436

• ПРАЦЯ •

Українець, 26 років, неодружений, за
професією – кухар, шукає працю за
спеціальністю або по догляду за
дітьми чи людиною похилого віку (від
10 листопада).

Тел.: **1-732-290-7124**

**Федеральна Кредитова Кооператива
САМОПОМІЧ
в НЬО ЙОРКУ**

пропонує Вам

*найкращі та найвигідніші умови
позичати гроші*

на закуп Вашого
першого дому*,
кондомінію чи
кооперативного помешкання.

Кваліфіковані члени можуть одержати моргедж на хату,
кондомініум або кооперативне помешкання даючи **ТІЛЬКИ**

5% завдатку.

*За дальшими інформаціями звертайтеся до нас
особисто, телефонічно, факсом або
електронною поштою.*

SELF RELIANCE NEW YORK F.C.U.

Main Office: 108 Second Avenue New York, NY 10003
Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251 E-mail: SRNYFCU@aol.com

Branches:
23 Main Street Kerhonkson, NY 12446 Tel: 914 626-2938 Fax: 914 626-8636
226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393 Fax: 516 565-2097

Coming Soon! ASTORIA BRANCH: 32-01 31st Avenue, Astoria, NY 11106

Поза межами міста Нью Йорку дзвоніть до нас безкоштовно:
1-888-735-3735.

* Дім тільки для власного житку.

**УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
СПІЛКА В РОЧЕСТЕРІ НЬ**

ЗМОЖЕ ПОЛАГОДИТИ ВСІ ВАШІ ФІНАНСОВІ СПРАВИ

ТЕЛЕФОНУЙТЕ АБО ЗАЙДІТЬ ДО НАС
ЗА ІНФОРМАЦІЯМИ ПРО НОВІ ТИПИ ПОЗИК

CALL OR STOP IN AND ASK ABOUT
OUR LOW INTEREST RATE LOANS

**ROCHESTER UKRAINIAN
FEDERAL CREDIT UNION**

824 RIDGE ROAD EAST • ROCHESTER NY 14621
TEL: (716) 544-9518 FAX: (716) 338-2980
www.rufcu.org.

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

Йосиф Купчак
власник
JOSEPH MEAT MARKET
М'ясні європейські вироби
437 Smith Street, Perth Amboy, NJ
Tel: (732) 442-4660

MYRON BOKALO MARIKA PROCIUK BOKALO

Ручно мальована
кераміка
трипільського і
гуцульського стилів.
„Wedding favors”
742 LINDEN AVENUE
RAHWAY, NJ 07065
(732) 382-2223

ФІРМА МІСТ
Забираємо посилки
з вашого дому
Україна – \$ 0.49 lb.
(973) 340-0500 • 1-888-633-7853

Фірма „КАРПАТИ”
Переробляє хати, пивниці, направляє да-
хи, виконує цементні праці, переробляє лаз-
нички, малює назовні і всередині. вико-
нує малі і великі роботи (Handy man)
Василь Чолак. Тел.: (718) 937-6821
Beeper (917) 491-6150

Фірма ЄВШАН
пропонує касети, компакт диски,
відео, шкільні книжки, комп'ютерні
програми, писанки та різні подарунки.
Замовляйте новий каталог на 1999 рік!
тел: 1-800-265-9858

Компанія „Wood-Art” на Флориді потре-
бує майстрів з художньої обробки дерева
та столярної справи. Добра платня та ме-
дичне забезпечення.
Тел.: 1 (407) 668-0660
1(407) 574-7796 (Vasyl Boychuk)

МАГАЗИН ЄВРОПЕЙСКИХ ДЕЛИКАТЕСІВ
OPEN MON - SAT 8AM - 8PM SUN 10AM - 3PM
fresh european bread from Brooklyn
smoked fish and herring from Baltic
red & black caviar, dairy product
european style kielbasy and cheese
grocery from Europe
homemade european style delicatessen
76 MAIN ST., SOUTH BOUND BROOK
NJ, 08880
Tel.: (732) 805-9664
УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО
VATRA
INTERNATIONAL
European Delicatessen, Sea & Air Shipping Service
Офіційний представник фірми

ECONOMY AIRFARES
FREGATA TRAVEL
Нью-Йорк/Львів – 599 дол. + tax
(round trip)
Нью-Йорк/Київ – 499 дол. + tax
(round trip)
429 дол. (one way)
250 West 57 Street, #1211
New York, NY 10107
Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

ARKA Company
DEPARTMENT STORE
26 First Avenue
New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550
ВЕЛИКИЙ ВИБІР ДАРУНКІВ — кераміка,
різьба, вишивки, карточки.

UKRAINE-PAC
(973) 831-1499
PACKAGE and FOOD Parcel Service

ПРИДБАЙТЕ НОВЕ ВИДАННЯ – КОЛЬОРОВУ КНИГУ-АЛЬБОМ
„СЛАВА УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА”
яка вийшла у видавництві „Фортуна” українською мовою. Велика книга-альбом, історія козащини
широко кольорово ілюстрований, люксово виданий, містить 380 ілюстрацій, 340 сторінок,
прекрасний подарунок.
Рівнож масмо на складі попередні наші видання:
„UKRAINE AND UKRAINIAN”, „UKRAINE HISTORY AND ARTS” – англійською мовою,
„УКРАЇНЦІ В СВІТІ” – українською мовою.
Наше видавництво має на складі великий вибір поштів на всякі нагоди. Всі ці видання можна набути:
Ukrainska Knyharnia, 4340 Bernice St., Warren, MI 48091. Tel.: (810) 754-0576
West Arka, 2282, Bloor St. W. Toronto, ON M6S 1N9. Tel.: (416) 762-8751
Yevshan Commun. Box 325 Beaconsfield, QU H9W. 5T8, Tel.: 1-800 265-9858
„Fortuna”, P. Kardash, 74 Snell Gr., Oak Park, Vic. 3046 Australia, Tel/Fax (613) 9306-4431

BARTOSZ TRAVEL INC.
629 Manhattan Ave.,
Brooklyn, NY 11222, fax 718-349-3381
Tel.: 718-349-3380
поза межами Нью-Йорку 1-877-349-3380

- ✓ квитки: США, Україна і цілий світ
- ✓ приватні прогульки
- ✓ переклади ✓ паспортів
- ✓ допомога в урядах
- ✓ телефон, світло, газ
- ✓ Income tax ✓ нотар
- ✓ пакки в Україну та інші держави світу
- ✓ розмовляємо українською і російською мовами

НОВЕ БЮРО ФІРМИ „МІСТ”
WORLDWIDE
PARCEL SERVICE
ПОСПІШАЙТЕ СКОРИСТАТИСЯ НАШИМИ ПОСЛУГАМИ
✓ ЯКІСНО
✓ ШВИДКО
✓ НАДІЙНО
\$0.49/LB
ПАЧКИ В УКРАЇНУ МОРЕМ
Заходьте до нас: 815 SANDFORD AVE., NEWARK, NJ 07106
ТЕЛЕФОНУЙТЕ: (973) 374-0775
ЗАБИРАЄМО ПАЧКИ З ДОМУ
БЕЗКОШТОВНО

ВИБИРАЮЧИ
ПОДАРУНОКРИДИМ І
ЗНАЙОМИМ –
ВИБЕРІТЬ
„СВОБОДУ”
НАЙСТАРІШИЙ І
НАЙБІЛЬШ
ШАНОВАНИЙ
УКРАЇНСЬКИЙ
ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ
Передплата на рік лише
50 дол.

Calls to UKRAINE
\$0.33 per/min
Any time
Great domestic rates. Great rates to other countries (Rus-
sia \$0.29, Germany \$0.12, ...). We also offer prepaid Call-
ing Cards: calls to Ukraine 25 c/min.
For information call Long Distance POST:
1-800-449-0445

www.ldpost.com

Пакунки та долляри в Україну
\$0.59 lb*
\$1.89 lb*
79 с LB при пересилці через UPS
* Окрема доплата за доставку кожного пакунка

Ліцензійована пересилка долярів.
Доставка американської готівки
в руки отримувача
(973) 763-8778
ROXOLANA 1 (888) 725 8665
300 Parker Avenue, Maplewood, NJ 07040

LVIV EXPRESS SERVICES
OKSANA INTERNATIONAL
1111 East Elizabeth Ave.
Linden, New Jersey 07036 **(908) 925-0717**
ПАЧКИ В УКРАЇНУ
БІЛОРУСІЮ, РОСІЮ, ПОЛЬЩУ, ЕСТОНІЮ, ЛАТВІЮ, ЛИТВУ, СЛОВАКІЮ
КОРАБЛЕМ **ЛІТАКОМ** **ДОЛЯРИ** **ЕЛЕКТРОНІКА**

мін. 10 фунтів мін. 10 фунтів Вісилка та доставка **220 В**
ПРИСКОРЕНА ДОСТАВА ЛІТАКОВИХ ПАКУНКІВ
до Західної України
10% OFF ТІЛЬКИ У НАС! **ВІДПРАВКА**
ВСІ ХАРЧІ З АМЕРИКАНСЬКИХ **КОМЕРЦІЙНИХ**
КРАМНИЦЬ **ВАНТАЖІВ**
3 ЦИМ КУПОНОМ € ШИРОКИЙ ВИБІР ПАКУНКІВ Від \$88 до \$248
SEND PACKAGES TO US THROUGH UPS • CALL FOR UPS LABELS: 1-800-9-OKSANA

УВАГА! 35% ЗНИЖКА на трактори, авта і техніку
ШВИДКІСНА доставка грошей – низькі ціни, конфіденційність
KARPATY
Export • Import Ltd.
BEST GUARANTEED DELIVERY
KARPATY TRAVEL
121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario
Canada M6S 2Y4
e-mail: nsemczys@aol.com
Tel. (416) 761-9105
Toll free 1-800-265-7189
ГРОШІ • РЕЧОВІ ПАЧКИ
ПРОДУКТОВІ НАБОРИ
ЛИСТИ ТА ДОКУМЕНТИ
до рук адресата в Україну
та інші держави
ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ
КВИТКИ • ЗАПРОШЕННЯ
МЕДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ВІЗИ
ВІДПОЧИНОК
на відомих курортах
Пам'ятайте – як посилати чи літати, то через КАРПАТИ!

EURODIRECT ПРОПОНУЄ

Park Blvd, Seminole, FL 33777
phone 1-877-569-3876
fax 1-800-391-3608
www.Eurodirect INC.com

Індивідуальний підбір найвигіднішої програми кожному клієнтові

1. Розцінки дійсні 24 години на добу по всій території США.
2. Використовуючи calling card, Ви маєте змогу телефонувати з будь-якого місця США.
3. Прямий набір без додаткових кодів.
4. Розцінки по США – 6.9 ц/хв.
5. Безплатна телефонна картка по Америці – 10 ц/хв.

Країна	Прямий набір	Телефонна картка
Україна	0.32	0.29
Москва		0.15
Росія	0.29	0.32
Азербайджан	0.43	0.52
Білорусія	0.35	0.38
Вірменія	0.41	0.52
Грузія	0.41	0.52
Естонія	0.29	0.32
Латвія	0.32	0.35
Литва	0.35	0.35
Молдавія	0.45	0.39
Казахстан	0.29	0.49
Узбекистан	0.29	0.59
Киргизстан	0.39	
Польща	0.25	0.25
Болгарія	0.31	0.34
Канада	0.10	0.15
Італія	0.13	0.15
Німеччина	0.11	0.15
Австралія	0.11	0.15

Ми розмовляємо українською мовою

1-877-882-8572
1-877-787-7425

Потрібні агенти

Пакунки

Door to door delivery of packages, letters

Пачки з продуктами

Food parcels

Грошові перекази

Money transfers

UKRAINIAN
POST
INTERNATIONAL

Кур'єрські послуги

Courier service

Комерційні вантажі

Commercial shipments

Туристичні послуги

Travel services

Ми доставляємо:

в Україну

Росію, Білорусь,

Литву, Латвію

Естонію,

Грузію, Вірменію

Азербайджан,

Казахстан, Киргизію,

Узбекистан

We deliver to Ukraine

Russia, Latvia, Estonia, Georgia

Armenia, Uzbekistan

Azerbaijan, Kazakhstan.

Air - Авіа

Доставка до адресата

Sea - Морем

УКРАЇНА
\$0.49

за фунт

\$0.59 при пересилці by UPS

Пересилка грошей

Швидко

Надійно

Конфіденційно

Money delivered

Quickly

Reliable

Personally

By Western Union

Наші гарантії:
фотографія
отримувача

Each parcel is hand
delivered and receipt confirmed
by photo of the recipient.

Дзвоніть! Наші ціни завжди будуть нижчі ніж в інших компаніях

За інформацією
звертайтеся

ЗАБИРАЄМО ПАЧКИ З ДОМУ

Toll free: (877) UPI-POST
(877) 804-7078
(201) 313-3630

348 Lawton Avenue • Cliffside Park, NJ 07010

For information
contact

PICK UP

10 років чесної та відданої праці для Вас

DNIPRO CO.

Пакунки в Україну від \$.49 за фунт

- ♦ Відбираємо пакунки з хати.
- ♦ Надійна та гарантована доставка за 4 - 8 тижнів.

Warren, MI
26499 Ryan Rd.
Tel. 810-759-6563

Newark, NJ
698 Sanford Ave
Tel. 973-373-8783
Free 888-336-4776

Philadelphia, PA
1801 Cottman Ave.
Tel. 215-728-6040

Clifton, NJ
565 Clifton Ave.
Tel. 973-916-1543

Chicago, IL
2134 W.Chicago Ave.
Tel. 773-803-8582
Tel. 773-488-8583

Arlington, IL
2407 E.Oakton St.
Tel. 847-958-6583

Hamtrack, MI
11758 Mitchell St.
Tel. 313-892-6563

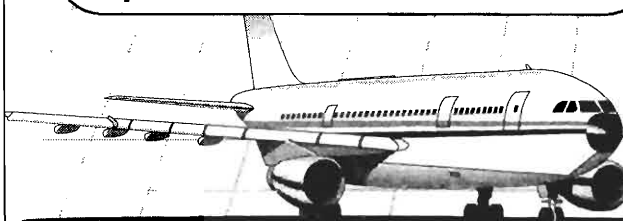
Інші послуги

Долари в Україну

Авіаквитки в Україну та з України
Візи в Україну без запрошення
Завірені переклади та оформлення документів
Запрошення для відвідувачів з України

Продаємо телефонні картки (\$10 картка-60 хв. розмови з Україною)
Рентуємо відеокасети
Перепис відеокасет будь-якої системи в PAL/SECAM/NTSC.
Зустрічаємо і відвозимо в аеропорт

У наших крамницях можна придбати:
кераміку, хустини, обруси, книжки,
поштівки, писанки, відео та аудіокасети,
українські сувеніри, українські
вишиванки, електронні перекладачі з
англійської на українську мову.

\$10 знижки
на електронні
перекладачі

\$10 знижки
на вовняні хустки із
френзлями

\$10 знижки
на зустрічі і доведення
в аеропорт

\$10 знижки
на квитки в Україну

\$5 Перезапис відеокасет з
PAL/SECAM у NTSC

Шкіряні зимові
чоботи від
\$ 25

Кого б ви не вибрали, у темряві ви ніколи не залишитесь.

Програма New Jersey Energy Choice гарантує, що яку б електроенергетичну компанію ви не вибрали, електрика і далі надійно вам постачатиметься. До того ж, PSE&G, як і раніше, буде пропонувати такі ж самі програми допомоги користувачам електричної енергії. Це ваша справа - вибирати іншого постачальника чи ні, і вам не можуть змінити компанію без вашої згоди. На додаток, вам автоматично гарантується, що ви будете заощаджувати 5% на рахунках за електрику, а для клієнтів PSE&G протягом наступних трьох років економія досягне 19%. Якщо пошукати, можна

знайти ще дешевішу електроенергію. Також, можна обрати постачальника в залежності від його впливу на навколишнє середовище, який пов'язаний зі способом вироблення електроенергії. Чи не спокійніше вам тепер?

Щоб одержати інформацію відносно вибору постачальника електроенергії, телефонуйте 1-800-706-PSEG або відвідайте нашу сторінку www.pseg.com.

**NJ ENERGY
CHOICE**

PSE&G
Local Consumer Education Program

Це повідомлення вам доставила компанія PSE&G в співробітництві з New Jersey Citizen Action • American Association of Blacks in Energy – NJ Chapter • Association for Children of NJ Center for Non-Profit Corporations • Community FoodBank of NJ • Community Health Law Project • Hispanic Directors Association of New Jersey • New Jersey Community Action Association • NJ NAACP State Conference of Branches • NJ State Council of the Urban Leagues • United Way of Essex & West Hudson • Rutgers, The State University of New Jersey

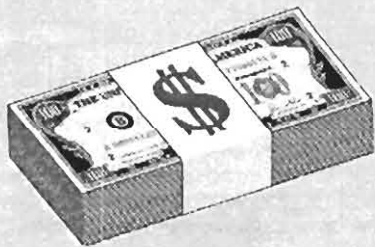
Найбільша в світі українська висилкова фірма Висилаємо в Україну, країни СНД та Східної Європи

З нагоди 10 років заснування велика знижка на товари та послуги

➔ ПЕРЕСИЛКА ДОЛЯРІВ

Україна

➔ ПАКУНКИ

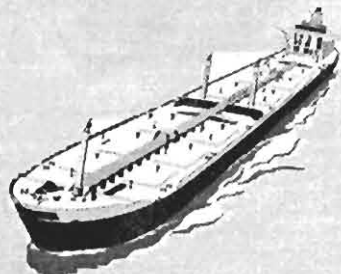
- ГАРАНТОВАНО
- КОНФІДЕНЦІЙНО

Доручаємо долари особисто в руки

до **4** днів

*Експрес
24 години*

**ЗАВЖДИ
НАЙНИЖЧІ
ЦІНИ**

- НАЙШВИДША ДОСТАВА
- НАДІЙНИЙ СЕРВІС

Безкоштовно відбираємо пакки з хати за посередництвом UPS

Всі довідки за тел: **1-800-361-7345**

Більше 700 тисяч вдячних клієнтів!

МІСТ MEEST

Свій до свого по своє!

10

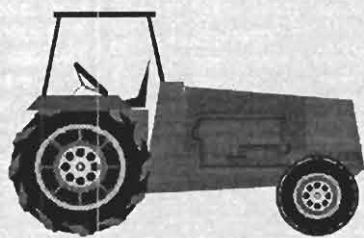
*років разом
з громадою*

#1

*в США та
Канаді*

➔ НОВИЙ КАТАЛОГ НА ТОВАРИ І ТЕХНІКУ

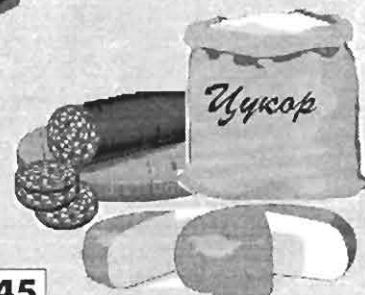
- НАЙНИЖЧІ ЦІНИ
- ВЕЛИКИЙ ВИБІР

до **35%**
ЗНИЖКИ

Доставка
від **1** до **4**
тижнів

- ВЕЛИКИЙ ВИБІР
- ЯКІСНІ ПРОДУКТИ

За безкоштовним каталогом телефонуйте: **1-800-361-7345**

Найнижчі ціни, найкращий сервіс тільки у фірмі «МІСТ»

Щохвилиний комп'ютерний контроль за виконанням Вашого замовлення!

На кожне замовлення даєм письмове підтвердження від отримувача

РЕГІОНАЛЬНІ ПРЕДСТАВНИКИ ФІРМИ «МІСТ» У ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ

MEEST Corporation Inc.
97 Six Point Rd.
Toronto, ON M8Z 2X3
Tel.: (416) 236-2032
1 (800) 361-7345

MEEST - AMERICA
817 Pennsylvania Ave.
Linden, NJ 07036
Tel.: (908) 925-5525
1 (800) 288-9949

MEEST-KARPATY
2236 W. Chicago Ave,
Chicago, IL 60622
Tel.: (773) 489-9225
1 (800) 527-7289

MEEST-CALIFORNIA
500 E. Harvard Str.
Glendale, CA 91205
Tel.: (818) 547-4910

MEEST-ALBERTA
10834 97 Street,
Edmonton, AB T5H 2M3
Tel.: (403) 424-1777
1 (800) 518-5558

Для кращої обслуги клієнтів маємо понад 250 агентів у Північній Америці.
За агентом у Вашій місцевості телефонуйте безкоштовно: **1 -800-361-7345**

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

JUBILEE CONCERT

UKRAINIAN BANDURIST CHORUS*

КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ ІМ. Т.Г.ШЕВЧЕНКА
OLEH MAHLAY - CONDUCTOR

* LAUREATE OF THE T. SHEVCHENKO UKRAINIAN STATE AWARD

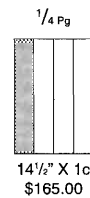
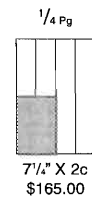
HAMILTON, ON Sat. November 13, 1999 6:00 pm
Ukrainian Cultural Center, 241 Kenilworth Ave. N.
ROCHESTER, NY Sun. November 14, 1999 4:00 pm
Eastridge S.H.S. Auditorium 2350 Eastridge Rd.
CLEVELAND, OH Sat. November 20, 1999 7:30 pm
Cuyahoga Community College, Western Campus
11000 W. Pleasant Valley Rd. Parma, Oh.
DETROIT, MI Sun. November 21, 1999 4:00 pm
Warren Woods Community Theatre
13400 12 Mile Road, Warren, Mi.
BAUND BROOK, NJ Fri. December 3, 1999 7:30 pm
Ukrainian Cultural Center,
135 Davidson Ave. Somerset, NJ.
PHILADELPHIA, PA Sat. December 4, 1999 7:30 pm
Sisters of St. Basil Auditorium
710 Fox Chase, Jenkintown Pa.
PITTSBURGH, PA Sun. December 5, 1999 3:00 pm
Bellefield Hall, University of Pittsburgh

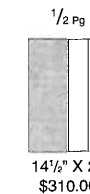
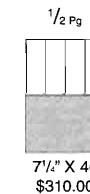
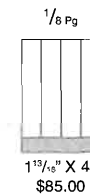
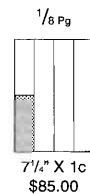
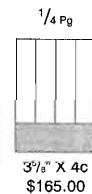
ADVERTISING RATES FOR THE UKRAINIAN WEEKLY

(Published in English on Sundays)

ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED
ONE WEEK PRIOR TO PUBLICATION: FRIDAY NOON.

All general advertising: 1 inch, single column _____ \$12.00
Fraternal and community advertising: 1 inch, single column _____ \$ 7.50
FOUR-PAGE CENTERFOLD PULLOUT _____ \$2,900.00

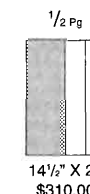
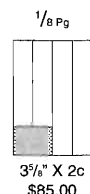
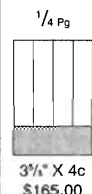
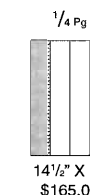
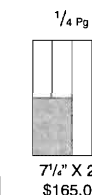
ADVERTISING RATES FOR SVOBODA

(Published in Ukrainian on Fridays)

ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED BY WEDNESDAY NOON
ONE WEEK PRIOR TO PUBLICATION.

OBITUARIES ACCEPTED BY TELEPHONE DAILY UNTIL 9 A.M.
OF THE WEDNESDAY THE PAPER IS PRINTED

All general advertising: 1 inch, single column _____ \$12.00
Fraternal, personal and community advertising: 1 inch, single column _____ \$7.50

Quantity discounts:

1-9 ads _____ \$12.00 per inch/Sc
10 or more ads _____ 20% discount
24 or more ads _____ 25% discount
52 ads _____ 30% discount

NOTE:

1. A 50% deposit is to accompany the text of the advertisement.
2. All advertising correspondence should be directed to: Mrs. Maria Oscislowski
Advertising Manager
2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054.
3. Kindly make checks payable to Svoboda or The Ukrainian Weekly, as appropriate.

ДІМ ДЛЯ ВСІХ СЕНЬОРІВ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

спонзорує на

СОЮЗІВЦІ
Foordmore Rd.
Kerhonkson, New York 12446

в будинку "ГАЛИЧ"

ДІМ ДЛЯ ВСІХ СЕНЬОРІВ
членів і не-членів УНСоюзу

Постійний побут - всі обслуги:
Оплата залежно від членства в УНСоюзі і приходів

- повне харчування - 3 рази денно
- користь з усіх розважових програм на Союзівці
 - дружнє і безпечне оточення
 - участь в українській громаді
 - біля українських церков
 - свіже гірське повітря

Аплікації приймаємо від вересня то травня

- Пропонуємо поза літнім сезоном перебувати на СОЮЗІВЦІ:
- На короткий час - мінімум один тиждень
 - Ця програма відкрита до всіх зацікавлених сеньорів
 - Членів і не-членів УНС.

За дальшими інформаціями та аплікаціями прошу телефонувати до
Головної Канцелярії Тел: 973 292-9800 Факс: 973 292-0900

Львів'янка (47 років), симпатична, освічена, чесна, бажає познайомити ся з
некурячим паном, доброї вдачі. Писати на адресу: M. Rozdolsky, 1800 W.
Roscoe 331, Chicago, IL 60657

Шановні читачі,

за добрим звичаєм "Свобода" вміщує посмертні згадки, часто із світлинами, про тих, що відійшли. Такі публікації є не тільки останньою даниною покійному, вони посилюють зв'язок між поколіннями української імміграції, а крім того часто служать джерелом історичних досліджень. Наш тижневик не бере плати за вміщення таких споминів і світлин. Проте суворі обставини редакційного життя, коли щораз дорожчими стають папір, обладнання, зв'язок і друкарні, змушують нас нагадати громаді про добрий звичай пожертв на пресовий фонд. Такі пожертви, надіслані чеком на адресу "Свободи" разом із споминами про дорогих людей, стануть найкращим підтвердженням реального піклування кожного добродія про нашу спільну українську справу, виразником якої прагне бути тижневик "Свобода".

ВАШЕ МІСЦЕ – НА ЧОЛІ ЖАЛІБНОГО ПОХОДУ В ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ НЬЮ-ЙОРК, СУБОТА, 20 ЛИСТОПАДА, 1999 р. ПРИЙДІТЬ, ВІДДАТИ ШАНУ!

Василь Лагошняк загинув у Пармі

5 вересня у Великий Клівленд надійшла сумна вістка про те, що в автомобільному випадку загинув відомий підприємець і діяч Гарвардського проєкту Василь Лагошняк. Він народився в 1921 році, в селі Мозолівці, Підгаєцького повіту, в Галичині. В Мозолівці закінчив народну школу. У 1940 році записався на учительські курси і згодом учителював. Закінчив Учительську семінарію

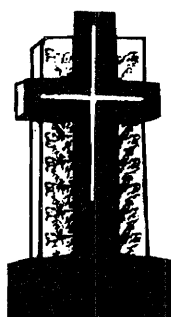

Бл. п. В. Лагошняк

в Рогатині і був учителем до 1944 року. В 1944 році зголосився до Української Дивізії, пройшов підстаршинський вишкіл в Лявенсбургу, воював проти комуністичних партизанів в Словаччині, Югославії і Австрії. У повоєнному часі перебував в таборі переселенців в Мюнхені, де був активним в студентській громаді, співав в хорі. Успішно закінчив Українську Високу економічну школу з дипломом інженера економії. В 1950-их роках переселився до Клівленду в США. Як здібний підприємець організував власне висилкове бюро „Базар” разом з крамницею українських продуктів. З часом став головою Гарвардського проєкту і разом з д-ром Ярославом Мігайчуком та іншими організував фонди на його існування. Важливою рисою його характеру було співчуття до людського горя.

Панахида відбулася 11 вересня в похоронному заведенні Колодія-Лазути в Пармі. Її відслужив о. Степан Зарічний. Прощальне слово вголосили засновник Гарвардського проєкту і голова Фонду С. Хемич, колишній вояк легіону „Нахтігаль”, і автор споминів mgr. Ярослав Кальба з Дітройту, д-р Ярослав Мігайчук з Парми і голова УЗО Василь Ліщинський. Вічна йому пам'ять!

Д-р Володимир Боднар

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

So. Bound Brook Monument Co.
45 Mountain Avenue, Warren, N.J. 07059

РАІСА ХЕЙЛИК, власник
(908) 647-7221 • (908) 647-3492

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, СВ. ДУХА В ГАМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ

LYTWYN & LYTWYN UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Ділимося сумною вісткою з рідними і приятелями, що з волі Всевишнього, 31 жовтня 1999 р., на 47-му році життя відійшов від нас у вічність наш найдорожчий, любий СИН, ЧОЛОВІК, БАТЬКО і БРАТ

Бл. п.

ЮЛІАН ХИМИНЕЦЬ, мол.

ПАНАХИДА відбулася у вівторок, 2 листопада 1999 р., в похоронному заведенні Humiston Funeral Home, Inc.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ – в середу, 3 листопада 1999 р., з церкви Пресвятої Трійці в Кергонксоні, на цвинтар св. Духа у Гемптонбургу, Н.Й.

В глибокому смутку залишилися:

- мама – МАРІЯ ХИМИНЕЦЬ
 - дружина – ЛЮБА з сином МИХАСЕМ
 - сестра – МАРІЙКА КОТЛЯРЧУК з чоловіком ЄВГЕНОМ та дітьми ДАРУСЕЮ і ГЕНЬОМ
 - брати – БОГДАН ХИМИНЕЦЬ з сином ШЕНОНОМ
 - РОМАН ХИМИНЕЦЬ з дружиною ЕЛІЗАБЕТ та дітьми КАТЕЮ, ХРИСТЕЮ і АНДРІЄМ
 - тета – ГАННУСЯ ГАРАС
 - кузини – ОКСАНА КОЗЯК з чоловіком
 - РОМАН ГАРАС з дружиною та дочкою МАРІЙКОЮ
 - ЕВЕЛІНА КЕДЮЛИЧ
 - МИХАЙЛО КЕДЮЛИЧ
 - СОНЯ СТОРОЖЕНКО
 - ІРИНА ПРИСТАШ з родиною
 - ВАСИЛЬ ГАФИЧ з родиною
- та ближча і дальша родина в Україні та Америці.

Вічна йому пам'ять!

ПРЕЗИДІЯ СЕРЕДОВИЩА УКРАЇНСЬКОЇ
ГОЛОВНОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ РАДИ
у глибокому смутку повідомляє членів,
прихильників та українське громадянство, що
19 жовтня 1999 р. в Чикаго, на 78-му році
багатотрудюлюбивого життя помер

Бл. п.

інж.

**ЯРОСЛАВ
СТРУТИНСЬКИЙ**

Народився 26 серпня 1922 р. у Станиславові, тепер Івано-Франківськ, член Середовища УГВР, двічі голова Об'єднання колишніх вояків УПА, член Товариства Українських Інженерів, якого, у 1980 роках був головою відділу у Чикаго, тісно співпрацював з Українським Інститутом Модерного Мистецтва та з родиною був його меценатом, довголітній активний член ОУН на рідних землях, старшина УПА, який на доручення командира Гуцула-Івана Бутковського перепровадив голляндських старшин, які втікали з німецького полону до Мадярщини. З кінцем війни з доручення командування УПА опинився у Німеччині, в Авзбурзі, співпрацював з Місією УПА, діяв під псевдом „Мирон“. У 1950 р. виїмагрував до США і тут, у Чикаго закінчив студії інженерії. Був активний у громадсько-політичному житті.

ПОХОРОН відбувся 23 жовтня 1999 р. у Чикаго.

Дружині і родині Покійного складаємо глибоке співчуття.

Вічна йому пам'ять!

ПРЕЗИДІЯ СЕРЕДОВИЩА УГВР

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої найдорожчої і незабутньої
ДРУЖИНИ, МАМИ і ДОНІ

Бл. п.

**д-р РОМИ
ЛЯШЕВИЧ-РУБИЧ**

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

в середу, 17 листопада 1999 р.,
о год. 7:45 ранку

в церкві св. Івана Хрестителя
в Ньюарку, Н. Дж.

Про молитви за спокій душі Покійної просить
РОДИНА

У ПЕРШУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого дорогого ЧОЛОВІКА, БАТЬКА, ДЗЯДЗЯ і БРАТА

Бл. п.

**інж. РОМАНА АЛЕКСАНДРА
МЕЛЬНИКА**

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в церкві св. Михаїла у Балтиморі, Мд.,
в суботу, 13 листопада 1999 р.,
о год. 5-й веч.;
в церкві св. Йосифа у Йорку, Па.
в неділю, 14 листопада 1999 р.,
о год. 12-й пол.

Просимо рідних, приятелів і знайомих згадати
Покійного в цей день у своїх молитвах.

Дружина ЛЮБА з РОДИНОЮ

Теодозій Старак (1931–1999)

Минає 40 днів з того часу, як 1 жовтня ц. р. у Львові упокоївся в Бозі уродженець Лемківщини Теодозій Старак.

Чи спроможні ми зараз і чи зможемося хоча б колись усвідомити увесь масштаб цієї особистості, збагнути увесь спектр її діянь і випромінюваного нею світла? Чи зможемо оцінити усю жертвність, безкорисливість і благородство цієї людини? Небагато таких серед нас тепер. Він, можливо, був „останнім із могикан”.

Він міг би зробити більше і краще, якби... Якби хоч трохи кращими були ми. Якби ми хоч трохи розуміли і підтримували його. Він не раз казав: „Там, у Караганді, у сталінському таборі, мені було легше...”. Бо там майже всі були соратники і однодумці. Тому відходив із цього світу з гиркотою.

Він мав неабиякий хист мовознавця і міг стати великим ученим. Тоталітарна система не допустила. А втім, хист він мав до всього: прекрасний учитель, промовець, редактор, перекладач, знавець фолкльору, історик, публіцист, дипломат...

Чи не найбільший його талант – щед्रो і безоглядно дарувати себе людям. Хто знав його, ніколи не забуде. Він не говорив, а буквально го-

рів, палав, мовби виконував якусь велику, одному йому відому місію. Не буде перебільшенням сказати: ця людина була позначена перстом Божим.

Одна зі львівських газет на другий день після похорону написала: „Шалена працьовитість, величезна ерудиція, талант оповідача і публіциста, щирість та вірність у дружбі, шарм, куртуазність у поведінці та деяка загадковість робили його душею будь-якого порядного товариства, харизматичною особистістю, до якої горнулися усі – друзі чи просто випадкові знайомі”.

Уміння вшановувати робітників своєї нації свідчить про нашу зрілість і відповідальність. Ми можемо бути безвідповідальними довго і перед ким завгодно, перед усіма, але відповідальності перед Богом не уникне ніхто.

Людина, послана мені Господом, звітує нині перед Всевишнім. Допоможемо їй своєю молитвою! Хай порадіє ця зболена і прекрасна душа.

Мій друже земний, а відтепер – уже небесний! Постараюся жити гідно – так як ти заповідав. Постараюся жити так, якби ти був постійно поруч. Намагатимуся все зробити для того, щоб пам'ять про тебе не пропала.

Любов Горбенко

В Сороковий день відходу у вічність
голови Світової Федерації
Українських Лемківських Об'єднань,
дипломата та великого сина Лемківщини

СВ. П.

ТЕОДОЗІЯ СТАРАКА

що упокоївся в Бозі 1 жовтня 1999 р. у Львові

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ і ПАНАХИДИ

в понеділок, 8 листопада 1999 р.
о год. 7-й веч.

у вівторок, 9 листопада 1999 р.,
о год. 7-й веч.

в УКЦеркві св. о. Миколая при 216 President Street в Пассейку, Н. Дж.

з участю священиків Церкви
св. Івана Хрестителя з Ньюарку, Н. Дж.

Просимо про молитви за спокій душі Покійного

ЕКЗЕКУТИВА КРАЙОВОЇ УПРАВИ
ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ
в АМЕРИЦІ

У Пармі помер інж. І.Фур

14 жовтня в Пармі, Огайо, по 93-ох роках закінчив земне життя інж. агрономії Іван Фур, заслужений кооператор, провідний діяч Клівлендського поселення у різних ділянках його розвитку у другій половині цього сторіччя. Його поховано 18 жовтня на українському католицькому цвинтарі в Пармі, біля могили його дружини Стефанії, з роду Тис (1913–91).

Іван Фур народився 25 лютого 1906 року в сім'ї Михайла і Марії Фурів, у селі Вацевичі (тепер Залужани), близько Дрогобича. Вступив до гімназії в Дрогобичі, потім до молочної школи в Стрию, що її вела Централь „Маслосоюз” у Львові. В селі Ременів організував районну молочною, оживив діяльність читальні „Просвіти”, хору і драматичного гуртка, хліборобського вишколу молоді при „Сільському господарі”. З його почину в Ременеві почала діяти бетонярня і фабрика содової води. У липні 1944 року емігрував на Захід, де опинився в таборі Регенсбург у Баварії. Навчався в Українському технічно-господарському інституті. З дипломом інженера-агронома приїхав у травні 1949 року до США. В історії Клівлендського поселення інж. Фур записаний як засновник або голова, заступник голови, секретар, скарбник, пресовий референт чи контролер 15 місцевих організацій і комітетів та член Епархіального комітету Тисячоліття християнства в Україні. Автор статей у часописах Америки. Видав друком свої праці „Наше життя” і „Село Ременів”.

Прощальне слово про Івана Фура виголосили Василь Ліщинський – від Українських Злучених Організацій, Петро Твардовський – від Дому ім. Шевченка, Степан Кікта – як кооператор і земляк з Дрогобиччини, д-р Назар Калівошка з Ременова, Ірина Кашубинська, Роман Грабець, а Мирослава Грабець прочитала свій прощальний вірш.

В пам'ять покійного громадяни складала датки на Церкву в Україні або на НТШ, членом якого він був.

Покійний залишив дві дочки, сім внуків і двоє правнуків.

Степан Кікта

В Сороковий день смерті
нашого найдорожчого БАТЬКА і БРАТА

СВ. П. РОМАНА МРИЦА

буде відслужена

**ПОМИНАЛЬНА
СВЯТА ЛІТУРГІЯ**

3 листопада 1999 р., о год. 5:30 веч.

в церкві св. о. Миколая при
вул. Белвудз, Торонто.

Про ласкаву участь у Поминальному Богослуженні
та спільних молитвах просить родина.

Ділимося сумною вісткою, що 26 жовтня 1999 р.
на 81-му році життя, відійшов у вічність наш
найдорожчий БАТЬКО і ДІДО

бл. п.

ВСЕВОЛОД БОГАЦЬКИЙ

ПАРАСТАС відбувся в п'ятницю, 29 жовтня 1999 р.,
о год. 7:30 веч., в похоронному заведенні Литвин і
Литвин в Юніон, Н. Дж.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в суботу, 30 жовтня 1999 р.,
о год. 9:30 ранку в церкві св. Івана Хрестителя в
Ньюарку, а відтак на цвинтар св. Андрія Первозваного
в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишені в глибокому смутку:

донька – МАРУСЯ
син – ЮРКО з дружиною СОНЕЮ
внуки – АНДРІЙКО і НАТАЛКА
та ближча і дальша родина.

Вічна йому пам'ять!

З волі Всевишнього упокоївся в Бозі
28 жовтня 1999 р. у Квінсі, Нью-Йорк

бл. п.

МИХАЙЛО СТУПКА

нар. 19 вересня 1914 р. в с. Чернихові, Зборівського району
на Тернопільщині, кол. активний член підпілля
ОУН, в'язень польських і німецьких тюрем і концтабору
„Бухенвальд”, автор трьох томів спогадів, український патріот і добродій наукових установ, шкіл,
бібліотек, музеїв і студентів в США й Україні, зокрема
в Тернополі і Львові.

ПАНАХИДА відбулася в п'ятницю, 29 жовтня 1999 р.,
о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Drago Funeral Home,
43-10 30th Ave., Astoria, Queens, N.Y.

ПОХОРОН в суботу, 30 жовтня, о год. 9:30 ранку
з церкви Чесного Хреста, Асторія, Н.Й. на цвинтар
св. Духа в Гемптонбурзі, Н.Й.

Дружина – СОФІЯ СТУПКА
племінниця дружини – ІРЕНА ГУРСЬКА
родина в Україні й Америці
та приятелі

Вічна йому пам'ять!

В 25-ту річницю відходу у вічність
нашого найдорожчого і незабутнього
БАТЬКА, БРАТА, ДІДУСЯ, СТРИЙКА і ВУЙКА

бл. п.

ВАСИЛЯ ГРЕНДЖІ-ДОНСЬКОГО

закарпатського поета і письменника
будуть відправлені поминальні
ПАНАХИДИ та ЛІТУРГІЯ
за спокій його душі

в неділю, 14 листопада 1999 р.:

в українській православній церкві
св. Михаїла в Міннеаполісі;
в Свято-Андріївському українському
православному катедральному
соборі у Вашингтоні.

в неділю, 21 листопада 1999 р.:

в католицькій церкві св. Константина в
Міннеаполісі (св. Літургія);
в місті Тячеві, Закарпаття.

Просимо рідних, приятелів та знайомих
згадати Покійного в своїх молитвах.

Дочка – ЗІРКА Г-Д-ДАНИЛЮК
внук – МАРКО ДАНИЛЮК
та родина на Закарпатті і в Словаччині

В П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
11 листопада 1994 р. нашого найдорожчого і
незабутнього ЧОЛОВІКА, ТАТА, ДІДА, БРАТА,
ШВАГРА і ВУЙКА

бл. п.

О. диякона БОГДАНА ЙОСАФАТА ТАРНАВСЬКОГО

будуть відправлені заупокійні
СЛУЖБИ БОЖІ

у слідуючих церквах:

Різдва Пресвятої Богородиці
в Нью-Брансвіку, Н. Дж.;
св. Покрови Божої Матері в Озон
Парку, Н.Й.;
катедрі св. Володимира в Стемфорді,
Конн.;
св. Йосафата в Парана, Бразилії;
св. Миколая в Грейт Медовс, Н.Дж.;
Христа Царя в Бостоні, Ма.

Просимо про молитви за вічний спокій його
праведної душі.

Дружина – АННА
діти – ЮРІЙ і ГАЛИНА з родинами

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СЮЗАННА МАРІЯ КРОФТ член УНС Відд. 409 Т-ва св. Івана в Dunmore. Померла 6 липня 1999 р. на 46-му році життя. Нар. в 1952 р. в Мишиген. Членом УНС стала в 1952 р. Залишила у глибокому смутку маму, братів, племінників і племінницю. Похорон відбувся з Pixley Funeral Home. Вічна їй пам'ять!

Секретар

ВОЛОДИМИР КОРЧИНСЬКИЙ член УНС Відд. 271. Помер 26 липня 1999 р. на 48-му році життя. Нар. в 1951 р. в Johnson City, N.Y. Залишив у глибокому смутку дружину Рому, сина Стефана, маму Наталію, брата Степана. Похорон відбувся 28 липня 1999 р. на цвинтарі St. Nicholas the Wonderworker в Elmira Heights, N.Y. Вічна йому пам'ять!

Секретар

АННА ГОШАЛАК член УНС Відд. 266 Т-ва ім. Івана Франка в Амстердам, Н.Й. Померла 18 травня 1999 р. на 82-му році життя. Нар. в 1916 р. в Littlefalls, NY. Членом УНС стала в 1982 р. Залишила у глибокому смутку дочку Сандру. Похорон відбувся 20 травня 1999 р. на цвинтарі св. Марії в Herkimer, NY. Вічна їй пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛИНА ЧАЙКОВСЬКА член УНС Відд. 379. Померла 5 березня 1999 р. на 86-му році життя. Нар. в березні 1912 р. в Україні. Членом УНС стала в 1952 р. Залишила у глибокому смутку синів Йосифа і Богдана, дочку Соню і внуків. Похорон відбувся 9 березня 1999 р. на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Іл. Вічна їй пам'ять!

Секретар

ІВАН ЗАКАНИШ член УНС Відд. 286 Т-ва св. Володимира в Джерзі Ситі, Н.Дж. Помер 3 липня 1999 р. на 80-му році життя. Нар. в 1919 р. в Джерзі Ситі, Н. Дж. Членом УНС став в 1937 р. Залишив у глибокому смутку трьох дітей і трьох внуків. Похорон відбувся 10 липня 1999 р. на Holy Cross Cemetery в Nort Arlington, NJ. Вічна йому пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО КІРИЛИЧ член УНС Відд. 164 Т-ва ім. М. Грушевського. Помер 27 лютого 1998 р. на 79-му році життя. Нар. в 1918 р. в Berwick, PA. Членом УНС став в 1944 р. Залишив у глибокому смутку дочку Доро-тею. Похорон відбувся 7 березня 1998 р. на Roselawn Cemetery в Berwick, PA. Вічна йому пам'ять!

Секретар

ПЕТРО БОЛОННИЙ член УНС Відд. 59 Т-ва Українська Січ в Bridgerport, CT. Помер 12 липня 1999 р. на 76-му році життя. Нар. в 1923 р. в с. Почасевичах, повіт Дрогобич. Членом УНС став в 1956 р. Залишив у глибокому смутку дружину Марію пасербицю Любу, сестру Марію і дальшу родину в Америці і Україні. Похорон відбувся 17 липня 1999 р. на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Stratford, CT. Вічна йому пам'ять!

Секретар

ВАСИЛЬ ТЕПЛИЙ член УНС Відд. 387 Т-ва „Любов“. Помер 15 липня 1999 р. на 78-му році життя. Нар. в 1920 р. в Рудниках, Підгайці, Україна. Членом УНС став в 1972 р. Залишив у глибокому смутку дружину Стефанію, дочку Наталку і сина Михайла. Похорон відбувся 17 липня 1999 р. на цвинтарі св. Йосифа у Windham, CT. Вічна йому пам'ять!

Секретар

СТЕФАН МИХАЛЬЧАК член УНС Відд. 94 Т-ва ім. М. Шашкевича. Помер 6 червня 1999 р. на 76-му році життя. Нар. в 1923 р. в Україні. Членом УНС став в 1975 р. Залишив у глибокому смутку брата Миколу.

Похорон відбувся 30 червня 1999 р. на Mt. Olivet Cemetery в Дітройті. Вічна йому пам'ять!

Секретар

ЗІНА ДИБА член УНС Відд. 285 Т-ва ім. Митр. В. Липківського в Рочестері, Н.Й. Померла 30-го червня 1999 р. на 80-му році життя. Нар. в 1919 р. в Полтаві, Україна. Членом УНС стала в 1970 р. Залишила у глибокому смутку чоловіка Кирила, синів Олексу і Івана, внуків. Похорон відбувся 3 липня 1999 р. на Рівер-Сайд цвинтарі в Рочестері, Н.Й. Вічна їй пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО СОРОКА член УНС Відд. 131 Т-ва А. Шептицького в Чикаго. Помер 17 липня 1999 р. Нар. в Білій Криниці, Підгайщина, Україна. Залишив у глибокому смутку дружину Марію, дочку Олю з родиною та сватів. Похорон відбувся 21 липня 1999 р. на цвинтарі св. Андрія в Блумінгдейл. Вічна йому пам'ять!

Секретар

ЕВГЕНІЙ ТЕПЕР член УНС Відд. 206 Т-ва Запорозька Січ. Помер 24 липня 1999 р. на 77-му році життя. Нар. в 1922 р. Членом УНС став в 1956 р. Залишив у глибокому смутку сина Євгена, дочку Христину, двох братів і чотирьох внуків. Похорон відбувся 27 липня 1999 р. на цвинтарі св. Михайла в Bluckitown, MA. Вічна йому пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО ВАСІЄВИЧ член УНС Відд. 452 Т-ва Українська Січ в East Chicago, IL. Помер 15 червня 1999 р. на 76-му році життя. Нар. в 1922 р. в Польщі. Членом УНС став в 1947 р. Похорон відбувся 18 червня 1999 р. на St. Nicholas Ukrainian Mausoleum в Chicago, IL. Вічна йому пам'ять!

Секретар

HILDEGARD BILYK, member of 323 Branch of the UNA, Society of St. Volodymyr in Kansas City. Died on 7/16/99. She was born on 7/30/25 in Brehmen, Germany and became a member of the UNA in 1970. She is survived by husband Michael Bilyk, son Roy with 2 children, daughter Irene with 3 children. The Family, friends and the UNA community attended the funeral of the deceased the 7/20/99. Interment was in chappel Will Cemetery, Kansas City, KS.

Branch Secretary

МАРІЯ ДАНИЛА член УНС Відд. 13 Т-ва св. Миколая в Watervliet. Померла 1 серпня 1999 р. на 71-му році життя. Нар. в 1928 р. в Troy, NY. Членом УНС стала в 1974 р. Залишила у глибокому смутку трьох дочок Донну, Таню і Дарію, брата Михайла, сестру Анну і шість внуків. Похорон відбувся 5 серпня 1999 р. на цвинтарі св. Миколая в Трой, Н.Й. Вічна їй пам'ять!

Секретар

АННА КОВАЧ член УНС Відд. 288 Т-ва св. Димитрія у Бетлегем. Померла 16 вересня 1999 р. н 73-му році життя. Нар. в 1925 р. в Аллентавн, Па. Членом УНС стала в 1942 р. Залишила у глибокому смутку брата Теодора Саврука, синів Вілліама, Володимира, Йосифа, дочок Катерину і Патрицію. Похорон відбувся 20 вересня 1999 р. на цвинтарі св. Йосифа в Бетлегем, Па. Вічна їй пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ПРИБИЛЬСЬКА член УНС Відд. 194 Т-ва „Свобода“ в Нью-Йорку, Н.Й. Померла 15 серпня 1999 р. на 77-му році життя. Нар. в 1922 р. в Україні. Членом УНС стала в 1960 р. Залишила у глибокому смутку дочок Ірину і Ольгу з мужем, внуків. Похорон відбувся в Норт Порт, Фл. Вічна їй пам'ять!

Секретар

АННА РУБЧАК член УНС Відд. 423 в Чикаго. Померла 28 вересня 1999 р. на 93-му році життя.

Нар. в 1905 р. в Калуші. Членом УНС стала в 1964 р. Залишила у глибокому смутку сина Богдана з родиною. Похорон відбувся 8 жовтня 1999 р. на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаго. Вічна їй пам'ять!

Секретар

ВАСИЛЬ ПАВЛЮК член УНС Відд. 345 Т-ва ім. Б. Хмельницького в Міннеаполісі. Помер 17 вересня 1999 р. на 76-му році життя. Нар. в Україні в 1922 р. Залишив у глибокому смутку дружину Ольгу, сина Івана, дочку Джулію і внуків. Похорон відбувся 21 вересня 1999 р. на Sunset Memorial Cemetery в Міннеаполісі, Мінн. Вічна йому пам'ять!

Секретар

СТЕФАН ПОПАДЮК член УНС Відд. 304 в Баффало, Н.Й. Помер 8 вересня 1998 р. на 84-му році життя. Нар. в 1914 р. в Україні. Членом УНС став в 1951 р. Залишив у глибокому смутку дружину Шелю, сина Стефана і дочку Карол. Похорон відбувся 11 вересня 1998 р. на цвинтарі Mt. Olivet в Tanawansa, N.Y. Вічна йому пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ВОВК член УНС Відд. 291 Т-ва ім. Т. Шевченка в Клівленді, Ог. Померла 1 жовтня 1999 р. на 82-му році життя. Нар. в 1917 р. Членом УНС стала в 1972 р. Залишила у глибокому смутку дочок Анну і Христину, дев'ять внуків, шість правнуків. Похорон відбувся 4 жовтня 1999 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо. Вічна їй пам'ять!

Секретар

ІВАН КАЛИНЯК член УНС Відд. 458 Т-ва ім. С. Петлюри в Гамільтон. Помер 29 серпня 1999 р. на 75-му році життя. Нар. в 1925 р. в Україні. Членом УНС став в 1959 р. Залишив у глибокому смутку дружину Марію, сина Михайла і дочок Марту і Ольгу. Похорон відбувся 31 серпня 1999 р. на Williamsburg цвинтарі в Kitchener, ON. Вічна йому пам'ять!

Секретар

ЕВГЕНІЯ МАРКОВСЬКА член УНС Відд. 226. Померла 20 липня 1999 р. на 78-му році життя. Нар. в 1921 р. у Львові, Україна. Членом УНС стала в 1964 р. Залишила у глибокому смутку дочок Тамару і Аду, сина Миколу і 6 внуків. Похорон відбувся 23 липня 1999 р. на Mount Olivet Cemetery у Wheatridge. Вічна їй пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ГАВЛІЧЕК член УНС Відд. 147 Т-ва св. Михайла в Аллентавн, Па. Померла 24 серпня 1999 р. на 81-му році життя. Нар. в 1917 р. в Аллентавн, Па. Членом УНС стала в 1938 р. Залишила у глибокому смутку дочку і 2 внуків. Похорон відбувся 30 серпня 1999 р. Вічна їй пам'ять!

Секретар

ОЛЕГ ВАХУТА член УНС Відд. 194. Помер 13 травня 1999 р. на 84-му році життя. Нар. в 1915 р. в Україні. Похорон відбувся 17 травня 1999 р. Вічна йому пам'ять!

Секретар

БОГДАН ЛЕВИЦЬКИЙ член УНС Відд. 174 Т-ва „Ватра“ в Дітройті. Помер 31 серпня 1999 р. на 80-му році життя. Нар. в 1919 р. в Україні. Членом УНС став в 1965 р. Залишив у глибокому смутку дружину Ірену, дочку і сина. Похорон відбувся 2 вересня 1999 р. на цвинтарі Святого Гробу в Дітройті. Вічна йому пам'ять!

Секретар

ПАВЛО ПАВЛЮК член УНС Відд. 287. Помер 26 вересня 1999 р. на 73-му році життя. Нар. в 1926 р. в Україні. Членом УНС став в 1968 р. Залишив у глибокому смутку дружину Тессі. Похорон відбувся 1 жовтня 1999 р. на цвинтарі св. Гертруди в Колонії, Н. Дж.

Вічна йому пам'ять! Секретар

КАРОЛИНА ДОЛА член УНС Відд. 76. Померла 10 вересня 1999 р. на 87-му році життя. Нар. в 1912 р. в Польщі. Членом УНС стала в 1972 р. Залишила у глибокому смутку дочок Стефанію, Марселлу, двох внуків і чотирьох правнуків. Похорон відбувся 14 вересня 1999 р. на Rosedale Cemetery в Orange, NJ. Вічна їй пам'ять!

Секретар

МЕРІ КРИКА член УНС Відд. 173 Т-ва св. Володимира у Вілмінгтон, Де. Померла 6 вересня 1999 р. на 86-му році життя. Нар. в 1913 р. у Wilks Barre, PA. Членом УНС стала в 1964 р. Залишила в глибокому смутку дочку Марію. Похорон відбувся 11 вересня 1999 р. на Lavncroft Cemetery в Linwood, PA. Вічна їй пам'ять!

Секретар

МАРІЯ МАГАС член УНС Відд. 131. Померла 2 вересня 1999 р. на 76-му році життя. Нар. в 1922 р. в Чикаго, Іл. Залишила у глибокому смутку чоловіка Андрія, дочок Джо і Джулі, внуків. Похорон відбувся 4 вересня 1999 р. на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Іл. Вічна їй пам'ять!

Секретар

РОМАН ПЕКА член УНС Відд. 161 Т-ва св. Василія в Ambridge, PA. Помер 22 серпня 1999 р. на 70-му році життя. Нар. в 1929 р. Членом УНС став в 1989 р. Залишив у глибокому смутку дружину Джейн і двох дочок. Похорон відбувся 30 серпня 1999 р. в Піттсбургу, Па. Вічна йому пам'ять!

Секретар

АННА КУТЕЛЬМАК член УНС Відд. 45 т-ва „Любов“ у Філадельфії, Па. Померла 7 липня 1999 р. на 70-му році життя. Нар. в 1928 р. у Філадельфії, Па. Членом УНС стала в 1996 р. Залишила у глибокому смутку чоловіка Адама сина Адама мол., дочку Марію. Похорон відбувся 12 липня 1999 р. на George Wasn. Mem. Park. Вічна їй пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ШЕМИЛА член УНС Відд. 409 Т-ва св. Івана в Dunmore. Померла 9 вересня 1999 р. на 72-му році життя. Нар. в 1927 р. в Olyphant. Членом УНС стала в 1945 р. Залишила у глибокому смутку сестру Анну, брата Андрія. Похорон відбувся 13 вересня 1999 р. на цвинтарі св. Андрія в Blakely, PA. Вічна їй пам'ять!

Секретар

ІВАН ЖЕРЕБИНСЬКИЙ член УНС Відд. 13 Т-ва св. Миколая у Вотервліт. Помер 15 вересня 1999 р. на 75-му році життя. Нар. в 1923 р. в Україні. Членом УНС став в 1970 р. Залишив у глибокому смутку дружину Анну, дочку Ірену, двох синів Мирона і Юрія, трьох сестер і трьох внуків. Похорон відбувся 20 вересня 1999 р. на цвинтарі св. Миколая у Мейплвуд, Н.Й. Вічна йому пам'ять!

Секретар

ПАВЛО ТУРУЛА член УНС Відд. 423 Т-ва ім. Євгена Коновальця в Чикаго, Іл. Помер 18 серпня 1999 р. на 90-му році життя. Нар. в 1909 р. с. Рип'янци, Україна. Членом УНС став в 1951 р. Залишив у глибокому смутку дружину Олену, дітей Дарку, Дору, Петра, внуків. Похорон відбувся 26 серпня 1999 р. на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Іл. Вічна йому пам'ять!

Секретар

МАТРОНА БЕНКО член УНС Відд. 364 Т-ва св. Василія в Клівленд, Ог. Померла 27 серпня 1999 р. на 78-му році життя. Нар. в 1921 р. в Україні. Членом УНС стала в 1975 р. Залишила у глибокому смутку чоловіка Франка, двох дочок і двох синів, внуків і правнуків. Похорон відбувся 9 вересня 1999 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Ог. Вічна їй пам'ять!

Секретар

Мої близькі можуть покладатися на мене, бо я покладаюся на Вестерн Юніон[®]

***Я завжди впевнений, що гроші, які
надсилаю до своїх близьких, потраплять в
Україну надійно, за кілька хвилин,***

каже Віктор Петренко, чемпіон Олімпійських ігор та клієнт Вестерн Юніон.

Коли пересилаєте долари в Україну через Вестерн Юніон, душевний спокій вам гарантовано. Ця провідна компанія, яка існує вже понад 125 років, пропонує надійні грошові перекази протягом кількох хвилин. Вестерн Юніон має понад 70 тисяч своїх представництв у більш, ніж 170 країнах; в Україні ж – понад 300 представництв. Та й розцінки Вестерн Юніон має доступні.

І не випадково, що все більше українців користуються компанією Вестерн Юніон, якій довіряють мільйони людей, коли пересилають свої гроші по цілому світі.

Якщо бажаєте здобути більше інформації (англійською мовою), телефонуйте

1-800-325-6000

WWW.WESTERNUNION.COM

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER[®]

The fastest way to send money worldwideSM